

Ellen G. White

Isusov govor na Gori

Nakladnici
ADVENTUS d.o.o.
www.adventus.hr
i ZNACI VREMENA

© *Ova se knjiga smije umnožavati, djelomično ili u cijelosti, uz pisano dopuštenje nakladnika.*

Urednik
Dragutin Matak

Prijevod
Milan Šušljic

Lektura
Ljerka Koren

Korektura
Darko Filčić

Prijelom
GENESIS, Zagreb

Naslovnica
Krešimir Godina
Harry Anderson, Propovijed na Gori

Tisak
STUDIO MODERNA, Zagreb

Ellen G. White

Isusov govor na Gori

Drugo izdanje

ADVENTUS

Zagreb, 2005.

*Biblijski tekstovi navedeni su
prema izdanju Kršćanske sadašnjosti.*

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb

UDK 252:286

WHITE, Ellen Gould

Isusov govor na Gori / Ellen G.
[Gould] White ; [prijevod Milan Šušljic]. -
2. izd. - Zagreb : Adventus : Znaci
vremena, 2005.

Prijevod djela: Thoughts from the Mount of
Blessing. - Kazalo

ISBN 953-7119-14-9 (Adventus)

451102204

KRISTOVIM UČENICIMA,
koje Učitelj i sad poziva da
više cijene duhovno kraljev-
stvo od zemaljskoga kraljev-
stva, u nadi da će im ove
stranice još jasnije prikazati
slavu Nevidljivoga.

Riječ unaprijed

Stotine tisuća primjeraka knjige *Isusov govor na Gori* našle su svoje čitatelje na stotinjak jezika svijeta otkad se knjiga prvi put pojavila davne 1896. godine.

Da Učiteljeve pouke, izrečene na Gori, nastave prosvjetljivati, ohrabrivati i blagoslivljati čovječanstvo, želja je ne samo spisateljice Ellen G. White, već i onih kojima je ona povjerila skrb o svojoj duhovnoj ostavštini.

Nakladnik

Predgovor

Propovijed na Gori nebeski je blagoslov svijetu – glas s Božjega prijestolja. Upućena je čovječanstvu da mu bude zakon o dužnostima i svjetlost s Neba, nada i utjeha u očaju, radost i okrjepa u svim okolnostima i na svim životnim stazama. Propovjednik nad propovjednicima, najveći Učitelj ovdje izgovara riječi kojima Ga je sâm Otac nadahnuo.

Blaženstva su Kristov pozdrav ne samo onima koji vjeruju, već i cijeloj ljudskoj obitelji. Izgleda kao da je On na trenutak zaboravio da se nalazi na ovome svijetu, a ne na Nebu, pa se poslužio pozdravom uobičajenim u svijetu svjetlosti. Blagoslovi su tekli s Njegovih usana kao životodavna struja koja je iznenada potekla iz zatvorenog vrela.

Krist nas ne ostavlja u nedoumici o karakteristikama koje će On uvijek priznavati i blagoslivljati. Od slavljubivih miljenika svijeta Krist se okrenuo k onima koje su takvi odbacili, proglašivši blaženima sve one koji prime Njegovu svjetlost i život. Siromašne duhom, krotke, smjerne, žalosne, prezrene i prognane Krist poziva u

svoje zaštitničko naručje: “Dodite k meni... i ja ću vas okrijepiti.” (Matej 11,28)

Krist može promatrati bijedu svijeta ne požalivši što je stvorio čovjeka. U ljudskom srcu On vidi više, a ne samo grijeh i bijedu. Svojom beskrajnom mudrošću i ljubavlju Krist vidi mogućnosti i visine koje čovjek može dosegnuti. Iako su ljudska bića zlouporabila primljene blagoslove i uništila dostojanstvo dano od Boga, Krist zna da će Stvoritelj ipak biti proslavljen njihovim otkupljenjem.

Riječi koje je Krist izgovorio s Gore blaženstva sačuvat će svoju silu kroz sva vremena. Svaka misao je dragulj iz riznice istine. Načela iznesena u ovoj propovijedi vrijede za sva vremena i za sve ljude. Krist je božanski silno izražavao svoju vjeru i nadu ističući jednu po jednu kategoriju ljudi, blagoslovljenih zato što su izgradili pravedan karakter. Živeći životom Životodavca, vjerom u Njega svatko može dostići ideal opisan Njegovim riječima.

Ellen G. White

Na obronku Gore

Više od četrnaest stoljeća prije Isusovog rođenja u Betlehemu, okupila su se Izraelova djeca u divnoj Šekemskoj dolini da s gorâ, s obiju strana slušaju glasove svećenika koji su izricali blagoslove i prokletstva – “blagoslov, budete li slušali zapovijedi Jahve, Boga svoga... a prokletstvo, ne budete li slušali...” (Ponovljeni zakon 11,27.28) I tako je gora s koje su bile izgovorene riječi blagoslova postala poznata kao Gora blaženstava. Međutim, na Gerizimu nisu bile izgovorene riječi koje će postati blagoslov grješnom i jadnom svijetu. Izrael je propustio ostvariti uzvišeni ideal koji mu je bio postavljen. Netko drugi, a ne Jošua Nunov, morao je povesti Božji narod u pravi spokoj vjere. Gerizim nije više poznat kao Gora blaženstava. Sad je to ona bezimena gora pokraj Genzaretskog jezera, s koje je Isus izgovorio riječi blagoslova svojim učenicima i mnoštvu.

Zamislimo taj prizor i, sjedeći s učenicima na obronku Gore, pokušajmo se unijeti u misli i osjećaje koji su ispunjavali njihova srca. Kad shvatimo što su Kristove riječi značile onima koji

su ih slušali, u njima ćemo nazrijeti novu živost i ljepotu i otkriti pouke koje nam pružaju.

Kad je Spasitelj otpočeo svoju službu, opće-prihvaćena predodžba o Mesiji i Njegovom djelu potpuno je onesposobljivala narod da Ga prihvati. Duh prave pobožnosti izgubio se u tradicijama i ceremonijama, a proročanstva su tumačena po nahodanju oholih srca prionulih uz svijet. Hebreji su očekivali Mesiju – ne kao Spasitelja od grijeha, već kao velikoga vođu koji će sve narode pokoriti vlasti lava iz plemena Judina. Uzalud ih je Ivan Krstitelj pozivao na pokajanje silom kakvu su imali stari proroci, silom koja je potresala srca. Uzalud ih je na Jordanu upućivao na Isusa kao na Božje Janje koje je uzelo na sebe grijehе svijeta. Bog je nastojao usmjeriti njihove misli na Izaijino proročanstvo o Spasitelju mučeniku, ali oni nisu htjeli slušati.

Da su se učitelji i vođe u Izraelu podčinili Kristovoj preobražavajućoj milosti, On bi ih učinio svojim predstavnicima među ljudima. Prvo je u Judeji bio najavljen dolazak Božjega kraljevstva te je upućen poziv na pokajanje. Izgnavši iz jeruzalemskoga hrama one koji su ga oskvrnuli, Isus se objavio kao Mesija – Onaj koji će očistiti dušu od prljavštine grijeha i učiniti da Njegov narod postane sveti hram Gospodinu. Ali hebrejski vođe nisu se htjeli poniziti i prihvatiti

poniznog Učitelja iz Nazareta. Kad je drugi put posjetio Jeruzalem, bio je izveden pred sinedrij. Samo je strah od naroda spriječio velikodostojnike da Mu ne pokušaju oduzeti život. Zato je, napustivši Judeju, otpočeo svoju službu u Galileji.

Tamo je radio nekoliko mjeseci prije nego što je održao propovijed na Gori. Vijest da je “blizu kraljevstvo nebesko” (Matej 4,17), koju je objavljivao po svoj zemlji, privukla je pozornost svih društvenih slojeva i još više razgorjela plamen njihovih slavljubivih nada. Slava novog Učitelja prešla je granice Palestine i, bez obzira na držanje glavara, proširilo se mišljenje da bi to mogao biti Otkupitelj kojemu su se nadali. Veliko mnoštvo pratilo je Isusa na svakom koraku, a oduševljenje naroda sve više je raslo.

Došlo je vrijeme da i učenici, najbliži Kristovi suradnici, počnu neposrednije sudjelovati u Njegovu radu kako to veliko mnoštvo ne bi ostalo nezbrinuto, kao ovce bez pastira. Neki su se uče-

*Izgnavši iz
jeruzalemskoga
hrama one koji
su ga oskvrnuli,
Isus se objavio
kao Mesija –
Onaj koji će
očistiti dušu od
grijeha i učiniti
da Njegov narod
postane sveti
hram Gospodinu.*

nici pridružili Isusu još u početku Njegove službe. Gotovo sva dvanaestorica bili su međusobno povezani kao članovi Kristove obitelji. Čak i oni, zavedeni učenjem rabina, zajedno s ostalima očekivali su zemaljsko kraljevstvo. Nisu mogli shvatiti Isusove postupke. Bili su zbunjeni i uznemireni što se On uopće ne trudi osigurati za svoje djelo potporu svećenika i rabina te što ništa ne poduzima da bi uspostavio svoju vlast kao zemaljski vladar. Mnogo je još trebalo raditi s tim učenicima prije nego što postanu spremni prihvatiti svetu odgovornost koja će im biti povjerenjena kad se Isus uznesse na nebo. Ipak, odgovorili su na Kristovu ljubav i – premda su bili sporoga srca za vjerovanje – Isus je u njima vidio ljude koje će moći obučiti i pripremiti za svoje veliko djelo. A sad, budući da su bili s Njim već dovoljno dugo da mogu donekle učvrstiti svoju vjeru u božansku narav Njegova poslanja i budući da je i narod dobio neoboriv dokaz Njegove moći, pripremljen je put da se javno izlože načela Kristova kraljevstva, što će im pomoći da shvate Njegovu pravu narav.

Sâm, na brdu kraj Galilejskog jezera, Isus je proveo cijelu noć u molitvi za te svoje izabranike. U zoru ih je pozvao k sebi. Izgovarajući riječi molitve i pouke, položio je ruke na njihove glave u znak blagoslova te ih tako odvojio za evan-

deosko djelo. Zatim se zajedno s njima spustio na obalu jezera. Ondje se od ranoga jutra okupljalo veliko mnoštvo.

Osim uobičajenog mnoštva iz galilejskih gradova, tamo su bili mnogi iz Judeje i iz samoga Jeruzalema; iz Pereje i poluneznabožackog Dekapolisa; iz Idumeje, južno od Judeje, i iz Tira i Sidona, feničkih gradova na obali Sredozemnog mora, a "... kad se čulo što on čini", oni "dodoše da ga čuju i da se izliječe od svojih bolesti; ... jer je iz njega izlazila sila koja je liječila sve." (Marko 3,8; Luka 6,17-19)

Budući da na onome dijelu uske obale, dokle je mogao doprijeti Njegov glas, nije bilo dovoljno mjesta ni da Ga stojeći slušaju svi koji su Ga željeli čuti, Isus ih je poveo natrag prema obronku gore. Stigavši do zaravni, gdje se to veliko mnoštvo moglo udobno smjestiti, Isus je sjeo na travu, a učenici i narod slijedili su Njegov primjer.

*Sva su srca
drhtala u nadi
da će Izrael
uskoro pred
svim narodima
biti slavljen kao
Gospodnji
izabranik, a
Jeruzalem biti
uzdignut kao
prijestolnica
svjetskog
carstva.*

Osjećajući da će se dogoditi nešto osobito, učenici su se gurali oko svojega Učitelja. Događaji toga jutra učvrstili su ih u uvjerenju da će sad biti objavljen neki proglas o kraljevstvu koje će On, kako su se iskreno nadali, uskoro uspostaviti. Mnoštvo je bilo ispunjeno osjećajem iščekivanja, a na svim licima zrcalilo se duboko zanimanje.

Dok su sjedili na zelenom obronku čekajući da božanski Učitelj progovori, srca su im bila puna misli o budućoj slavi. Bilo je tu književnika i farizeja koji su željno očekivali dan kad će dobiti vlast nad omrznutim Rimljanima i prisvojiti bogatstva i sjaj toga velikog svjetskog carstva. Siromašni poljodjelci i ribari nadali su se obećanju da će njihove bijedne kolibe, oskudna hrana, tegoban život i strah od neimaštine biti zamijenjeni palačama punim izobilja i danima bezbrižnosti. Nadali su se da će im Krist umjesto jedinog grubog ogrtača, koji im je danju služio kao odjeća, a noću kao pokrivač, dati raskošne i skupocjene haljine njihovih osvajača.

Sva su srca drhtala u uznositoj nadi da će Izrael uskoro pred svim narodima biti slavljn kao Gospodnji izabranik, a Jeruzalem biti uzdignut kao prijestolnica svjetskog carstva.

Blaženstva

“Zatim otvori usta svoja i poče ih ovako učiti: ‘Blago siromašnima u duhu, jer je njihovo kraljevstvo nebesko!’” (Matej 5,2.3)

Kao nešto strano i novo odjeknule su te riječi u ušima iznenađenog mnoštva. Takvo učenje bilo je suprotno svemu što su dotad čuli od svećenika ili rabina. U njemu nisu mogli naći ništa što bi laskalo njihovoj uznositosti ili poticalo njihove slavoljubive nade. Ali iz toga novog Učitelja zračila je snaga koja ih je očaravala. Sama Njegova nazočnost širila je miomiris božanske ljubavi, poput cvijeta što širi svoj miris. Njegove su riječi padale “kao rosa na travu, kao kiša što natapa zemlju”. (Psalam 72,6) Svi su osjećali da je pred njima Onaj koji čita tajne duše, a ipak im pristupa s nježnim suosjećanjem. Otvorili su Mu svoja srca, a dok su slušali, Sveti Duh im je otkrivao dio po dio značenja pouke koju je čovječanstvo svih stoljeća trebalo naučiti.

Vjerske vode u Kristovo doba smatrali su da imaju veliko duhovno blago. Molitva farizeja: “Bo-

že, zahvaljujem ti što nisam kao ostali ljudi” (Luka 18,11) izražavala je osjećaje toga društvenog sloja, a uvelike i osjećaje cijelog naroda. Ali u mnoštvu okupljenom oko Isusa bilo je pojedinaca koji su osjećali svoje duhovno siromaštvo. Kad se u čudesnom ulovu ribe otkrila Kristova božanska sila, Petar je pao pred Spasiteljeve noge uzviknuvši: “Udalji se od mene, Gospodine, jer sam grešnik!” (Luka 5,8) I u mnoštvu okupljenom na brdu bilo je duša koje su, suočene s Njegovom neporočnošću, osjećale da su “nesretne, i bijedne, i siromašne, i slijepa, i gole” (Otkrivenje 3,17), pa su čeznule za “milošću Božjom u svoj spasiteljskoj snazi...” (Titu 2,11). Kristove riječi pozdrava probudile su u tim dušama nadu; vidjele su da Bog blagoslivlja i njihov život.

Isus je ponudio čašu blagoslova onima koji su mislili: “Bogat sam, nagomilao sam bogatstvo; ništa mi ne treba” (Otkrivenje 3,17), ali su oni prijezirno odbacili milostivi dar. Onaj tko sebe smatra savršenim, tko misli da je dovoljno dobar i zadovoljava se svojim stanjem, niti ne čezne postati sudionik u Kristovoj milosti i pravednosti. Uznositost ne osjeća da joj je bilo što potrebno pa zato zatvara srce Kristu i neizmjernim blagoslovima koje je On došao podariti. U srcu takve osobe nema mjesta za Isusa. Oni koji su u vlastitim očima bogati i dostojni poštivanja, ne

traže vjerom i ne primaju Božji blagoslov. Osjećaju da su siti, a odlaze gladni. Pomoć koju Krist može pružiti cijene oni koji znaju da se sami nikako ne mogu spasiti niti sami od sebe učiniti ijedno dobro djelo. To su siromašni duhom, za koje On kaže da će biti blagoslovljeni.

Čovjeka kojemu prašta, Krist najprije vodi na pokajanje, a djelo je Svetoga Duha uvjeriti ga da je grješan. Oni čija je srca Božji Duh uvjerio svojim utjecajem, spoznaju da u sebi nemaju ničeg dobrog, da je sve što su ikad činili bilo prožeto samoljubljem i grijehom. Slično bijed-

nom cariniku, oni stoje po strani, ne usuđujući se čak ni pogled usmjeriti k nebu, i viču: "Bože, smiluj se meni grešniku!" (Luka 18,13) Takvi primaju blagoslov. Pokajnik dobiva oprost, jer je Krist "Jaganjac Božji koji uzima grijeh svijeta". (Ivan 1,29) Bog je obećao: "Budu li vam grijesi kao grimiz, pobijeljet će poput snijega; kao purpur budu li crveni, postat će kao vuna." "Dat ću vam novo srce, nov duh udahnut ću u vas!" (Izaija 1,18; Ezekiel 36,26.27)

*Kristove riječi
pozdrava
probudile su u
tim dušama
nadu; vidjele su
da Bog
blagoslivlja i
njihov život.*

O siromasima u duhu Isus kaže: “Njihovo je kraljevstvo nebesko.” To kraljevstvo nije, kako su očekivali Kristovi slušatelji, prolazno i zemaljsko. Krist je ljudima otvorio duhovno kraljevstvo svoje ljubavi, milosti i pravednosti. Oznaka Mesijinog kraljevstva jest sličnost sa Sinom čovječjim. Njegovi podanici su siromašni duhom, krotki, proganjeni zbog pravde. Njima pripada nebesko kraljevstvo. Premda još nije sasvim dovršeno, u njima je otpočelo djelo koje će ih učiniti “dostojnima sudioništva u baštini svetih u svjetlu”. (Kološanima 1,12)

Svi koji osjećaju veliko siromaštvo svoje duše i shvaćaju da nemaju u sebi nikakvog dobra, mogu dobiti pravednost i snagu ugledavši se na Isusa. On kaže: “Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti”. (Matej 11,28) Isus vas moli da svoje siromaštvo zamijenite bogatstvom Njegove milosti. Mi nismo dostojni Božje ljubavi, ali je dostojan Krist, naš Jamac. On može savršeno spasiti sve koji dolaze k Njemu. Kakvo god bilo vaše iskustvo u prošlosti, koliko god bile obeshrabrujuće vaše trenutačne okolnosti, ako dodete k Isusu takvi kakvi jeste, slabi, bespomoćni i očajni, naš milostivi Spasitelj daleko će vam izići u susret, zagrlit će vas rukama svoje ljubavi i ogrnuti plaštem svoje pravednosti. Predstaviti će vas Ocu, odjevene u bijelu odjeću svojega ka-

raktera. On se zalaže za nas pred Bogom: “Ja sam zauzeo mjesto ovoga grješnika. Ne gledaj to zalutalo dijete, već gledaj mene.” Koliko god glasno Sotona govorio protiv naše duše optužujući je za grijeh i polazući na nas pravo kao na svoj plijen, Kristova krv govori mnogo silnije.

Kazat će: “Jedino je u Jahvi pobjeda i snaga... U Jahvi će pobijediti i proslavit se sve potomstvo Izraelovo!” (Izaija 45,24.25)

“Blago onima koji tuguju, jer će se utješiti!” (Matej 5,4)

Tugovanje o kojemu je ovdje riječ iskreno je žaljenje zbog grijeha. Isus kaže: “A ja, kad budem podignut sa zemlje, sve ću ljude privući k sebi.” (Ivan 12,32) Kad je netko pokrenut da pogleda Isusa raspetog na križu, shvaća svu grješnost ljudskog roda i spoznaje da je grijeh mučio i razapeo Gospodina slave. Uviđa da je, iako voljen neizrecivo nježnom ljubavlju, svojim životom davao sliku stalne nezahvalnosti i buntovništva. Odrekao se svojega najboljeg Prijatelja i zloupotrabio najdragocjeniji dar Neba. Ponovno je sâm razapinjao Božjega Sina i probadao Njegovu okrvavljeno i probodeno srce. Ponor grijeha, golem, mračan i dubok, odvaja ga od Boga i on plače slomljena srca.

Tko tako tuguje, “utješit će se”. Bog nam otkriva našu krivnju da bismo mogli naći utočište u Kristu, osloboditi se ropstva grijehu uz Njegovu pomoć i radovati se u slobodi Božjih sinova. U pravoj skrušenosti možemo doći do podnožja križa i ondje ostaviti svoje terete.

Spasiteljeve riječi objavljuju vijest utjehe i onima koji podnose nedaće ili su nekoga izgubili. Naše tuge ne niču iz zemlje. “Jer samo nerado on ponižava i rascvili sinove čovjeka”. (Tužaljke 3,33) Kad Spasitelj dopusti da na nas naiđu kušnje i nevolje, to nam je “za naše (pravo) dobro, da bismo postali dionicima njegove svetosti”. (Hebrejima 12,10) Koliko god kušnja izgledala gorka i teška, ako se podnosi s vjerom, donijet će blagoslov. Okrutan udarac koji odnosi zemaljske radosti, može nam usmjeriti pogled prema Nebu. Koliko je onih koji nikad ne bi upoznali Isusa da ih patnja nije natjerala da u Njemu potraže utjehu!

Bog se služi životnim nedaćama da bi uklonio nečistoću i grubost iz našega karaktera. Rezanje, oblikovanje, klesanje, glačanje i dotjerivanje bolni su postupci što ih nedaće obavljaju. Nije lako biti pritisnut uz kotač brusilice, ali tako se kamen priprema za mjesto koje treba zauzeti u nebeskom hramu. Učitelj ne troši vrijeme i trud na neku bezvrijednu građu. On glača samo svoje

dragocjeno kamenje da bi postalo vrijedno palače.

Gospodin će pomoći svima koji se uzdaju u Njega. Ljudi vjere postići će dragocjene pobjede, naučit će dragocjene pouke i steći dragocjena iskustva.

Naš nebeski Otac nikad ne zaboravlja one koje je obuzela tuga. Kad se David penjao uz Maslinsku goru, “sve plačuci, pokrivene glave i bos” (2. Samuelova 15, 30), Gospodin ga je sažaljivo promatrao. David je bio odjeven u kostrijet, grubu tkaninu od kozje dlake, i savjest ga je optuživala. Ti vanjski znakovi poniznosti svjedočili su o njegovoj dubokoj skrušenosti. Plačnim i bolnim riječima iznio je pred Boga svoju nevolju. Gospodin nije odbacio svojega slugu. Nikad David nije bio tako drag Srcu beskrajne Ljubavi kao tada kad je, obuzet grižnjom savjesti, bježao da spasi svoj život od neprijatelja koje je njegov vlastiti sin podignuo na bunu. Gospodin kaže: “Ja korim i karam sve koje ljubim. Prema tome, budi revan i obrati se!” (Otkrivenje 3,19) Krist podiže skrušeno srce

Koliko je onih koji nikad ne bi upoznali Isusa da ih patnja nije natjerala da u Njemu potraže utjehu!

i čisti ojađenu dušu sve dok ona ne postane Njegovo prebivalište.

Ali kad naiđu nevolje, koliki su među nama slični Jakovu! Mislimo da je to neprijateljeva ruka. U tami se slijepo borimo sve dok nam ne ponestane snage i više ne možemo naći ni utjehe ni izbavljenja. Božanski dodir otkrio je Jakovu u osvit dana Onoga s kime se borio, Anđela zavjeta, i on je plačući bespomoćno pao na grudi Beskrajne Ljubavi da primi blagoslov za kojim je čeznula njegova duša. I mi trebamo naučiti da su nevolje blagoslov, ne prezirati Gospodnje ukore niti klonuti kad nas On opominje.

“Da, blago čovjeku koga Bog odbaci... On ranjava, ali i ranu povija, udara, i svojom zacjeljuje rukom. Iz šest će nevolja tebe izbaviti, ni u sedmoj zlo te dotaknuti neće.” (Job 5,17-19) Krist prilazi svakoj ranjenoj duši da je iscijeli. Život pun bolnih gubitaka, žalosti i patnje može se razvedriti dragocjenim otkrivanjem Njegove nazočnosti.

Bog ne želi da ostanemo pritisnuti nijemom boli, ranjena i slomljena srca. On želi da podignemo pogled i gledamo Njegovo drago lice puno ljubavi. Dragi Spasitelj stoji pokraj mnogih čije su oči tako obnevidjele od suza da Ga ne mogu prepoznati. Čezne uzeti naše ruke i potaknuti nas da gledamo u Njega s jednostavnom vjerom,

dopuštajući Mu da nas vodi. Njegovo je srce otvoreno za naše duboke žalosti, tuge i nevolje. Spasitelj nas je ljubio vječnom ljubavlju i okruživao nježnom dobrotom. Srcem se uvijek možemo osloniti na Njega i neprekidno razmišljati o Njegovoj nježnoj dobroti i ljubavi. On će uzdignuti dušu iznad svakodnevnih tuga i nevolja i dati joj mir.

Mislite na to, napaćena i bolna djeco, i radujte se u nadi, “jer sve što je od Boga rođeno pobjeđuje svijet.” (1. Ivanova 5,4)

Blaženi su i oni koji plaču zajedno s Isusom osjećajući sućut prema svijetu zbog njegovih patnja i tugu zbog njegovih grijeha. U takvom plaču nijedna misao nije posvećena sebi. Isus je bio Čovjek boli i podnosio je duševne patnje koje nijedan jezik ne može opisati. Njegov duh bio je rastrgan i ranjavan ljudskim prijestupima. Usrdnošću punom samoprijegora trudio se ublažiti bijedu i jade čovječanstva, a srce Mu je obuzimala teška tuga dok je

Krist prilazi svakoj ranjenoj duši da je iscijeli. Život pun bolnih gubitaka, žalosti i patnje može se razvedriti dragocjenim otkrivanjem Njegove nazočnosti.

promatrao mnoštvo koje je odbijalo doći k Njemu i dobiti život. Svi Kristovi sljedbenici proći će kroz to iskustvo. Budući da u sebi nose Njegovu ljubav, surađivat će s Njim u spašavanju izgubljenih. Sudjelovat će u Kristovim patnjama, ali i u slavi koja će se javiti. Budući da su s Njim bili jedno u Njegovu djelu i pili zajedno s Njim čašu boli, sudjelovat će i u Njegovoj radosti.

Nevolje su naučile Isusa da obavlja službu utješitelja. U svakoj ljudskoj tuzi i On je tužan, a “budući da je sam trpio i bio kušan, može pomoći onima koji stoje u kušnji”. (Izaija 63,9; Hebrejima 2,18) Svaka duša koja se sjedinila s Njegovim mukama ima prednost sudjelovati u toj službi. “Zaista, kao što se patnje Kristove preobilno izlijevaju na nas, tako preobilna biva i naša utjeha po Kristu.” (2. Korinćanima 1,5) Gospodin pruža ožalošćenima osobitu milost. Njezinom silom omekšava srca i pridobiva duše. Njegova ljubav otvara put ranjenoj i izmučenoj duši te postaje melem onima što tuguju. “Pa i pisao sam vam ovo isto da me ne ražaloste na mom dolasku oni koji bi me trebali razveseliti, uvjeren za vas sve da je moja radost radost i vas sviju. Da, pisao sam vam u velikoj tuzi, u tjeskobi srca i s mnogim suzama, ne da vas ražalostim, već da upoznate preveliku ljubav koju imam prema vama.” (2. Korinćanima 2,3.4)

“Blago krotkima...” (Matej 5,5)

U Blaženstvima je objavljena razvojna crta kršćanskog iskustva. Oni koji su osjetili da im je Krist potreban, koji su plakali zbog svojih grijeha i zajedno s Kristom prošli kroz školu patnje, naučit će se i krotkosti od božanskog Učitelja.

Vrlinu krotkog i blagog podnošenja nepravde nisu cijenili ni neznabošci ni Hebreji. Riječi što ih je Mojsije, nadahnut Svetim Duhom, kazao o sebi – da je najkrotkiji čovjek na Zemlji – narod u to doba nije smatrao pohvalom. Ponajprije su izazivale sažaljenje ili prijezir. Ali Isus proglašava krotkost jednim od najvažnijih uvjeta za ulazak u Njegovo kraljevstvo. Božanska ljepota te dragocjene vrline otkrila se u Njegovu osobnom životu i karakteru.

Isus, sjajnost Očeve slave, “nije se ljubomorno držao svoje jednakosti s Bogom, nego se nje lišio uzevši narav sluge i postavši sličan ljudima”. (Filipljanima 2,6.7) Pristao je proći kroz najteža iskustva života koračajući usred sinova ljudskih – ne kao kralj koji zahtijeva počasti, već kao Onaj čiji je životni poziv služiti drugima. U Njegovu ponašanje nije bilo ni traga lažne revnosti ili hladne strogosti. Narav Iskupitelja svijeta bila je uzvišenija od andeoske, a ipak su s Njegovim božanskim veličanstvom bile sjedinjene krotkost i poniznost, kojima je sve privlačio k sebi.

Isus se odrekao sebe i nije se isticao nijednim svojim djelom. U svemu se pokoravao volji svojega Oca. Kad je Njegovo poslanje na Zemlji bilo već pri kraju, mogao je reći: "Ja sam tebe proslavio na zemlji, izvršivši djelo koje si mi dao da učinim." (Ivan 17,4) Krist nas poziva: "Uzmite jaram moj na se i učite od mene, jer ja sam krotka i ponizna srca." "Ako, dakle, tko hoće ići za mnom, neka se odreče samog sebe, neka uzme svoj križ i neka me slijedi" (Matej 11,29; 16,24). Odbacimo zato svoje sebične interese s prijestolja i neka oni više ne vladaju dušom.

Onaj tko gleda na Kristovo samoodricanje i Njegovu poniznost srca, bit će prinuđen reći, kao što je rekao Daniel kad je ugledao Onoga koji je bio sličan sinovima čovječjim: "Ostadoh sam gledajući to veliko viđenje; onemoćah, lice mi probljedje, iznakazi se, snaga me ostavi." (Daniel 10,8) Samopouzdanje i samoisticanje, čime se hvalimo, prikazuju nam se tada u svoj svojoj odurnosti, kao znaci robovanja Sotoni. Čovjek se po naravi uvijek nastoji istaknuti i uvijek je spreman boriti se za prvenstvo. Ali onaj tko uči od Isusa, odrekao se sebe, oholosti i želje za prvenstvom. U njegovoj duši vlada mir, a njegovom osobnošću upravlja Sveti Duh. Tada više ne težimo za najvišim mjestom. Ne gajimo slavljubivu težnju da nametljivošću obratimo pozornost na

sebe, već osjećamo da je naše najviše mjesto kraj nogu Spasiteljevih. Tada gledamo u Isusa očekujući da nas Njegova ruka povede, osluškujemo Njegov glas da nas uputi. Apostol Pavao je stekao to iskustvo: "... ja sam, naime, po zakonu umro Zakonu da živim Bogu, s Kristom sam razapet na križ; živim – ali ne više ja, nego Krist živi u meni: život koji sada provodim u tijelu, provodim u vjeri u Sina Božjega, koji mi je iskazao ljubav i samoga sebe za mene predao – ne prezirem milost Božju, jer, ako opravdanje dolazi po Zakonu, onda je Krist uzalud umro." (Galacanima 2,19.20)

Ako primimo Krista kao stalnog gosta svoje duše, Božji mir, koji nadmašuje svaki um, sačuvat će naša srca i misli u Kristu Isusu.

Ako primimo Krista kao stalnog gosta svoje duše, Božji mir, koji nadmašuje svaki um, sačuvat će naša srca i misli u Kristu Isusu. Spasiteljev život na Zemlji, iako ispunjen sukobima, bio je život mira. Dok su Ga razjareni neprijatelji stalno progonili, On je govorio: " Onaj koji me posla sa mnom je. On me ne ostavlja sama, jer ja uvijek činim što je njemu ugodno." (Ivan 8,29)

Nikakva oluja ljudskog ili sotonskog gnjeva nije mogla poremetiti mir Njegova savršenog zajedništva s Bogom: "Ostavljam vam mir; mir, i to svoj, dajem vam." "Uzmite jaram moj na se i učite od mene, jer sam krotka i ponizna srca. Tako ćete naći pokoj svojim dušama, jer jaram je *moj* sladak, a *moje* breme lako." (Ivan 14,27; Matej 11,29)

Samoljublje uništava naš mir. Dok naša sebična narav živi u nama, spremni smo je stalno braniti od poniženja i uvrede; ali kad smo mrtvi i kad je naš život skriven s Kristom u Bogu, nećemo primati k srcu zanemarivanje i podcjenjivanje. Bit ćemo gluhi za ogovaranje i slijepi za porugu i uvredu. "Ljubav je strpljiva, ljubav je dobrotiva; ljubav ne zavidi, ne hvasta se, ne oholi se. Nije nepristojna, ne traži svoje, ne dražuje se, zaboravlja i prašta zlo; ne raduje se nepravdi, raduje se istini. Sve ispričava, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi. Ljubav nikad ne prestaje." (1. Korinćanima 13,4-8)

Sreća koja potječe iz zemaljskih izvora promjenjiva je kao što su promjenjive okolnosti o kojima ovisi. Ali Kristov mir je stalan i trajan. On ne ovisi o životnim okolnostima, o količini svjetovnih dobara ni o broju zemaljskih prijatelja. Krist je izvor žive vode, a sreća koja potječe od Njega nikad neće iznevjeriti.

Kristova krotkost, pokazana u domu, usrećit će sve ukućane: ona ne izaziva svađu, ne uzvraća ljutito, već stišava razdraženi temperament i zrači blagošću što je osjećaju svi koji su u krugu njezinog utjecaja. Svaku zemaljsku obitelj u kojoj se njeguje, ona čini dijelom velike nebeske obitelji.

Bilo bi nam kudikamo bolje stradati zbog lažnih optužaba nego sami sebi stvarati muku osvećujući se svojim neprijateljima. Duh mržnje i osvete potekao je od Sotone i može donijeti samo zlo onome tko ga

*Krist je izvor
žive vode, a
sreća koja
potječe od Njega
nikad neće
iznevjeriti.*

gaji. U poniznosti srca, u krotkosti koja je plod prebivanja u Kristu, krije se tajna blagoslova. “Jer Jahve ljubi narod svoj, spasenjem ovjenčava ponizne!” (Psalam 149,4)

Krotki će “naslijediti zemlju”. Želja za uzvišavanjem unijela je grijeh u svijet i zato su naši praroditelji izgubili vlast nad ovom lijepom Zemljom, svojim kraljevstvom. Krist je samoodricanjem otkupio ono što je bilo izgubljeno. Uči nas da i mi trebamo pobijediti kao što je On pobijedio. (Otkrivenje 3,21) Njegujući poniznost i samoodricanje, možemo postati Kristovi suna-

sljednici: “Zemlju će posjedovati krotki”. (Psalam 37,11)

Zemlja, obećana krotkima, neće biti slična ovoj, zamračenoj sjenom smrti i prokletstva. “Ali mi očekujemo, prema njegovu obećanju, nova nebesa i novu zemlju, gdje prebiva pravednost.” “Neće biti više ništa proketo. Prijestolje Božje i Janjetovo bit će u gradu. Sluge Božje klanjat će se Bogu i gledat će njegovo lice.” (2. Petrova 3,13; Otkrivenje 22,3)

Tamo nema razočaranja, nema boli, nema grijeha, nema nikoga tko će reći da je bolestan. Nema pogrebnih povorki, nema plača, nema smrti, nema rasanaka, nema slomljenih srca. Ali tamo je Isus, tamo je mir. “Neće više gladovat i žeđati, neće ih mučiti žega ni sunce, jer vodit će ih onaj koji im se smiluje, dovest će ih k izvorima vode”. (Izaija 49,10)

“Blago gladnima i žednima pravednosti, jer će se nasititi!” (Matej 5,6)

Pravednost je svetost, sličnost Bogu, a “Bog je ljubav”. (1. Ivanova 4,16) To je uskladenost s Božjim Zakonom, “jer zapovijedi su tvoje sve pravedne” (Psalam 119,172), a ljubav je “ispunjeni Zakon”. (Rimljanima 13,10) Pravednost je ljubav, a ljubav je svjetlost i život Božji. Božja

pravednost utjelovljena je u Kristu. Primajući Nje-
ga, dobivamo pravednost.

Pravednost se ne stječe mučnim naporima
ni zamornim radom, darovima ili žrtvom, nego
se besplatno daje svakoj duši koja je gladna i žed-
na pravednosti. “O svi vi
koji ste žedni, dođite na
vodu; ako novaca i ne-
mate, dođite. Bez nova-
ca i bez naplate kupite
vina i mlijeka.” “Neće
uspjeti oružje protiv te-
be skovano. ... To je baš-
tina slugu Jahvinih, to
im je pobjeda od mene
– riječ je Jahvina.” “I evo
imena kojim će ga nazi-
vati: ‘Jahve, Pravda na-
ša.’” (Izaija 55,1; 54,17;
Jeremija 23,6)

*Kao što umorni
putnik u
pustinji čezne
za izvorom i,
našavši ga, gasi
žeđ, tako će
kršćanin biti
žedan čiste vode
života. Dobit će
je od Krista koji
je njezin izvor.*

Nijedna ljudska sila ne može ničim zadovo-
ljiti glad i žeđ duše. Ali Isus kaže: “Evo stojim
na vratima i kucam. Ako tko čuje glas moj i otvori
vrata, ući ću k njemu i večerat ću s njim, i on
sa mnom.” “Ja sam kruh života. Tko dolazi k me-
ni, sigurno neće ogladnjati. Tko vjeruje u me,
sigurno neće nikada ožednjati.” (Otkrivenje 3,20;
Ivan 6,35)

Kao što nam je potrebna hrana da bismo održali tjelesnu snagu, tako nam je potreban Krist, kruh s Neba, da nas okrijepi u duhovnom životu i da nam podari snagu za rad u Božjem djelu. Kao što tijelo neprestano prima hranjive sastojke koji održavaju život i snagu, tako i duša mora održavati neprestanu vezu s Kristom potpuno Mu se pokoravajući i oslanjajući se na Njega.

Kao što umorni putnik u pustinji čezne za izvorom i, našavši ga, gasi žeđ, tako će kršćanin biti žedan čiste vode života. Dobit će je od Krista koji je njezin izvor.

Kad upoznamo savršenstvo Spasiteljevog karaktera, zaželjet ćemo potpuno se preobraziti i obnoviti po uzoru na Njegovu neporočnost. Što više doznajemo o Bogu, to će uzvišeniji biti naš ideal karaktera i usrdnija naša čežnja da odražavamo Božji lik. Kad duša teži za Bogom, božansko se spaja s ljudskim, a srce puno čežnje kaže: "Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu nada moja." (Psalam 62,6)

Ako ste svjesni potrebe svoje duše, ako ste gladni i žedni pravednosti, to je dokaz da je Krist u vašemu srcu probudio želju da Ga pozovete kako bi izlivanjem Svetoga Duha učinio za vas ono što sami ne možete učiniti. Ne moramo gasiti žeđ na plitkim potocima, jer je upravo iznad nas velik izvor s čijih bogatih voda može-

mo obilno piti ako se samo malo uspnemo stazom vjere.

Božje riječi su vrelo života. Ako i vi čeznete za tim živim izvorima, sjedinit ćete se, uz pomoć Svetoga Duha, s Kristom. Poznate istine otkrit će vam svoje nove strane, biblijski tekstovi zasjat će vam iznenada, kao bljesak munje, u novom značenju. Vidjet ćete povezanost drugih istina s djelom otkupljenja i znat ćete da vas Krist vodi, da je božanski Učitelj pokraj vas.

Isus je rekao: "A tko pije od vode koju ću mu ja dati, sigurno neće nikad ožednjeti. Štoviše, voda koju ću mu ja dati postat će u njemu izvorom one vode što struji u život vječni." (Ivan 4,14) Dok vam Sveti Duh bude otkrivao istinu, skupljat ćete najdragocjenija iskustva i čeznuti da i drugima govorite o utješnim spoznajama koje su vam otkrivene. Kad se budete našli s njima, prenosit ćete im neke nove misli o Kristovu karakteru i radu. I onima koji Ga ljube i onima koji Ga ne ljube iznosit ćete nove objave o Njegovoj ljubavi punoj suosjećanja.

*Božje riječi su
vrelo života.
Ako i vi čeznete
za tim živim
izvorima,
sjedinit ćete se,
uz pomoć
Svetoga Duha, s
Kristom.*

“Dajte, pa će vam se dati” (Luka 6,38), jer se o Božjoj Riječi kaže: “Zdenac je u mom vrtu, izvor žive vode koja teče s Libana.” (Pjesma nad pjesmama 4,15) Srce koje je jednom okusilo Kristovu ljubav stalno čezne da je okusi još više. Dok je dijelite, primat ćete je sve bogatije i obilnije. Svaka objava Boga povećava sposobnost duše da spozna je i voli. Srce neprestano vapi: “Koliko će nas sigurnije spasiti od srdžbe sada kad smo već opravdani njegovom krvi”, a Duh uvijek odgovara: “Jer ako smo izmireni s Bogom smrću njegova Sina dok smo još bili neprijatelji, mnogo ćemo se sigurnije, već izmireni, spasiti njegovim životom” (Rimljanima 5,9.10) Naš Bog se raduje činiti “neograničeno više od onoga što možemo moliti ili misliti...” (Efežanima 3,20) Kad se odrekao sebe da bi spasio izgubljeno čovječanstvo, Isusu je Sveti Duh bio dan u potpunosti. Tako će biti darovan i svakom Kristovom sljedbeniku kad Mu potpuno preda srce da bude Njegovo prebivalište. Sâm Gospodin nam nalaže: “... već se napunite Duhom” (Efežanima 5,18), a ta zapovijed istodobno je i obećanje o ispunjenju. Ocu je bilo ugodno u Kristu “nastaniti svu puninu” i “po njemu ste i vi ispunjeni”. (Kološanima 1,19; 2,10)

Kao što pljuskovi osvježavaju zemlju, tako je i Bog izlijevao obilje svoje ljubavi. “Rosite, ne-

besa, odozgo, i oblaci, daždite pravednošću. Neka se rastvori zemlja da procvjeta spasenje, da proklija izbavljenje!” “Ubogi i bijedni vodu traže, a nje nema! Jezik im se osuši od žeđi. Ja, Jahve, njih ću uslišiti, ja, Bog Izraelov, ostavit ih neću. U goleti bregova otvorit ću rijeke, i posred dolova izvore. Pustinju ću pretvoriti u močvaru, a u vrela sušnu zemlju.” (Izaija 45,8; 41,17.18)

“Uistinu, svi mi primismo od njegove punine: milost za milost.” (Ivan 1,16)

“Blago milosrdnima, jer će postići milosrđe!” (Matej 5,7)

Ljudsko srce je hladno, mračno i bez ljubavi. Ako netko i pokaže duh milosrđa i praštanja, ne čini to sâm od sebe, već pod utjecajem božanskoga Duha koji djeluje na srce. “Što se nas tiče, mi ljubimo, jer je on nas ljubio prije.” (1. Ivanova 4,19)

Sâm Bog je izvor svake milosti. Njegovo je ime “milosrdan i milostiv”. (Izlazak 34,6) Ne postupa s nama onako kako smo zaslužili, ne pita jesmo li dostojni Njegove ljubavi, već nas obasipa obiljem ljubavi da bi nas učinio dostojnima. Bog nije osvetoljubiv. Ne želi kazniti, želi spasiti. Čak i strogost koju pokazuje u svojoj Promisli pokazuje samo radi spasenja zalutalih. Žarko

želi ublažiti ljudske patnje i staviti svoj melem na njihove rane. Istina je da Bog "krivca nekažnjena ne ostavlja" (Izlazak 34,7), ali je zato voljan oprostiti krivnju.

Milostivi su "dionici božanske naravi" (2. Petrova 1,4), u njima Božja milosrdna ljubav dolazi do izražaja. Svi oni čija su srca povezana suosjećanjem sa Srcem Beskrajne Ljubavi, nastojat će se vratiti na pravi put. Kristova nazočnost u duši nepresušan je izvor. Gdje On prebiva, tamo se dobročinstva umnažaju.

Kad zalutale, iskušane i jadne žrtve želja i grijeha zovu u pomoć, kršćanin se ne pita jesu li dostojne. Zapita se: što mogu učiniti za njihovo dobro? U najbjednijima i najponiženijima on vidi duše za čije je spasenje umro Krist i zbog kojih je Bog svojoj djeci povjerio službu pomirbe.

Milostivi su oni koji imaju sažaljenja prema siromašnima, napaćenima i potlačenima. Job kaže: "Jer, izbavljah bijednog kada je kukao i sirotu ostavljenu bez pomoći. Na meni bješe blagoslov izgubljenih, srcu udovice ja veselje vraćah. Pravdom se ja kao haljinom odjenuh, nepristranost bje mi plaštem i povezom. Bjeħ oči slijepcu i bjeħ noge bogalju, otac ubogima, zastupnik strancima". (Job 29,12-16)

Mnogima je život mučna borba. Osjećaju svoje nedostatke, nesretni su i bez vjere. Smatraju

da nemaju na čemu biti zahvalni. Ljubazna riječ, pogled pun sućuti i razumijevanje bili bi mnogima koji se bore i koji su osamljeni kao čaša hladne vode žednoj duši. Riječ sućuti ili čin dobrote olakšat će terete koji tako teško pritišću umorna pleća. A svaka riječ i svako djelo nesebične dobrote izraz su Kristove ljubavi prema izgubljenom čovječanstvu.

Milostivi će biti pomilovani. "Podašna duša nalazi okrepu, i tko napaja druge, sam će se napojiti." (Mudre izreke 11,25) Samilosna duša uživa slatki mir. Život ispunjen nesebičnom službom za dobro drugih njoj je blažena nagrada. Sveti Duh koji prebiva u duši i utječe na život, smekšat će tvrda srca i probuditi suosjećanje i nježnost. Ono što posijete, to ćete i žeti. "Blago onome koji misli na uboga i slaba: u dan nevolje Jahve će ga štititi i živa sačuvati, sreću mu dati na zemlji, i neće ga predati na volju dušmanima. Jahve će ga ukrijepiti na postelji boli, bolest mu okrenuti u snagu." (Psalam 41,2-4)

*Ljubazna riječ,
pogled pun
sućuti i
razumijevanje
bili bi mnogima
koji se bore i
koji su
osamljeni kao
čaša hladne
vode žednoj
duši.*

Tko je posvetio svoj život Bogu da bi služio Njegovoj djeci, povezan je s Onim koji upravlja svim zalihama svemira. Život mu je povezan zlatnim lancem nepromjenjivih obećanja s Božjim životom. Gospodin ga neće iznevjeriti u času muke i potrebe. "A moj će Bog ispuniti u Kristu Isusu svaku vašu potrebu raskošno prema svom bogatstvu." (Filipljanima 4,19) U času posljednje potrebe milostivi će naći utočište u milosti Spasitelja punog sažaljenja i bit će primljeni u vječne stanove.

"Blago onima koji su čista srca, jer će Boga gledati!" (Matej 5,8)

Hebreji su strogo pazili na održavanje obredne čistoće, pa su i njihovi propisi bili pretjerano teški. Misli su im bile obuzete pravilima, ograničenjima i strahom od vanjskog oskvrnuća pa nisu ni opažali mrlju koju su sebičnost i zloba ostavljale na duši.

Isus nije spomenuo tu obrednu čistoću kao uvjet za ulazak u svoje kraljevstvo, ali je isticao potrebu za čistoćom srca. "A mudrost koja dolazi odozgo jest prije svega čista, zatim mirotvorna, blaga, dobrohotna, puna milosrđa i dobrih plodova, postojana i iskrena." (Jakov 3,17). U Božji grad neće ući ništa što oskvrnjuje. Oni koji jed-

nom budu stanovali u njemu, moraju već ovdje biti čistoga srca. U onome tko uči od Isusa sve više će jačati odbojnost prema nepromišljenom ponašanju, nedoličnim riječima i nepristojnim mislima. Kad Krist obitava u srcu, misli i ponašanje bit će čisti i oplemenjeni.

Isusove riječi: “Blago onima koji su čista srca” imaju i dublje značenje. Nije riječ samo o čistom srcu u smislu u kojemu svijet razumije neporočnost, dakle o oslobođenosti od onoga što je puteno, neokaljanom požudom, nego o čestitosti u skrivenim nakanimama i pobudama srca, o oslobođenosti od oholosti i samoljublja, o skromnosti, nesebičnosti, o sličnosti djetetu.

Većini ljudi sâm Krist je “poput korijena iz zemlje sasušene”, pa ne vide u Njemu ljepotu da bi se “u nj zagledali”.

Samo se slični međusobno cijene. Sve dok u svojem življenju ne prihvatite načelo požrtvovne ljubavi, koja je načelo Božjega karaktera, ne možete Ga upoznati. Srce koje je Sotona obmanuo, gleda na Boga kao na okrutno, nemilosrdno biće. Sebične osobine ljudi, čak i samoga Sotone, pripisane su Stvoritelju punom ljubavi. “Zar misliš” – kaže Bog – “da sam ja tebi sličan?”

(Psalam 50,21) Njegova dobronamjerna skrb i vodstvo smatraju se izražavanjem samovolje i osvetoljubivosti. Tako se gleda i na Bibliju, riznicu blaga Njegovoga milosrđa. Slava njezinih istina, koje su visoke kao nebo i dosežu do vječnosti, nije shvaćena. Većini ljudi sâm Krist je “poput korijena iz zemlje sasušene”, pa ne vide u Njemu ljepotu da bi se “u nj zaglédali”. (Izaija 53,2) Kad je Isus bio među ljudima kao objava Boga čovječanstvu, književnici i farizeji su Mu govorili: “Ne velimo li pravo – rekoše – da si Samarijanac i da si opsjednut zlim duhom?” (Ivan 8,48) Čak su i Njegovi učenici bili zaslijepljeni sebičnošću svojega srca te su sporo shvaćali Onoga koji im je došao otkriti Očevu ljubav. Zato je Isus, iako usred ljudi, ipak hodio sâm. Samo je na Nebu bio potpuno shvaćen.

Kad Krist dođe u svojoj slavi, zli Ga neće moći gledati. Svjetlost Njegove nazočnosti, koja je život onima što Ga ljube, zlima je smrt. Očekivanje Njegova dolaska njima je “strašno iščekivanje suda i osvetnog bijesa vatre”. (Hebrejima 10,27) Kad se Krist pojavi, oni će tražiti da se skriju od lica Onoga koji je umro da ih otkupi.

Ali ljudi čija su srca očišćena djelovanjem Svetoga Duha koji u njima boravi, potpuno su se promijenili. Oni mogu upoznati Boga. Moj-sije je bio skriven u “pukotini pećine” (Izlazak

33,22) kad mu se otkrila Gospodnja slava. Tako ćemo i mi, kad budemo skriveni u Kristu, moći gledati Božju ljubav.

“Jahve ljubi čisto srce, i tko je ljubeznih usana, kralj mu je prijatelj.” (Mudre izreke 22,11) Mi Ga gledamo već sad, ovdje, u vjeri. Kroz svakodnevna iskustva opažamo u djelima Njegove Promisli Njegovu dobrotu i sućut. Prepoznavamo Ga u karakteru Njegova Sina. Sveti Duh uzima istinu o Bogu i o Onome kojega je On poslao te je otkriva našem razumu i srcu. Oni koji su čista srca vide Boga na nov i privlačniji način, kao svojega Otkupitelja, i dok promatraju neokaljanost i ljupkost Njegova karaktera, nastoje odražavati Njegov lik. U Njemu gledaju Oca koji čezne zagrliti sina pokajnika, a srca im se ispunjavaju neizrecivom radošću i slavom.

Oni koji su čista srca vide Stvoritelja u djelima Njegove moćne ruke, u ljepoti svega što ispunjava svemir.

Oni koji su čista srca vide Stvoritelja u djelima Njegove moćne ruke, u ljepoti svega što ispunjava svemir. U Njegovoj pisanoj Riječi čitaju još jasnije izvještaje o objavi Njegovog milosrđa, Nje-

gove dobrote i milosti. Istine skrivene od mudrih i razumnih otkrivaju se djeci. Ljepota i dragocjenost istine koju ne opažaju svjetovno mudri, stalno se otkrivaju onima koji iskreno, poput djece, teže saznati i ispuniti Božju volju. Dobivajući i sami dio u božanskoj prirodi, upoznajemo istinu.

Tijekom vremena koje im je Bog odredio da provedu na ovome svijetu, oni koji su čista srca žive kao da se nalaze u vidljivoj Božjoj nazočnosti. Gledat će Ga licem u lice i u budućem besmrtnom stanju, kao što ga je Adam gledao dok je hodio i razgovarao s Bogom u Edenu. "Sad vidimo u ogledalu nejasno, a onda ćemo licem u lice." (1. Korinćanima 13,12)

"Blago mirotvorcima, jer će se zvati sinovi Božji!" (Matej 5,9)

Krist je "Knez mironosni" (Izaija 9,5). Njegovo je poslanje vratiti Zemlji i Nebu mir što ga je grijeh narušio. "Dakle: opravdani vjerom u miru smo s Bogom po našem Gospodinu Isusu Kristu." (Rimljanima 5,1) Tko god se odrekne grijeha i otvori svoje srce Kristovoj ljubavi, postaje sudionik toga nebeskog mira.

Nema drugog temelja mira osim toga. Kristova milost, primljena u srce, suzbija svako neprija-

teljstvo, stišava sukobe i ispunjava dušu ljubavlju. Onoga tko je u miru s Bogom i sa svojim bližnjima nitko ne može učiniti nesretnim. U njegovu srcu neće biti zavisti, zlim sumnjičenjima tu nema mjesta, mržnja ne može postojati. Srce koje je u skladu s Bogom ispunjeno je nebeskim mirom i širi njegov blagoslovljeni utjecaj na sve oko sebe. Duh mira spuštati će se kao rosa na srca umorna i izmučena od svjetovnih sukoba.

Kristovi sljedbenici poslani su u svijet s viješću mira. Svatko tko tihim, nesvjesnim utjecajem svetoga života objavljuje Kristovu ljubav, svatko tko riječju ili djelom navodi drugoga da se odrekne grijeha i preda svoje srce Bogu, pripada graditeljima mira.

I "blago mirotvorcima, jer će se zvati sinovi Božji". Duh mira dokaz je njihove povezanosti s Nebom. Okružuje ih ugodno ozračje Kristove ličnosti. Miomiris života i ljepota karaktera otkrivaju svijetu da su oni Božja djeca. Ljudi uviđaju da su bili s Isusom: "... tko god ljubi, od Boga je rođen i poznaje Boga." "Ako tko nema Kristova Duha, nije Kristov", ali "svi su oni koje

Onoga tko je u miru s Bogom i sa svojim bližnjima nitko ne može učiniti nesretnim.

vodi Božji Duh sinovi Božji”. (1. Ivanova 4,7; Rimljanima 8,9.14)

“Tada će ostatak Jakovljevi, među brojnim narodima, biti kao lav među šumskim zvijerima, kao lavić među ovčjim stadima: svaki put kad prolazi, on gazi nogama, razdire, i nitko da od njega izbavi.” (Mihej 5,7)

“Blago progonjenima zbog pravednosti, jer je njihovo kraljevstvo nebesko!” (Matej 5,10)

Isus ne budi u svojim sljedbenicima nadu da će steći zemaljsku slavu i bogatstvo, da će živjeti bez nevolja, već im pokazuje prednosti zajedničkog putovanja sa svojim Učiteljem stazama samoodricanja i poniženja zato što ih svijet ne poznaje.

Njemu, koji je došao otkupiti izgubljeni svijet, suprotstavile su se ujedinjene snage Božjih i čovjekovih neprijatelja. Zli ljudi i zli anđeli ustali su u nemilosrdnoj uroti protiv Kneza mira. Iako su svaka Njegova riječ i svako djelo odisali božanskom samilošću, ono čime se razlikovao od svijeta izazivalo je najogorčenije neprijateljstvo. Budući da nije odobravao zadovoljavanje zlih sklonosti naše naravi, izazivao je najžešće protivljenje i mržnju. Tako je i sa svima onima koji hoće

pobožno živjeti u Isusu Kristu. Nepomirljiv je sukob između pravednosti i grijeha, ljubavi i mržnje, istine i laži. Kad netko prikazuje Kristovu ljubav i ljepotu svetosti, odvodi podanike Sotoninog kraljevstva, a knez zla ustaje da bi mu se suprotstavio. Sve one koji su nadahnuti Kristovim duhom, očekuju progonstva i poniženja. Oblik progonstva s vremenom se mijenja, ali pokretačka sila – duh koji ga nadahnjuje – ista je ona koja je, počevši od Abelovih dana, neprestano ubijala Gospodnje izabranike.

Kad se ljudi potrude uspostaviti sklad s Bogom, uvidjet će da vrijeđanje križa još nije prestalo. “Poglavarstva, Vlasti, Vrhovnici i zli duhovi koji borave u nebeskim prostorima” (Efežanima 6,12) svrstali su se u bojne redove protiv svih onih koji se pokoravaju nebeskom Zakonu. Zato, umjesto da izazivaju žalost, progonstva trebaju donositi radost Kristovim učenicima, jer im je to dokaz da idu stopama svojega Učitelja.

Premda Gospodin nije obećao svomemu narodu život bez kušnjâ, zajamčio mu je nešto puno

*Kad netko
prikazuje
Kristovu ljubav
i ljepotu svetosti,
knez zla ustaje
da bi mu se
suprotstavio.*

bolje: "... i nek ti mir traje koliko i život!" "Dosta ti je moja milost, jer se moja snaga savršeno očituje u slabosti." (Ponovljeni zakon 33,25; 2. Korinćanima 12,9) Ako ste pozvani da zbog Njega prođete kroz ognjenu peć, Isus će biti s vama kao što je bio s trojicom vjernih u Babilonu. Oni koji ljube svojega Otkupitelja, radovat će se svakoj prigodi da s Njim dijele poniženje i sramotu. Ljubav koju gaje prema svom Gospodinu čini slatkima patnje zbog Njega.

Sotona je tijekom svih stoljeća progonio pripadnike Božjega naroda. Mučio ih je i ubijao, ali su oni umirući pobjeđivali. Čvrstinom svoje vjere otkrivali su Onoga koji je jači od Sotone. Sotona je mogao mučiti i ubijati tijelo, ali nije mogao ni taknuti život koji je bio skriven s Kristom u Bogu. Mogao je zatvoriti tijelo među zidove tamnice, ali nije mogao svezati duh. Mučenici su gledali slavu koja će doći nakon tame i govorili: "Držim, doista, da patnje sadašnjega vremena nisu dostojne usporedbe sa slavom koja će se objaviti u nama." "Uistinu, naša nam sadašnja ali kratkotrajna i mala nevolja donosi izvanredno veliku i vječnu slavu..." (Rimljanima 8,18; 2. Korinćanima 4,17)

Božja slava – Božji karakter – otkriva se u kušnjama i progonstvu u Njegovim izabranicima. Vjernici Božje Crkve, omrznuti i progonjeni od

svijeta, odgajaju se i discipliniraju u Kristovoj školi. Na Zemlji hode uskim stazama i pročišćavaju se u peći nevolje. Idu za Kristom kroz bolne sukobe, podnose odricanja i doživljavaju gorka razočaranja, ali njihova bolna iskustva uče ih strahoti i bijedi grijeha pa ga gledaju s odurnosti. Budući da sudjeluju u Kristovim patnjama, određeni su da budu sudionici i u Njegovoj slavi. Proroku je u svetom viđenju bila pokazana slavna pobjeda Božjega naroda: “Takoder spazih nešto kao stakleno more pomiješano s vatrom i pobjednike... gdje stoje na staklenom moru s citrama Božjim. Oni pjevaju pjesmu Mojsija, sluge Božjega, i pjesmu Janjeta: ‘Velika su i divna tvoja djela, Gospodaru, Bože, Svemogući! Pravedni su i ispravni tvoji putovi, Kralju naroda!’ “Ovo su – nato mi reče – oni što dolaze iz velike nevolje; oni su prali svoje haljine i obijelili ih u krvi Janjetovoj. Zato stoje pred prijestoljem Božjim i služe mu dan i noć u njegovu hramu. A Onaj koji sjedi na prijestolju spustit će se na njih da boravi s njima.” (Otkrivenje 15,2.3; 7,14.15)

*Božja slava –
Božji karakter –
otkriva se u
kušnjama i
progonstvu u
Njegovim
izabranicima.*

“Blago vama kad vas budu grdili i progonili i kad vam zbog mene budu lažno pripisivali svaku vrstu opačine!”
(Matej 5,11)

Još od svojega pada Sotona se služi prijevaram. Kao što je širio lažne predodžbe o Bogu, tako je preko svojih slugâ širio lažne predodžbe i o Božjoj djeci. Spasitelj kaže: “Jer zbog tebe podnesoh pogrdu, i stid mi pokri lice.” (Psalam 69,8) Pogrdе padaju i na Njegove učenike.

Nitko nije bio tako okrutno klevetan kao Sin Čovječji. Podsmjehivali su Mu se i rugali zbog Njegove nepokolebljive poslušnosti načelima svetoga Božjeg Zakona koji su oni bezrazložno mrzili. Krist je smireno stajao pred svojim neprijateljima kazujući da je poniženje dio kršćanske baštine, savjetujući svojim sljedbenicima kako se suočiti sa strijelama pakosti i pozivajući ih da ne klonu u proginstvu.

Iako može naškoditi dobrom glasu, kleveta ne može uprljati karakter. On je u Božjoj vlasti. Sve dok ne pristanemo na grijeh, nema te sile, ni ljudske ni sotonske, koja bi mogla okaljati dušu. Čovjek čije se srce oslanja na Boga, u najbolnijim kušnjama i u najtežim okolnostima ostaje potpuno isti kao što je bio i u blagostanju, kad je izgledalo da je okružen Božjom svjetlošću i za-

štitom. Njegove riječi, pobude i njegova djela mogu biti pogrešno prikazivani i izvrtani, ali on na to i ne obraća pozornost zato što se bori za nešto mnogo važnije. Slično Mojsiju, sve podnosi, jer “ostade, naime, postojan kao da promatra Nevidljivoga” (Hebrejima 11, 27) ne gledajući na vidljivo, “nego na nevidljivo, jer je vidljivo prolazno, a nevidljivo je vječno”. (2. Korinćanima 4, 18)

Kristu je poznato sve što su ljudi pogrešno shvatili i prikazali. Njegova djeca mogu naći snage te smireno, strpljivo i s povjerenjem čekati, koliko god bili klevetani i prezirani, jer nema ničega tajnog što se neće otkriti, a onima koji Mu ukazuju čast, Bog će i sâm ukazati čast pred ljudima i anđelima.

“Blago vama kad vas budu grdili i progonili i kad vam zbog mene budu lažno pripisivali svaku vrstu opaćine”, kaže Isus. “Radujte se i kličite od veselja, jer vas čeka velika nagrada na nebesi-

Čovjek čije se srce oslanja na Boga, u najbolnijim kušnjama i u najtežim okolnostima ostaje isti kao što je bio i u blagostanju, okružen Božjom svjetlošću i zaštitom.

ma!” Zatim je spomenuo proroke, koji su govorili u Gospodnje ime, kao “uzor strpljiva podnošenja nevolja”. (Jakov 5,10) Abel, prvi kršćanin među Adamovim potomcima, umro je kao mučenik. Henok je hodio s Bogom, a svijet ga nije razumio. Noi su se rugali kao zanesenjaku koji unosi nemir među ljude. “Drugi, opet, iskusiše izrugivanje i udarce i povrh toga okove i tamnice... Jedni biše mučeni na kolu, odbijajući oslobođenje da postignu bolje uskrsnuće.” (Hebrejima 11,36.35)

Božji glasnici progonjeni su tijekom svih stoljeća. Zahvaljujući njihovim nevoljama, spoznaja o Bogu širila se na sve strane. Svaki Kristov učenik mora stupiti u te redove i nastavljati isto djelo znajući da neprijatelji djela ne mogu učiniti ništa protiv istine, već samo u prilog istini. Bog želi da istina postane svima poznata i da bude predmet ispitivanja i pretresanja, čak ako je i prijezir naveo ljude na to. Ljudski umovi moraju biti uzdrmani. Svaki sukob, svaka kleveta, svaki napor da se ograniči sloboda savjesti, to su prigode kojima se Bog koristi da bi probudio umove koji bi se inače možda uspavali.

Koliko puta se to potvrdilo u životu Božjih vjesnika! Kad su, na poticaj Velikoga vijeća, zasuli kamenjem plemenitog i rječitog Stjepana, djelo evanđelja nije propalo. Nebeska svjetlost koja

je obasjavala slavom njegovo lice i božanska samilost kojom je odisala njegova molitva pred smrt, bile su kao oštra strijela osvjedočenja revnosnom članu Velikoga vijeća koji je tu stajao. I Šaul, farizej progonitelj, postao je izabrano oruđe da donese Kristovo ime “i pred pogane, i kraľeve, i sinove Izraelove”.

(Djela 9,15) Poslije mnogo godina Pavao će kao starac pisati iz tamnice u Rimu: “Jedni, istina, propovijedaju iz zavisti i natjecanja... propovijedaju Krista... neiskreno, s namjerom da povećaju bol mojih okova... Pa što biva? Ništa osim što se na svaki način, bilo pod izlikom bilo iskreno, Krist propovijeda.” (Filipljanima 1,15.16.18)

Pavlovim zatočeništvom evanđelje se proširilo na sve strane, pa su duše bile pridobivene za Krista i u samoj carskoj palači. Zahvaljujući Sotoninim naporima da ga uništi, sjeme Riječi živoga Boga, “... ne iz raspadljiva, nego iz neraspadljiva sjemena: riječju živoga i vječnog Boga” (1. Petrova 1,23), bilo je posijano u srca ljudi. Poniženjem i progonstvom Božje dje-

*Božji glasnici
progonjeni su
tijekom svih
stoljeća.*

*Zahvaljujući
njihovim
nevoljama,
spoznaja o Bogu
širila se na sve
strane.*

ce Kristovo ime bilo je uzdignuto, a duše su bile spašene.

Velika je plaća na Nebu svima koji i u progonstvima i poniženju svjedoče za Krista. Ljudi čeznu za zemaljskim dobrima, a Isus im pokazuje nebesku nagradu. Međutim, On je ne daje samo u budućem životu – nagrađivanje počinje ovdje. Gospodin se javio Abrahamu: “Ne boj se, Abrame, ja sam ti zaštita; a nagrada tvoja bit će vrlo velika!” (Postanak 15,1) To je nagrada svima koji idu za Kristom. Uspostaviti sklad s Gospodinom Emanuelom – s Onim “u kome se nalazi sakriveno sve blago mudrosti i znanja”, u kojemu “stanuje stvarno sva punina božanstva” (Kološanima 2,3.9) – upoznati Ga i imati, dok se srce sve više otvara da bi primilo Njegove osobine, upoznati Njegovu ljubav i moć, imati Kristovo neizrecivo bogatstvo, shvaćati sve više “... koja je tu širina, duljina, visina i dubina, i upoznati ljubav Kristovu koja nadilazi spoznaju; da budete ispunjeni do sve punine koja dolazi od Boga” (Efežanima 3,18.19) – “to je baština slugu Jahvinih, to im je pobjeda od mene – riječ je Jahvina”. (Izaija 54,17)

Takva radost ispunjavala je srca Pavla i Sile dok su oko ponoći, u tamnici u Filipima, molili i pjevali hvalu Bogu. Krist je bio kraj njih, a svjetlost Njegove nazočnosti rastjerala je tamu slavom

nebeskih dvora. Pavao, koji je gledajući širenje evanđelja zaboravljao svoje okove, piše iz Rima: "I tomu se radujem a i radovat ću se..." (Filipljanima 1,18) Iste riječi koje je Krist izgovorio na Gori, ponovno odzvanjaju u Pavlovoj Poslanici Filipljanima, usred njihovih progonstava: "Radujte se uvijek u Gospodinu! Da ponovim: radujte se!" (Filipljanima 4,4)

"Vi ste sol zemlji." (Matej 5,13)

Sol čuva i održava hranu. Bog naziva svoju djecu solju. Time im želi reći da im je dao svoju milost da bi postali oruđa za spašavanje drugih. Bog je pred cijelim svijetom izabrao sebi narod ne samo da bi ih mogao usvojiti kao svoje sinove i kćeri, već da bi svijet preko njih mogao primiti spasonosnu milost. (Titu 2,11) Bog je izabrao Abrahama da bude ne samo Božji osobiti prijatelj, već i oruđe za objavljivanje posebnih prednosti koje je Gospodin želio pružiti narodima. Isus je u svojoj posljednjoj molitvi za učenike, neposredno prije raspeća, rekao: "Ja sebe samog posvećujem za njih da i oni budu posvećeni istinom." (Ivan 17,19) Očišćeni istinom, kršćani će imati spasonosne osobine koje će sačuvati svijet od potpune moralne izopačenosti.

Sol mora biti izmiješana s namirnicom kojoj je dodana, mora prodrijeti u nju i prožeti je da bi je mogla sačuvati. Tako će i osobni dodir i druženje s ljudima učiniti da spasonosna sila evanđelja dopre do njih. Oni se ne spašavaju kao skupina, već kao pojedinci. Sila je u osobnom utjecaju. Moramo se približiti onima kojima želimo pomoći.

Okusom soli prikazana je kršćaninova životna snaga – Isusova ljubav u srcu, Kristova pravednost koja prožima život. Kristova ljubav je nezadrživa i borbena. Ako je u nama, izlijevat će se na druge. Moramo im se toliko približiti da se njihova srca mogu zagrijati našim nesebičnim zanimanjem i ljubavlju. Iskreni vjernici šire životvornu energiju koja prodire i ulijeva novu moralnu snagu dušama za koje rade. Sila Svetoga Duha, a ne ljudska snaga, obavlja tu preobrazbu.

Isus dodaje i ozbiljnu opomenu: “Ali ako sol obljutavi, čime će se ona (zemlja) osoliti? Više nije ni za što, osim da se izbací van da je ljudi pogaze.” (Matej 5,13)

Dok je slušao Kristove riječi, narod je mogao vidjeti bijelu sol kako svjetluca na stazama, bačena onamo zato što je izgubila okus i postala neuporabljiva. Time je točno prikazano stanje farizeja i djelovanje njihove religije na društvo. Prikazan je time i život svake duše od koje je odstu-

pila sila Božje milosti, duše koja je ohladnjela i izgubila Krista. Kakvu god vjeru ispovijedala, bljutava je i neukusna i anđelima i ljudima. Baš takvima Krist kaže: “Oh kad bi bio studen ili vruć! Ali, jer si mlak – ni vruć ni studen – izbacit ću te iz svojih usta.” (Otkrivenje 3,15.16)

Nemamo li živu vjeru u Krista kao osobnog Spasitelja, naš utjecaj u ovome nevjerničkom svijetu neće se osjetiti. Ne možemo drugima dati ono što sami nemamo. Naš utjecaj će uzdizati ljudski rod i donositi mu blagoslove samo onoliko koliko smo se sami posvetili i predali Kristu.

Naš utjecaj će uzdizati ljudski rod i donositi mu blagoslove samo onoliko koliko smo se sami posvetili i predali Kristu.

Tamo gdje nema djelotvorne službe, iskrene ljubavi i stvarnog iskustva, nema ni snage da se pomogne, nema povezanosti s Nebom ni Kristovog “okusa” u životu. Sve dok nas Sveti Duh ne može uporabiti kao svoja oruđa da bi svijetu prenio istinu kakva je u Isusu, slični smo soli koja je izgubila okus i postala potpuno bezvrijedna. Ako nam nedostaju Kristove vrline, svjedočimo svijetu da istina koju ispovijedamo nema sile da bi nas posvetila. I tako, dokle doseže naš utjecaj, onemo-

gućujemo djelovanje Božje Riječi. “Kad bih ljudske i andeoske jezike govorio, a ljubavi ne bih imao, bio bih kao mjed što ječi, ili cimbal što zveči. Kad bih imao dar proricanja i znao sve tajne i sve znanje; kad bih imao puninu vjere, tako da bih brda premještao, a ljubavi ne bih imao, bio bih ništa. Kad bih na hranu siromasi- ma razdao sve svoje imanje, kad bih tijelo svoje predao da se sažeže, a ljubavi ne bih imao, ništa mi koristilo ne bi.” (1. Korinćanima 13,1-3)

Kad ljubav ispunjava srce, izljevati će se na druge – ne zato što nam oni čine usluge, već zato što nas ljubav pokreće na djelo. Ljubav mijenja karakter, upravlja pobudama, suzbija neprijateljstva i oplemenjuje osjećaje. Prostrana je kao svemir, u skladu je s andeoskom ljubavi. Kad se njeguje u srcu, ljubav uljepšava cijeli život i posvuda izljevati svoj blagoslov. Jedino ljubav, i samo ljubav, može nas učiniti solju zemlji.

“Vi ste svjetlo svijetu.” (Matej 5,14)

Da bi pouke bile zanimljive i da bi privukao pozornost slušatelja dok je učio narod, Isus se često služio primjerima iz prirode koja ih je okruživala. Narod se okupio još u rano jutro. Sunce se uzdizalo na plavom svodu i razgonilo sjene koje su se skrivale po dolinama i uskim tjesna-

cima između bregova. Rumenilo na istočnoj strani neba još nije izbljedadjelo. Zemlja je bila obasjana sjajnim sunčanim zrakama. S mirne površine jezera odbijala se zlatna svjetlost, a ružičasti jutarnji oblaci zrcalili se u njoj. Svaki pupoljak, cvijet i svaka olistala grančica blistali su od kapljica rose. Priroda se smiješila blagoslovu novoga dana, a ptice na drveću umilno su pjevale. Spasitelj je pogledao ljude ispred sebe, zatim sunce koje se radalo, i onda rekao svojim učenicima: “Vi ste svjetlo svijetu.” Kao što sunce ide naprijed svojim putom ljubavi razgoneći sjene noći i budeći svijet na život, tako i Kristovi sljedbenici trebaju ići naprijed u svojem poslanju šireći nebesku svjetlost na one što su u tami zablude i grijeha.

U blistavom sjaju jutra na okolnim brežuljcima sve jasnije su se ocrtavali gradovi i sela upotpunjujući ljepotu krajolika. Krist je rekao: “Nije moguće sakriti grad koji leži na gori.” A onda je dodao: “Ne žeže se svijeća da se stavi pod varićak, nego na svijećnjak da svijetli svima u

Ljubav mijenja karakter, upravlja pobudama, suzbija neprijateljstva i oplemenjuje osjećaje.

kući.” Među Kristovim slušateljima bilo je ponajviše poljodjelaca i ribara, čija je siromašna boravišta činila samo jedna prostorija u kojoj je svjetiljka s postolja svijetlila svima u kući. Isus kaže: “Vaše svjetlo neka tako zasja pred ljudima da vide vaša djela ljubavi te slave Oca vašeg nebeskog.” (Matej 5,14-16)

Grješnog čovjeka nikad nije obasjavala, niti će ga ikad obasjati druga svjetlost osim one koja se širi od Krista. Isus, Spasitelj, jedino je svjetlo koje može odagnati tamu svijeta ogrezlog u grijeh. O Kristu, o Riječi je zapisano: “U njoj bijaše Život i Život bijaše svjetlo ljudima.” (Ivan 1,4) Primanjem Njegova života učenici su mogli postati pronositelji svjetla. Kristov život u duši, Njegova ljubav otkrivena u karakteru učinit će ih svjetlom svijetu.

Ljudski rod nema vlastite svjetlosti. Bez Krista smo kao nezapaljena svijeća, slični mjesecu koji je okrenuo lice od sunca. Nemamo niti jednu jedinu zraku svjetlosti kojom bismo mogli rasvijetliti tamu svijeta. Ali kad se okrenemo prema Suncu pravde, kad dodemo u dodir s Kristom, duša biva ozarena sjajem božanske nazočnosti.

Kristovi sljedbenici trebaju biti više od svjetla usred ljudi. Oni su svjetlo svijetu. Svima koji prizivaju Njegovo ime Isus kaže: Dali ste se meni, a ja sam vas dao svijetu kao svoje predstavnike.

Otac je poslao Krista u svijet, a tako, kaže On, “i ja njih poslao u svijet”. (Ivan 17,18) Kao što je Krist bio Posrednik za otkrivanje Oca, tako i mi moramo biti sredstvo za otkrivanje Krista. Iako je naš Spasitelj veliki izvor blistave svjetlosti, ne zaboravi, kršćanine, da se On otkriva preko čovjeka! Božji blagoslovi se izlijevaju preko ljudskih oruđa. Krist je došao na svijet kao Sin čovječji. Kad se ljudska priroda sjedini s božanskom, čovječanstvo mora biti pokrenuto. Kristova Crkva i svaki pojedini učenik velikog Učitelja od Neba su određena sredstva za otkrivanje Boga ljudima. Anđeli slave čekaju da preko vas

*Isus, Spasitelj,
jedino je svjetlo
koje može
odagnati tamu
svijeta ogrezlog
u grijeh.*

prenesu nebesku svjetlost i silu dušama koje su na rubu propasti. Hoće li ljudsko oruđe propustiti ispuniti djelo koje mu je određeno? O, tada bi svijetu bio uskraćen obećani utjecaj Svetoga Duha.

Krist nije zapovjedio svojim učenicima: “Potrudite se da vaše svjetlo svijetli”, već je kazao: “Vaše svjetlo neka tako zasja pred ljudima da vide vaša djela ljubavi te slave vašeg Oca nebeskog.” Stanuje li Krist u srcu, nemoguće je skriti svjetlost Njegove nazočnosti. Ako oni koji govore da su

Kristovi sljedbenici nisu svjetlo svijetu, to je zato što ih je napustila životodavna sila. Ne mogu li davati nikakvu svjetlost, to je zato što su izgubili svaku vezu s Izvorom svjetlosti.

U svim razdobljima "Duh Kristov... bijaše u njima" (1. Petrova 1,11). Vjernu Božju djecu činio je svjetlom ljudima njihova naraštaja. Josip je bio nositelj svjetla u Egiptu. Svojom neporočnošću, dobrotom i djetinjskom ljubavi predočavao je Krista usred idolopokloničkog naroda. Dok su Izraelci putovali iz Egipta u Obećanu zemlju, ljudi čista srca među njima bili su svjetlo okolnim narodima. Preko njih se Bog otkrivao svijetu. Preko Daniela i njegovih prijatelja u Babilonu i preko Mordokaja u Perziji blistave zrake svjetla sjale su usred tame carskih dvorova. Tako su i Kristovi učenici postavljeni kao nositelji svjetla na putu u Nebo. Preko njih se Očeva milost i dobrota otkrivaju svijetu obavijenom tamom pogrešnih shvaćanja o Bogu. Kad vide njihova dobra djela, ljudi će biti ponukani slaviti Oca koji je na nebesima, jer se pokazalo da je na prijestolju svemira Bog. Njegov karakter dostojan je hvale i oponašanja. Božanska ljubav koja plamti u srcu i kršćanska uravnoteženost koja se pokazuje u životu slične su kratkom pogledu u Nebo, koji je čovjeku omogućen iz svijeta da bi se mogao diviti savršenstvu Neba.

Ljudima tako biva omogućeno da vjeruju u “ljubav koju Bog ima u nama”. (1. Ivanova 4,16) Tako se čiste i preobražavaju srca, nekad grješna i izopačena, da bi bila pokazana bez mane “Onomu koji vas može očuvati od pada neporočne i razdragane pred njegovom slavom, jedinome Bogu koji nas je spasio po Isusu Kristu, našem Gospodinu...” (Judina 24)

Spasiteljeve riječi: “Vi ste svjetlo svijetu” pokazuju da je On svojim sljedbenicima povjerio službu u cijelome svijetu. Sebičnost, oholost i predrasude podignule su u Kristovo doba čvrst i visok zid razdvajanja između postavljenih ču-

*Anđeli slave
čekaju da preko
vas prenesu
nebesku svjetlost
i silu dušama
koje su na rubu
propasti.*

ra svetih proroštava i svih ostalih naroda na Zemljinoj kugli. Ali Spasitelj je došao sve to izmijeniti. Riječi koje je narod slušao s Njegovih usana bile su posve različite od svega što su dotad slušali od svećenika i rabina. Krist ruši zid razdvajanja, samoljublja i nacionalnih predrasuda propovijedajući ljubav prema svim pripadnicima ljudske obitelji. On uzdiže ljude iz uskog kruga u koji ih je zatvorila njihova sebičnost uklanjajući sve zemaljske granice i umjetno stvorene razlike u

društvu. Ne pravi nikakvu razliku između susjeda i stranaca, prijatelja i neprijatelja. Krist nas uči da svaku dušu kojoj je potrebna pomoć gledamo kao svojega bližnjeg, a cijeli svijet kao svoje područje rada.

Kao što Sunčeve zrake prodiru i do najudaljenijih kutaka Zemljine kugle, tako po Božjoj naredbi i svjetlost evanđelja treba doprijeti do svake duše na Zemlji. Kad bi Kristova Crkva ispunjavala plan našega Gospodina, svjetlost bi obasjala sve koji se nalaze u tami i u dolini smrtne sjene. Kad bi se vjernici Crkve, umjesto da se zajedno nastanjuju izbjegavajući odgovornost i nošenje križa, razišli po svim zemljama, kad bi pustili da preko njih zablista Kristova svjetlost i kad bi radili kao što je On radio na spašavanju duša, "evanđelje o kraljevstvu" brzo bi bilo objavljeno po cijelom svijetu.

Tako će se ostvariti Božja nakana da sebi izabere narod, počevši od Abrahama u dolinama Mezopotamije pa do nas u našim danima: "... blagoslovit ću te... i sam ćeš biti blagoslov." (Postanak 12,2) Riječi što ih je Krist uputio preko proroka-evanđelista, a samo su ponovljene u Propovijedi na Gori, odnose se na nas u ovome posljednjem naraštaju: "Ustani, zasini, jer svjetlost tvoja dolazi, nad tobom blista Slava Jahvina." (Izaia 60,1) Ako je tvoj duh obasjala Slava Gospod-

nja, ako si i ti već promatrao ljepotu Onoga koji se “ističe među tisućama” – Onoga koji je “sav od ljupkosti”, ako je tvoja duša bila ozarena nazočnošću Njegove slave, onda su i tebi upućene te Učiteljeve riječi. Jesi li s Kristom stajao na Gori preobraženja? Dolje u ravnici nalaze se duše koje je Sotona zarobio; one čekaju da ih oslobodi riječ vjere i molitve.

Naša dužnost nije samo promatrati Kristovu slavu, nego i govoriti o Njegovim vrlinama. Izaija nije samo promatrao Kristovu slavu, nego je i govorio o Njemu. Dok je David razmišljao, vatra je plamtjela, a onda je progovorio svojim jezi-

*Kad bi Crkva
ispunjavala plan
našega
Gospodina,
svjetlost bi
obasjala sve koji
se nalaze u
tami.*

kom. Razmišljajući o čudesnoj Božjoj ljubavi, morao je govoriti o onome što je vidio i osjetio. Tko može vjerom promatrati čudesni plan otkupljenja, slavu jedinorođenog Božjeg Sina, a ne govoriti o tome? Tko može razmišljati o nedokučivoj ljubavi što se otkrila na križu Golgote prigodom Kristove smrti – da ne poginemo već da imamo vječni život – tko može to gledati i ne naći riječi kojima bi veličao Spasiteljevu slavu?

“Čuj! Bog veličanstveni zagrmje, a u Hramu njegovu svi kliknuše: Slava!” (Psalam 29,3b) Izraelov pjesnik ljupko Ga slavi uz harfu: “Govore o blistavoj slavi tvoga veličanstva, i čudesa tvoja objavljuju. Kazuju strahovitu silu djela tvojih, veličinu tvoju propovijedaju.” (Psalam 145,5.6)

Križ s Golgote treba biti visoko uzdignut pred ljudima tako da im obuzme um i da se njihove misli bave njime. Tada će sâm Bog ispuniti božanskom silom sve duhovne sposobnosti. Sve sile bit će usredotočene na pravi rad za Učitelja. Trudbenici će kao živa oruđa, određena da obasjaju Zemlju, rasvijetliti svijet zrakama svjetla.

Krist prima, o, tako radosno, svako ljudsko oruđe koje Mu se hoće predati. On spaja ljudsko s božanskim da bi svijetu mogao objaviti tajnu Utjelovljene Ljubavi. Pričajte o tome, molite se za to, pjevajte o tome! Objavljujte svuda vijest o Njegovoj slavi i žurite i dalje prema nebeskim visinama!

Strpljivo podnošenje nevolja, primanje blagoslova sa zahvalnošću, hrabro odolijevanje kušnjama, svakodnevno očitovanje duha krotkosti, dobrote, milosrđa i ljubavi – sve su to izvori svjetlosti kojom blista pravi karakter, nasuprot tami sebičnog srca u kojemu nikad nije zasjala svjetlost života.

Duhovna narav Zakona

“Nemojte misliti da sam došao ukinuti zakon i proroke! Ne dođoh da ih ukinem, već da ih ostvarim.” (Matej 5,17)

Usred grmljavine i ognja Krist je objavio Zakon na Sinajskoj gori. Božja slava, slična ognju koji sažiže, počivala je na njezinu vrhu, a gora se tresla od Gospodnje nazočnosti. Čete Izraelove, pavši ničice, slušale su sa strahopoštovanjem svete propise Zakona. Koliko se od toga razlikovao prizor na Gori blagoslova! Pod ljetnim nebom, u tišini koju je narušavala samo pjesma ptica, Isus je objašnjavao načela svojega kraljevstva. Onaj koji je toga dana govorio narodu jezikom ljubavi, otkrivao mu je načela Zakona objavljenog na Sinaju.

Prigodom objavljivanja zakona bilo je nužno da Izrael, iskvaren dugim robovanjem u Egiptu, stekne ispravan dojam o Božjoj sili i veličanstvu. Bog mu se tada jednako otkrio i kao Bog ljubavi.

“... Dode Jahve sa Sinaja,
sa Seira im se pokazao

i s gore Parana zasja.
Zbog njih dođe od kadeških zborova,
sa svoga juga sve do Obronaka.
Ipak ti ljubiš narode,
svi sveti njihovi u tvojoj su ruci.
Pred tvojim su ležali nogama,
išli tobom predvođeni.”

(Ponovljeni zakon 33,2.3)

Upravo je Mojsiju Bog otkrio svoju slavu divnim riječima koje su sačuvane kao nasljedstvo stoljeća: “Jahve, Jahve! Bog milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću, iskazuje milost tisućama, podnosi opačinu, grijeh i prijestup...”. (Izlazak 34,6.7)

Zakon dan na Sinaju bio je proglašenje načela ljubavi, otkrivanje nebeskog Zakona Zemlji. Stavljene su u ruku Posrednika i izgovorene glasom Onoga čijom silom ljudska srca mogu biti usklađena s Njegovim načelima. Bog je otkrio svrhu Zakona kad se obratio Izraelu: “Budite narod meni posvećen!” (Izlazak 22,30)

Međutim, Izraelci nisu shvatili duhovnu narav Zakona, pa je njihova takozvana poslušnost često bila samo poštovanje formâ i obredâ umjesto pokoravanja srca vrhovnoj vlasti ljubavi. Budući da je Isus svojim karakterom i djelom otkrivao ljudima svete, milosrdne i očinske Božje

osobine i ukazivao na bezvrijednost ceremonijalne poslušnosti, hebrejski vođe Ga nisu primili niti su razumjeli Njegove riječi. Smatrali su da se Krist olako odnosi prema zahtjevima Zakona, a kad im je iznio upravo one istine koje su bît njihove službe, određene od Boga, oni su Ga, gledajući samo na formu, optužili da krši Zakon.

Iako izgovorene smireno, Kristove riječi bile su prožete ozbiljnošću i snagom koja je potresala srca ljudi. Očekivali su da će čuti ponavljanje beživotnih tradicija i pretjeranih zahtjeva rabinâ, ali uzalud. Zapanjilo ih

Zakon dan na Sinaju bio je proglašenje načela ljubavi, otkrivanje nebeskog Zakona Zemlji.

je Kristovo učenje, “jer ih je učio kao onaj koji ima vlast, a ne kao njihovi književnici”. (Matej 7,29) Farizeji su uočili golemu razliku između svojega i Kristova načina poučavanja. Vidjeli su da veličanstvenost, neokaljanost i ljepota istine svojim dubokim i nježnim utjecajem sve više osvajaju srca. Spasiteljeva božanska ljubav i nježnost privlačile su ljudska srca k Njemu. Rabini su vidjeli da je Krist svojim učenjem poništio sav smisao pouka koje su oni davali narodu. On je rušio zid razdvajanja koji je toliko laskao nji-

hovu ponosu i isključivosti. Bojali su se da će Krist, bude li Mu dopušteno, potpuno odvojiti narod od njih. Slijedili su Ga, ispunjeni odlučnim neprijateljstvom, tražeći prigodu da Ga omrznu mnoštvu i tako omoguće Velikom vijeću da Ga osudi i usmrti.

Uhode su pažljivo pratili Isusa na Gori. Dok je On iznosio načela pravednosti, farizeji su širili glasine da je Njegov nauk u suprotnosti s propisima koje je Bog dao na Sinaju. Spasitelj nije izgovorio nijednu riječ koja bi mogla poljuljati povjerenje u vjerovanja i uredbe koje su bile dane preko Mojsija, jer je svaka zraka božanske svjetlosti, koju je veliki izraelski vođa prenio narodu, bila primljena od Krista. Dok su mnogi u srcu pomišljali da je došao ukinuti Zakon, Isus je iznosio svoje gledište o božanskim propisima riječima koje se ne mogu pogrešno razumjeti. "Nemojte misliti", kazao je, "da sam došao ukinuti Zakon i Proroke!" (Matej 5,17)

Sâm Stvoritelj ljudi, Zakonodavac, izjavljuje da nije došao ukinuti propise Zakona. Sve u prirodi, od čestice u sunčanoj zruci, do svjetova u visini, podložno je zakonu. O poslušnosti zakonima ovise red i sklad u prirodi. Tako postoje i velika načela pravednosti koja upravljaju životom svih razumnih bića. O prilagođavanju tim načelima ovisi dobrobit svemira. Božji Zakon je po-

stojao i prije nego što je stvorena Zemlja. Anđeli se drže njegovih načela, a da bi i Zemlja bila u skladu s Nebom, ljudi moraju slušati božanske propise. Krist je u Edenu upoznao čovjeka s propisima Zakona “dok su klicale zvijezde jutarnje i Božji uzvikivali dvorjani”. (Job 38,7) Krist nije došao na Zemlju pokvariti Zakon, već svojom milosti vratiti ljude poslušnosti njegovim odredbama.

Ljubljeni učenik, koji je na Gori slušao Kristove riječi, piše mnogo kasnije, pod utjecajem Svetoga Duha, o Zakonu kao o stalnoj obvezi: “Tko god počinja grijeh, krši zakon; grijeh je kršenje zakona”. (1. Ivanova

3,4) Apostol Ivan objašnjava da je Zakon o kojemu govori “stara zapovijed koju ste primili od početka”. (1. Ivanova 2,7) On govori o Zakonu koji je postojao još pri stvaranju i samo je bio ponovljen na Sinajskoj gori.

Isus kaže: “Nemojte misliti da sam došao ukinuti Zakon i Proroke! Ne dodoh da ih ukinem, već da ih ostvarim.” (Matej 5,17) On ovdje rabi riječ “ispunim” u istom smislu kao i onda

*Krist nije došao
na Zemlju
pokvariti Zakon,
već svojom
milosti vratiti
ljude poslušnosti
njegovim
odredbama.*

kad je Ivanu Krstitelju objavio svoju nakanu “da sve ispunimo što je u skladu s voljom Božjom” (Matej 3,15), to jest da ispuni mjeru zahtjeva Zakona, da pruži primjer savršene usklađenosti s Božjom voljom.

Njegovo poslanje bilo je “da uzveliča i proslavi Zakon svoj”. (Izaija 42,21) On je bio određen prikazati duhovnu narav Zakona, iznijeti njegova dalekosežna načela i objasniti njegovu vječnu obvezatnost.

Krist, kojega i najplemenitiji i najnježniji među ljudima samo blijedo odražavaju, o kojemu je Salomon, nadahnut Duhom, pisao da je “bijel i rumen, ističe se među tisućama... i sav je od ljupkosti” (Pjesma 5,10.16), o kojemu je David, gledajući Ga u proročkoj viziji, kazao: “Lijep si, najljepši između sinova ljudskih” (Psalam 45,3), Isus, jasna slika Očeve ličnosti, sjaj Njegove slave, samoprijegorni Spasitelj bio je na svojem putu ljubavi po ovome svijetu božanskom ljepotom svojega karaktera živi prikaz karaktera Božjeg Zakona. U Njegovu životu se otkrilo da je nebeska ljubav, načelo koje nas čini sličnima Kristu, temelj Zakona vječne pravednosti.

“Jer, zaista, kažem vam, dok opstoji nebo i zemlja”, kaže Isus, “ni jedna jota, ni jedna kovčica slova iz Zakona sigurno neće nestati, a da se sve ne ostvari”. (Matej 5,18) Svojom posluš-

nošću Zakonu Krist je potvrdio njegovu nepromjenjivost i dokazao da svaki Adamov sin i svaka Adamova kći mogu Njegovom milošću biti savršeno poslušni Zakonu. Na Gori je kazao da iz Zakona neće nestati ni kovrčica slova iz Zakona, a da se sve ne ostvari – sve što je povezano s ljudskim rodom, sve što je u vezi s planom spašenja. Krist ne uči da će Zakon ikad biti ukinut, nego nam usmjeruje pogled na krajnju granicu ljudskih vidika i uvjerava nas da će Zakon zadržati svoj autoritet sve dok ne stignemo do te granice. To čini zato da nitko ne bi mogao pomisliti da je Njegova zadaća ukinuti propise Zakona. Sve dok postoji nebo i Zemlja, vrijedit će i sveta načela Božjega Zakona. Njegova pravednost će stajati “ko Božji vrhunci” (Psalam 36,7) i bit će izvor blagoslova iz kojega se razlijevaju potoci da osvježe zemlju.

Budući da je Božji Zakon savršen i stoga nepromjenjiv, nemoguće je da grješni ljudi sami zadovolje mjerila njegovih zahtjeva. Zato je Isus i došao kao naš Otkupitelj da bi, učinivši ih sudi-

U Kristovu životu se otkrilo da je nebeska ljubav, načelo koje nas čini sličnima Kristu, temelj Zakona vječne pravednosti.

onicima u božanskoj naravi, doveo ljude u sklad s načelima Zakona Neba. Kad se odrekneмо svojih grijeha i primimo Krista kao svojega Spasitelja, uzdižemo Zakon. Apostol Pavao pita: “Ukidamo li tako vjerom Zakon? Daleko od toga! Naprotiv, tim Zakon utvrđujemo.” (Rimljanima 3,31)

Obećanje Novoga zavjeta glasi: “Stavit ću zakone svoje u srca njihova i upisat ću ih u pamet njihovu.” (Hebrejima 10,16) Iako je sustav simbola, koji je ukazivao na Krista kao na Božje Janje koje će ponijeti grijehе svijeta, trebao prestati Kristovom smrću, načela pravednosti sadržana u Deset zapovijedi nepromjenjiva su kao i vječno prijestolje. Nijedna zapovijed nije bila ukinuta, nijedna jota ni kovrčica slova nije nestala. Ta načela, u raju objavljena čovjeku kao veliki Zakon života, ostat će neizmijenjena i u obnovljenom raju. Kad Eden ponovno procvjeta na Zemlji, svi koji žive pod Suncem poštovat će Božji Zakon ljubavi.

“Dovijeka, o Jahve, riječ tvoja ostaje, stalna poput nebesa ... Djela ruku njegovih vjernost su i pravednost, stalne su sve naredbe njegove, utvrđene za sva vremena, dovijeka, sazđane na istini i pravdi ... Odavno znam za tvoje propise, da si ih sazđao zasvagda.” (Psalam 119,89; 111,7.8; 119,152)

“Stoga, tko god prekrši i jednu od ovih i najmanjih zapovijedi i nauči druge da tako rade, bit će najmanji u kraljevstvu nebeskom...” (Matej 5,19)

To znači da takvome tamo neće ni biti mjesta. Jer tko namjerno prekrši jednu zapovijed, ne drži u duhu i istini nijednu. “Uistinu, ako tko vrši sav Zakon, a pogriješi samo u jednome, postaje krivac za sve.” (Jakov 2,10)

Grieh nije u veličini djela neposlušnosti, nego i u najmanjem odstupanju od objavljene Božje volje, jer to odstupanje pokazuje da veze između duše i grijeha još nisu raskinute. Srce služi dvojici gospodara. Time se, zapravo, ono odriče Boga i buni se protiv zakona Njegove vladavine.

Kad bi ljudima bilo dopušteno zanemariti Gospodnje zahtjeve pa da sami sebi propisuju pravila o dužnosti, postojalo bi mnoštvo različitih mjerila koja bi zadovoljavala različite umove te bi vlast bila oduzeta iz Gospodnjih ruku. Ljudska volja postala bi vrhovna, a uzvišena i sveta Božja volja – Njegova nakana ljubavi prema Njegovim stvorenjima – bila bi podcijenjena i prezrena.

Kad god ljudi biraju vlastiti put, sukobljavaju se s Bogom. Za njih neće biti mjesta u nebeskom kraljevstvu zato što ratuju protiv temeljnih

načela Neba. Ne poštujući Božju volju, staju na stranu Sotone, neprijatelja Boga i ljudi. Čovjek će živjeti – ne jednom riječju, ne mnogim riječima, već svakom riječju koju je Bog izgovorio. Ne možemo biti sigurni odbacimo li ijednu riječ, koliko god nam izgledala nevažna. Nema nijedne zapovijedi u Zakonu koja čovjeku ne služi na dobro i sreću, i u ovome životu i u onome koji će doći. Poslušnost Božjem Zakonu je ograda koja štiti čovjeka sa svih strana i čuva ga od zla. Tko samo na jednom mjestu ruši tu ogradu koju je Bog podignuo, uništava njezinu moć da ga štiti, jer je otvorio prolaz kroz koji neprijatelj može ući da bi pustošio i razarao.

Usudivši se prekršiti Božju volju samo u jednoj točki, naši praroditelji su otvorili brane kroz koje je zlo prodrlo u svijet. Tko god bude slijedio njihov primjer, požnjet će slične posljedice. Božja ljubav je temelj svake odredbe Njegova Zakona, a onaj tko odstupa od zapovijedi, prouzročuje vlastitu nesreću i propast.

“Jer, velim vam, ne bude li vaša pravednost veća od pravednosti književnika i farizeja, sigurno nećete ući u kraljevstvo nebesko.” (Matej 5,20)

Književnici i farizeji proglašavali su Isusa i Njegove učenike grješnicima zbog nepoštovanja rabinskih obreda i običaja. Učenike su često zbušnjivali i uznemirivali prijekori i optužbe onih koje su naviknuli poštivati kao vjerske učitelje. Isus je razotkrio prijevaru. Kazao je da je pravednost kojoj su farizeji pridavali toliku vrijednost bezvrijedna. Hebreji su smatrali sebe osobitim, vjernim narodom koji uživa Božju naklonost, ali Krist je pokazao da je njihova religija lišena spasonosne vjere. Sva njihova licemjerna pobožnost, njihove ljudske izmišljotine i obredi, čak ni hvalisavo ispunjavanje formalnih zahtjeva Zakona nisu ih mogli učiniti svetima. Nisu bili čistoga srca, nisu bili plemeniti, ni slični Kristu po karakteru.

Religija utemeljena na opravdanju djelima ne može dovesti dušu u skladnost s Bogom. Stroga i kruta pravovjernost farizeja, bez skrušenosti, nježnosti i ljubavi, grješniku je bila samo kamen spoticanja. Bili su slični soli koja je izgubila okus. U njihovom utjecaju nije bilo sile koja bi sačuvala svijet od pokvarenosti. Jedina prava vjera je ona

“koja očituje svoju snagu ljubavlju” (Galaćanima 5,6) da očisti dušu i, slično kvascu, preobrazi karakter.

Hebreji su sve to već morali naučiti iz učenja proroka. Vapaj duše za izmirenjem s Bogom našao je stoljećima prije svoj glas i odgovor u riječima proroka Miheja: “S čime ću doći pred Jahvu, hoću li pasti ničice pred Bogom Svevišnjim? Hoću li doći preda nj sa žrtvom paljenicom, s teocima od jedne godine? Hoće li mu biti mile tisuće ovnova, tisuće tisuća potokâ ulja?... Objavljeno ti je, čovječe, što je dobro, što Jahve traži od tebe: samo činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi” (Mihej 6,6-8)

Prorok Hošea ovako je otkrio bît farizejstva: “Bujna je loza bio Izrael, rod bogat ona je nosila. I što mu je više rodilo plodova, to je više umnažao žrtvenike; što mu je bogatija zemlja bila, to je kićenije dizao stupove.” (Hošea 10,1) Tvrdeći da služe Bogu, Hebreji su zapravo služili sebi. Njihova pravednost bila je plod njihovih napora da drže Zakon u skladu sa svojim zamislima i na svoju korist. Stoga nije ni mogla biti bolja od njih samih. Nastojeći sami sebe učiniti svetima, pokušavali su, naime, čisto izvaditi iz nečistoga. Božji Zakon je svet kao što je i Bog svet, savršen kao što je Bog savršen. On ljudima prikazuje Božju

pravednost. Čovjek ne može sâm držati Zakon, jer ljudska je narav iskvarena, unakažena i potpuno različita od Božje naravi. Djelima sebičnog srca “svi postasmo nečisti, a sva naša pravda ko haljine okaljane”. (Izaija 64,5)

Iako je Zakon svet, Hebreji nisu mogli steći pravednost vlastitim naporima da ga drže. Ako žele ući u nebesko Kraljevstvo, Kristovi učenici moraju steći drukčiju pravednost od farizejske pravednosti. U svom Sinu Bog im je pružio savršenu pravednost Zakona. Da su svoja srca potpuno otvorili kako bi primili Krista, sâm život od Boga i Njegova ljubav obitavali bi u njima preobražavajući ih u Njegovo obličje. Tako bi, zahvaljujući dragovoljnom Božjem daru, mogli dobiti pravednost koju Zakon zahtijeva. Ali farizeji su odbacili Krista. “Ne poznajući Božje pravednosti i nastojeći ustanoviti svoju vlastitu, nisu se podvrgli Božjoj pravednosti”. (Rimljanima 10,3)

*Zakon je svet
kao što je i Bog
svet, savršen
kao što je Bog
savršen. On
ljudima
prikazuje Božju
pravednost.*

Isus je nastavio objašnjavati svojim slušateljima što znači držati Božje zapovijedi – da je

to izgradnja Kristovog karaktera u njima. Jer u Njemu se Bog svakodnevno otkrivao pred njima.

“A ja vam kažem: Svatko tko se ljuti na svog brata bit će odgovoran sudu.”
(Matej 5,22)

Gospodin je rekao preko Mojsija: “Ne mrzi svoga brata u svom srcu!... Ne osvećuj se! Ne gaji srdžbe prema sinovima svoga naroda. Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe...” (Levitski zakonik 19,17.18) Istine koje je Krist iznosio bile su iste one istine što su ih propovijedali proroci, ali ih je potamnila tvrdoća srca i ljubav prema grijehu.

Spasiteljeve riječi otkrile su Njegovim slušateljima činjenicu da su i oni, osuđujući druge kao prijestupnike, bili isto toliko krivi jer su gajili zlobu i mržnju.

Na drugoj strani jezera, nasuprot mjestu na kojemu su se sabrali, prostirala se bašanska zemlja, pust predio, čiji su divlji klanci i šumovita brda već dugo bili omiljeno skrovište razbojnika i svakovrsnih prijestupnika. Narodu su bile u živom sjećanju vijesti o pljačkama i ubojstvima počinjenima ondje pa su mnogi bili revnosni u optuživanju tih zločinaca. Istodobno su i sami bili naprasiti i svadljivi, gajili su najogor-

čeniju mržnju prema svojim ugnjetačima Rimljanima, a prezirali su i sve ostale narode, čak i svoje sunarodnjake ako nisu u svemu podržavali njihovo mišljenje. U svemu tome i oni su bili prijestupnici Zakona koji kaže: “Ne ubij!” (Izlazak 20,13)

Duh mržnje i osvete potekao je od Sotone i naveo ga da ubije Božjega Sina. Tko gaji zlobu ili neljubaznost, gaji isti duh, čiji je plod smrt. U osvetoljubivoj pomisli skriva se zlo djelo, kao što se u sjemenu skriva biljka. “Tko god mrzi svoga brata, ubojica je; a znate da nijedan ubojica nema u sebi trajnoga, vječnoga života.” (1. Ivanova 3,15)

“... A tko rekne svome bratu: ‘Raka!’, bit će odgovoran Velikom vijeću. A tko ga nazove ‘ludačkom’, odgovarat će za to u ognju paklenom.” (Matej 5,22) Darujući svojega Sina za naše otkupljenje, Bog je pokazao koliko cijeni svaku ljudsku dušu i zato nikome ne dopušta da govori prezrivo o drugome. Vidimo mane i slabosti svojih bližnjih, ali Bog svaku dušu smatra svojim

Duh mržnje i osvete potekao je od Sotone i naveo ga da ubije Božjega Sina. Tko gaji zlobu ili neljubaznost, gaji isti duh, čiji je plod smrt.

vlasništvom – ona je Njegova stvaranjem, a dvostruko više otkupljenjem dragocjenom Kristovom krvlju. Svi smo stvoreni po Njegovom obličju, a čak i prema onima koji su najdublje pali mora se postupati s poštovanjem i nježnošću. Bit ćemo odgovorni pred Bogom čak i za jednu jedinu riječ prijezira upućenu duši za koju je Krist položio svoj život.

“A tko tebi daje prednost pred drugima? Što li imaš što nisi primio? Ako si, dakle, primio, što se ponosiš kao da nisi primio?” “Tko si ti da sudiš tuđem sluzi? Ili stoji ili pada, stvar je njegova gospodara, a stajat će jer ga Gospodin može tako držati.” (1. Korinćanima 4,7; Rimljanima 14,4)

“A tko rekne svome bratu: ‘Raka!’, bit će odgovoran Velikom vijeću. A tko ga nazove ‘ludakom’, odgovarat će za to u ognju paklenom.” (Matej 5,22) Riječ ludak u Starom zavjetu se rabila da označi otpadnika ili onoga tko se predao bezbožnosti. Isus kaže da svatko tko osudi svojega brata kao otpadnika ili bezbožnika, pokazuje da i sâm zaslužuje istu osudu.

Kad se Krist prepirao sa Sotonom oko Mojsijeva tijela, “nije se usudio izreći protiv njega uvredljivu osudu”. (Juda 9) Da je to učinio, stupio bi na Sotonino tlo, jer je osuđivanje oružje Zloga. U Pismu je on nazvan “tužitelj naše braće”.

(Otkrivenje 12,10) Isus nije htio uporabiti nijedno Sotonino oružje. Suprotstavio mu se samo riječi-ma: “Neka bi ti Gospodin zapovjedio da ušutiš!” (Juda 9)

Krist nam je primjer: kad dodemo u sukob s Njegovim neprijateljima, ne smijemo uzvraćati istom mjerom, niti kazati išta što bi nalikovalo uvredljivoj osudi. Onaj tko je određen govoriti u Božje ime, ne smije izgovarati riječi koje ni Veličanstvo Neba nije uporabilo kad se prepiralo sa Sotonom. Djelo suđenja i osude moramo prepustiti Bogu.

“... Najprije se izmiri s bratom...”
(Matej 5,24)

Božja ljubav je više od jednostavnog suzdržavanja od zlih djela, ona je pozitivno i djelotvorno načelo, živi izvor koji stalno teče na blagoslov drugima. Ako je Kristova ljubav u nama, ne samo da nećemo gajiti mržnju prema bližnjima, nego ćemo se truditi pokazati im ljubav na svaki način.

Isus kaže: “Dakle: ako doneseš dar svoj na žrtvenik i tu se sjetiš da ti brat ima nešto protiv tebe, ostavi dar tu pred žrtvenikom, hajde i najprije se izmiri s bratom, pa onda dođi i prinesi dar svoj!” (Matej 5,23.24) Prinesena žrtva

bila je izraz vjere da će prinositelj u Kristu postati sudionik u Božjoj milosti i ljubavi. Međutim, izražavati vjeru u Božju ljubav koja prašta, a istodobno gajiti duh bezosjećajnosti, prava je lakrdija.

Kad netko tvrdi da služi Bogu, a nanosi nepravdu svojemu bratu ili ga vrijeđa, time mu lažno prikazuje Božji karakter. Stoga mora priznati zlo, mora ga proglasiti grijehom ako želi biti u skladu s Bogom. Možda nam je taj brat nanio veću nepravdu nego mi njemu, ali to ne umanjuje našu odgovornost. Ako se, dolazeći pred Boga, sjetimo da netko ima nešto protiv nas, moramo ostaviti svoj molitveni dar, dar zahvalnosti ili dragovoljni dar pa poći bratu s kojim smo u sukobu, ponizno priznati svoj grijeh i zatražiti oprost.

Ako smo na bilo koji način prevarili ili povrijedili svojega brata, moramo to popraviti. Ako smo, ne znajući, lažno svjedočili, ako smo netočno prenijeli riječi svojega brata, ako smo na bilo koji način umanjili njegov utjecaj, trebamo otići k onima s kojima smo razgovarali o njemu i povući sve svoje uvredljive, pogrešne izjave.

Koliko bi zla bilo spriječeno kad se nesporazumi među braćom ne bi iznosili drugima, kad bi ih oni iskreno, u duhu kršćanske ljubavi, rješavali među sobom! Koliko bi gorčine, kojom su mnogi ukaljani, bilo uništeno! Kako bi prisno i

nježno Kristovi sljedbenici mogli biti sjedinjeni u Njegovoj ljubavi!

“A ja vam kažem da je svaki koji s požudom pogleda ženu već – u svom srcu – s njom učinio preljub.” (Matej 5,28)

Hebreji su bili ponosni na svoju moralnost i gnušali su se nemoralnih običaja neznabožaca. Nazočnost rimskih činovnika, koje je carska vlast dovela u Palestinu, neprestano je vrijeđala osjećaje naroda, jer su s tim strancima kao poplava stigli neznabožački običaji, razvrat i razuzdanost. U Kafarnaumu su se rimski činovnici često pojavljivali sa svojim nakićenim ljubavnicama na proslavama i šetalištima. Buka orgijanja često je narušavala tišinu jezera dok su njihovi luksuzni brodići klizili mirnom površinom vode. Narod je očekivao da Isus strogo osudi te ljude, ali kako su se iznenadili kad su čuli riječi koje su razotkrile zlo u njihovu vlastitom srcu!

Kad se razmišljanje o zlu voli i njeguje, makar i tajno, to pokazuje, kaže Isus, da u srcu još vlada grijeh. Duša je još obuzeta gorčinom i nalazi se u okovima bezakonja. Onaj tko uživa u poročnim prizorima i dopušta sebi zlu misao, požudan pogled, vidjet će u otvorenom grijehu i njego-

vom teretu srama i teške boli pravu narav zla što ga je skrivao u odajama duše. Trenutak kušnje, u kojemu se nekome dogodilo da padne u težak grijeh, nije stvorio zlo koje se otkrilo, nego je samo ubrzao ili otkrio ono što je bilo skriveno i uspavano u srcu. Čovjek je “onakav kako u sebi misli”, jer iz srca “izvire život”. (Mudre izreke 23,7; 4,23)

“Ako te tvoja desna ruka navodi na grijeh, odsijeci je i baci od sebe...”
(Matej 5,30)

Da bi spriječio širenje bolesti na tijelo i uništenje života, čovjek je spreman prežaliti i desnu ruku. Koliko bi morao biti spremniji odreći se onoga što ugrožava život duše!

Da bi mogle sudjelovati u slavnoj slobodi Božjih sinova, duše koje je Sotona ponizio i zarobio moraju biti iskupljene Radosnom viješću. Bog nas ne kani osloboditi patnje, koja je neizbježiva posljedica grijeha, nego nas kani spasiti i od samoga grijeha. Izopačena i izobličena duša mora se očistiti i preobraziti da bi mogla biti odjevena u dobrotu “Jahve, Boga našega”, “jednaka slici njegova Sina”. “Ono što oko nije vidjelo, što uho nije čulo, na što ljudsko srce nije pomislilo: to je Bog pripravio onima koji ga ljube.”

(Psalam 90,17; Rimljanima 8,29; 1. Korinćanima 2,9) Samo će vječnost moći otkriti slavnu sudbinu ljudi u kojima je obnovljeno Božje obličje.

Ako želimo dosegnuti taj uzvišeni ideal, mora biti žrtvovano sve što izaziva spoticanje duše. Grijeih se služi našom voljom da bi nas zadržao u svojoj vlasti. Podčinjavanje volje prikazano je vadenjem oka ili odsijecanjem ruke. Često nam se čini da pokoravanje volje Bogu znači pristajanje da kroz život prodemo unakaženi ili osakaćeni. Ali bolje ti je, kaže Krist, biti unakažen, ranjen i osakaćen ako tako možeš ući u život. Ono što smatraš propašću zapravo te vodi najvećem blagoslovu.

*Jedino ako,
pokoravajući
Mu se, primimo
život od Njega,
bit će nam
moguće, kaže
Isus, svladati
skrivenne grijehe
na koje On
upozorava.*

Bog je izvor života. Možemo imati život samo ako smo u zajednici s Njim. Odvojeni od Boga, možemo postojati samo kratko, ali to nije život: "... ona koja se odaje nasladama mrtva je sve ako i živi." (1. Timoteju 5,6) Bog nam može podariti život jedino ako svoju volju podčinimo Njegovoj. Jedino ako, pokoravajući Mu se, primimo život od Njega, bit će

nam moguće, kaže Isus, svladati skrivene grijehе na koje On upozorava. Možete ih pokopati u srcu i skriti od ljudskih očiju, ali kako ćete opstati u Božjoj nazočnosti?

Ako se uzdate u sebe odbijajući pokoriti svoju volju Bogu, izabrali ste smrt. Gdje god grijeh bio, Bog mu je oganj koji ga sažiže. Ako izaberete grijeh i odbijete se odvojiti od njega, Božja nazočnost, koja sažiže grijeh, sažeći će i vas.

Želite li se predati Bogu, to zahtijeva žrtvu. Ali to je žrtvovanje nižeg radi višega, zemaljskog radi duhovnoga, propadljivog radi vječnoga. Bog nije odredio da naša volja bude uništena, jer samo ako se njome služimo, možemo postići ono što On želi da postignemo. Da bismo je mogli ponovno primiti pročišćenu i oplemenjenu te tako prisno povezanu s božanskom voljom, naša volja mora se pokoriti Bogu da bi On mogao preko nas izljevati potoke svoje ljubavi i sile. Koliko god samovoljnom i tvrdoglavom srcu izgledalo gorko i bolno to pokoravanje, ipak je to za nas bolje.

Sve dok nije osakaćen i bespomoćan pao na grudi Andela zavjeta, Jakov nije upoznao pobjedu nesvladive vjere niti je stekao naziv knez Božji. I baš onda, kad "je hramao zbog kuka" (Postanak 32,31), Ezavova naoružana družina ustuknula je pred njim, a faraon, ponosni nasljednik carske

loze, prignuo je glavu da od njega zatraži blagoslov. Tako je i sâm Poglavar našega spasenja postao savršen “patnjama” (Hebrejima 2,10), a djeca vjere “ozdraviše od bolesti” i “nagnaše u bijeg tuđe bojne redove” (Hebrejima 11,34). I “kljasti će se naplijeniti plijena” (Izaija 33,23), “najsustaliji među njima bit će u onaj dan kao David, a dom Davidov bit će kao božanstvo, kao Andeo Jahvin pred njima”. (Zaharija 12,8)

“Je li dopušteno čovjeku otpustiti svoju ženu s kojeg mu drago razloga?”
(Matej 19,3)

Kod Hebreja je bio običaj da muškarac otpusti svoju ženu zbog najbeznačajnije uvrede, a žena se onda imala pravo ponovno udati. Takav običaj izazivao je velike nesreće i grijeh. U propovijedi na Gori Isus je jasno kazao da se bračna veza ne može raskinuti, osim u slučaju nevjernosti bračnom zavjetu. “Svaki onaj”, kaže Krist, “koji otpusti svoju ženu – osim zbog bludnosti – navodi je na preljub, i koji se oženi takvom otpuštenu, čini preljub.” (Matej 5,32)

Kad su Ga farizeji poslije pitali o zakonitosti rastave, Isus je podsjetio svoje slušatelje na ustanovu braka, utemeljenu pri stvaranju: “Mojsije vam je zbog vašeg okorjelog srca dopustio

da možete otpustiti svoje žene. Ali u početku nije bilo tako.” (Matej 19,8) Podsjetio ih je na blažene dane u Edenu: “I vidje Bog sve što je učinio, i bijaše veoma dobro”. (Postanak 1,31) Odatle potječu brak i subota, dvije ustanove stvorene na slavu Bogu i blagoslov čovječanstvu. Kad je Stvoritelj bračnim zavjetom sjedinio ruke svetoga para kazavši: “Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu, i bit će njih dvoje jedno tijelo” (Postanak 2,24), proglasio je zakon o braku za svu Adamovu djecu do kraja vremena. Ono što je sâm vječni Otac proglasio dobrim, bio je zakon koji je ljudima trebao donijeti najuzvišeniji blagoslov i omogućiti im najviši razvitak.

Kao što je izopačio i sve druge Božje dobre darove povjerene čovječanstvu, grijeh je izopačio i brak. Evanđelje ima zadaću vratiti njegovu prvobitnu neokaljanost i ljepotu. U Starom i u Novom zavjetu bračnom se vezom simbolički prikazuje nježno i sveto jedinstvo između Krista i Njegova naroda, spašenih koje je On otkupio na Golgoti. “Ne boj se” – kaže Krist – “nećeš se postidjeti; ne srami se, nećeš se crvenjeti. Zaboravit ćeš sramotu svoje mladosti i više se nećeš spominjati rugla udovištva svoga. Jer suprug ti je tvoj Stvoritelj, ime mu je Jahve nad Vojskama; tvoj je Otkupitelj Svetac Izraelov, Bog zem-

lje svekolike on se zove.” “Vratite se, sinovi odmetnici – riječ je Jahvina – jer ja sam vaš Gospodar.” (Izaija 54,4.5; Jeremija 3,14) U Pjesmi nad pjesmama čujemo nevjestin glas: “Dragi moj pripada meni, a ja njemu.” A On, koji je za nju “... bijel i rumen, ističe se među tisućama”, govori svojoj izabranici: “Sva si lijepa, prijateljice moja, i nema mane na tebi.” (Pjesma 2,16; 5,10; 4,7)

Pišući kršćanima u Efezu, apostol Pavao pošlje je izjavio da je Bog postavio muža da bude glava žene, da joj bude zaštitnik, veza doma koja sjedinjuje sve članove

obitelji, kao što je i Krist glava Crkve i Spasitelj simboličnog tijela: “Štoviše, kao što je Crkva pokorna Kristu, tako neka budu i žene u svemu svojim muževima. Muževi, ljubite svoje žene kao što je i Krist ljubio Crkvu i sam sebe predao za nju, da je posveti čisteći je u kupelji vode uz pratnju riječi, da sam sebi privede Crkvu krasnu, bez ljage, bez bore, bez ičega tomu slična, da bude sveta i bez mane. Tako su i muževi dužni ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa. Tko svoju ženu ljubi, ljubi samoga sebe.” (Efežanima 5,24-28)

*Kao što je
izopačio i sve
druge Božje
dobre darove
čovječanstvu,
grijeh je
izopačio i brak.*

Kristova milost, i samo ona, može učiniti da ta ustanova bude ono što je Bog odredio – sredstvo blagoslova i uzdizanja ljudskog roda. Tako će zemaljske obitelji svojim jedinstvom, mirom i ljubavlju predočavati nebesku obitelj.

Kao u Kristovim danima, stanje u današnjem društvu žalosno predočava nebeski ideal o toj svetoj vezi. Ali čak i onima koji su okusili samo gorčinu i razočaranje tamo gdje su očekivali prijateljstvo i radost, Kristovo evanđelje nudi utjehu. Strpljenje i blagost, koje Njegov Duh može usaditi, zasladit će gorku sudbinu. Srce u kojemu stanuje Krist bit će tako ispunjeno i zadovoljeno Njegovom ljubavlju da neće željeti pobuđivati simpatiju prema sebi i privlačiti pozornost na sebe. Kad se duša pokori Bogu, Kristova mudrost učinit će ono što nije uspjela ljudska mudrost. Srca koja su nekad bila ravnodušna ili otuđena, mogu se, otkrivanjem Njegove milosti, povezati zlatnim vezama ljubavi, čvršćim i trajnijim od svake zemaljske veze, koja će odoljeti svim kušnjama.

“A ja vam kažem: Ne kunite se nikako...” (Matej 5,34)

Ne smijemo se kleti “ni nebom, jer je prijestolje Božje; ni zemljom, jer je podnožje njegovim

nogama; ni Jeruzalemom, jer je grad velikog kralja. Ne kuni se ni svojom glavom, jer nisi kadar jednu vlas učiniti bijelom ili crnom!” (Matej 5,34-36)

Sve potječe od Boga. Nemamo ništa što nismo primili i, više od toga, nemamo ništa što nije kupljeno za nas Kristovom krvlju. Sve što imamo, dolazi nam s pečatom križa, kupljeno krvlju dragocjenijom od svega, jer je to Božji život. Ništa od onoga što imamo stoga ne smijemo ponuditi kao svoje u zalog da ćemo ispuniti svoju riječ.

Hebreji su shvatili da treća zapovijed zabranjuje uzimanje Božjeg imena u neposvećene svrhe, ali smatrali su da se ostalim zakletvama mogu slobodno služiti. Zaklinjanje je bilo uobičajeno. Iako im je Mojsije zabranio lažno se kleti, pronašli su mnoge načine da se oslobode obveze prihvaćene zakletvom. Nisu se bojali upustiti u sveto-grde, niti su se ustručavali od krivokletstva sve dok je bilo prikriveno vještim zaobilazanjem Zakona.

Isus je osudio njihov običaj zaklinjanja kazavši da je to prijestup Božje zapovijedi. Ipak, naš Spasitelj nije zabranio uporabu prisege na sudu, kojom se Bog svečano priziva za svjedoka da je rečeno istina i samo istina. Na suđenju pred Velikim vijećem Isus nije odbio posvjedočiti pod

prisegom. “A veliki mu svećenik reče: ‘Zaklinjem te živim Bogom da nam rekneš jesi li ti Mesija, Sin Božji?’ ‘Ti kaza – odgovori mu Isus.’” (Matej 26,63.64) Da je u govoru na Gori zabranio i sudsku prisegu, Krist bi na svojem sudenju prekorio velikog svećenika te tako, za dobro svojih sljedbenika, potkrijepio svoje učenje.

Mnogi se ne boje prevariti svoje bližnje, ali su naučeni i od Božjega Duha osvjedočeni da je strašno lagati svojem Stvoritelju. Kad su pod prisegom, osjećaju da ne svjedoče samo pred ljudima, već i pred Bogom, a svjedoče li lažno, to čine pred Onim koji čita srce i zna pravu istinu. Svijest o strašnim kaznama koje takav grijeh povlači, sprječava ih da ga ne učine.

Ako itko može pravo posvjedočiti pod prisegom, onda je to kršćanin. On neprestano živi u Božjoj nazočnosti znajući da je svaka misao vidljiva očima Onoga s kime je povezan. Kad je pozvan učiniti to zakonito, ispravno je pozvati Boga za svjedoka da je ono što govori istina i samo istina.

Isus je nastavio izlagati načelo koje zakletvu čini nepotrebnom. On uči da prava istina mora biti zakon govora. “Vaš govor neka bude: da, da – ne, ne! Što je više od toga, od Zloga dolazi.” (Matej 5,37)

Te riječi osuđuju sve one besmislene izreke

i uzrečice koje su na granici prostaštva, zavodničke komplimente, izbjegavanje istine, laskave fraze, pretjerivanja, trgovačke obmane, sve što je tako uobičajeno u društvu i poslovnom svijetu. Tko se nastoji prikazati drukčijim nego što jest, ili čije riječi ne izražavaju stvarne osjećaje njegova srca, ne može se nazvati istinoljubivim.

Kad bi se te Kristove riječi poštovale, prestalo bi izražavanje zlonamjernih sumnja i neljubaznih kritika: jer, tko može biti siguran da, tumačeći postupke i pobude drugih, govori istinu?

Koliko puta ponos, strast ili osobno raspoloženje utječu na ocjenu koju dajemo! Jedan pogled, jedna riječ, čak i naglašavanje riječi mogu navesti na pogrešan zaključak. Čak i činjenice mogu biti izrečene tako da navode na pogrešan dojam. A "što je više" od istine, "od Zloga dolazi". (Matej 5,37)

Sve što kršćani čine mora biti jasno kao sunčana svjetlost. Istina je od Boga, a laž, u svakom od svojih bezbrojnih oblika, potječe od Sotone. Tko na bilo koji način skreće s pravog puta istine,

*Ako itko može
pravo
posvjedočiti pod
prisegom, onda
je to kršćanin.
On neprestano
živi u Božjoj
nazočnosti...*

prepušta se sili Zloga. Ipak, nije jednostavno ni lako reći pravu istinu. Ne možemo govoriti istinu ako je ne znamo. Unaprijed stvoreno mišljenje, predrasude, nedovoljno znanje i pogrešne procjene često sprječavaju pravilno razumijevanje problemâ koje moramo rješavati. Nećemo moći govoriti istinu ako našim razumom stalno ne upravlja Onaj koji je sâm Istina.

Krist nam preko apostola Pavla nalaže: “Neka vam riječ bude ljubezna, solju začinjena, da znadnete odgovoriti svakome kako treba!” “Nikakva ružna riječ neka ne izlazi iz vaših usta, nego samo korisna za izgradnju gdje je potrebno, da iskaže dobročinstvo slušateljima.” (Kološanima 4,6; Efežanima 4,29) U svjetlosti ovih tekstova vidi se da Kristove riječi na Gori osuđuju podrugljive, isprazne i nemoralne razgovore, a zahtijevaju da naše riječi budu i istinite i čiste.

Oni koji su učili od Krista neće biti “sudionici u besplodnim djelima tame”. (Efežanima 5,11) U govoru i u životu bit će jednostavni, neposredni i iskreni, jer se pripremaju za zajednicu sa svetima u čijim se ustima “ne nađe laž”. (Otkrivenje 14,5)

“A ja vam kažem: Ne opirite se zlotvoru! Naprotiv, udari li te tko po desnom obrazu, okreni mu i drugi!”
(Matej 5,39)

Susreti s rimskim vojnicima bili su Hebrejima stalni povodi za ogorčenost. Vojni odredi bili su raspoređeni po raznim mjestima u Judeji i Galileji, a njihova nazočnost podsjećala je narod na vlastito nacionalno poniženje. S gorčinom u duši slušali su prodorne zvuke trube i promatrali čete kako se okupljaju oko rimske zastave i klanjaju se odajući počast simbolu rimske moći. Sukobi između naroda i vojnikâ bili su česti i to je rasplamsavalo mržnju ljudi. Kad bi neki rimski činovnik žurio sa svojom vojničkom pratnjom iz mjesta u mjesto, često bi hvatao hebrejske seljake koji su radili u polju i primoravao ih da nose terete uzbrdo ili obavljaju neki drugi teški posao. To je bilo u skladu s rimskim zakonom i običajima. Suprotstavljanje takvim zahtjevima izazvalo bi samo poniženja i okrutnosti. U srcu naroda jačala je težnja da se zbaci rimski jaram. Duh pobune bio je osobito snažan među smjelim Galilejcima, s kojima se grubo postupalo. Kafarnaum, pogranični grad, bio je sjedište rimskog garnizona, pa je pogled na čete vojnika tijekom Isusova propovijedanja budio u srcima Njegovih sluša-

telja gorke misli o Izraelovu poniženju. Narod je željno gledao u Krista nadajući se da će On skršiti ponos Rima.

Isus je s tugom promatrao namrštena lica pred sobom. Zapažao je duh osvete, koji je već utisnuo na njih svoj zli pečat. Znao je s kolikim ogorčenjem narod čezne silom satrti svoje tlačitelje. Ispunjen tugom, On ih poziva: “A ja vam kažem: ne opirite se zlotvoru! Naprotiv, udari li te tko po desnom obrazu, okreni mu i drugi!” (Matej 5,39)

Te riječi bile su samo ponavljanje onoga što je učio i Stari zavjet. Pravilo “lom za lom, oko za oko, zub za zub” (Levitski zakonik 24,20) bilo je, istina, navedeno u zakonima danima preko Mojsija, ali to je bio građanski propis. Nitko nije imao pravo sâm se osvećivati, jer je Bog kazao: “Nemoj govoriti: ‘Osvetit ću se za zlo!’” “Ne reci: ‘Kako je on meni učinio, tako ću i ja njemu...’” “Ne veseli se kad padne neprijatelj tvoj i ne kliči srcem kada on posrće...” “Ako je gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga kruhom, i ako je žedan, napoj ga vodom.” (Izreke 20,22; 24,29.17; 25,21)

Cijeli Isusov život na Zemlji bio je prikaz toga načela. Naš Spasitelj je napustio svoj nebeski dom upravo zato da bi svojim neprijateljima donio kruh života. Na sve klevete i progonstva koja su Ga u stopu pratila, odgovarao je samo ljubavlju

koja prašta. Preko proroka Izaije Krist kaže: “Leđa podmetnuh onima što me udarahu, a obraze onima što mi bradu čupahu, i lica svojeg ne zaklonih od uvreda ni od pljuvanja.” “Zlostavljahu ga, a on puštaše, i nije otvorio usta svojih. Ko janje na klanje odvedoše ga; ko ovca, nijema pred onima što je strižu, nije otvorio usta svojih.” (Izaija 50,6; 53,7) Od križa na Golgoti kroz stoljeća odjekuje Njegova molitva za svoje krvnike i vijest nade razbojniku na samrti.

Otac je uvijek bio uz Krista. Snalazilo Ga je samo ono što je Beskrajna Ljubav dopuštala za blagoslov svijetu. U tome je bio izvor Njegove, ali

u tome je izvor i naše utjehe. Tko je ispunjen Kristovim Duhom, prebiva u Kristu. Udarac namijenjen njemu pada na Spasitelja koji ga sa svih strana štiti svojom nazočnošću. Sve što dolazi na njega, dolazi na Krista. On se ne treba braniti od zla, jer je Krist njegova obrana. Ništa ga ne može dotaknuti ako Gospodin ne dopusti, a “Bog

*Isusov život na
Zemlji bio je
prikaz toga
načela; naš
Spasitelj je
napustio svoj
nebeski dom
upravo zato da
bi svojim
neprijateljima
donio kruh
života.*

čini da sve pridonosi dobru onih koji ga ljube; onih koji su odlukom Božjom pozvani...” (Rimljanima 8,28)

“Tko bi te htio tužiti da se domogne tvoje košulje, podaj mu i ogrtač! Ako te tko prisili da ideš s njime jednu milju, hajde dvije!” (Matej 5,40.41)

Isus je naložio svojim učenicima da, umjesto protivljenja zahtjevima vlasti, učine čak i više nego što se od njih traži i, koliko god je moguće, ispune svaku obvezu, čak i kad ona nadmašuje zahtjeve zakona zemlje. Zakon, dan preko Mojsija, nalagao je vrlo brižan odnos prema siromasima. Kad bi siromah dao svoju haljinu u zalog ili kao pokriće za dug, zajmodavcu nije bilo dopušteno ući u njegovu kuću da bi je uzeo. Morao je pričekati na ulici dok mu dužnik ne donese zalog. Bez obzira na okolnosti, o zalasku sunca zalog je morao biti vraćen vlasniku. (Ponovljeni zakon 24,10-13) U Kristovo doba poklanjano je malo pozornosti tim milosrdnim uredbama, ali On je učio svoje učenike da se pokore odluci suda čak i kad ona traži više od onoga što propisuje Mojsijev zakon. Ako se zahtijeva i dio njihove odjeće, moraju se pokoriti. I više od toga: moraju dati zajmodavcu ono što mu pripada, a ako je potrebno, čak i više nego što mu je sud odobrio da uzme. “Tko bi te htio tužiti”, kaže

Krist, “da se domogne tvoje košulje, podaj mu i ogrtač! Ako te tko prisili da ideš s njim jednu milju, hajde dvije!”

Isus je dodao: “Tko te moli, podaj mu; a tko hoće da mu pozajmiš, ne odbij ga!” (Matej 5,42) Preko Mojsija je dana ista pouka: “Nađe li se kod tebe kakav siromah, netko od tvoje braće, u kojem god gradu u zemlji što ti je Jahve, Bog tvoj, dadne, ne budi tvrda srca niti zatvaraj ruke svoje prema svome siromašnome bratu, nego mu širom rastvori svoju ruku i spremno mu daj što mu nedostaje.” (Ponovljeni zakon 15,7.8) Taj tekst objašnjava značenje Spasiteljevih riječi. Krist nas ne uči da dajemo milostinju ne praveći razliku među onima što traže, nego kaže: “... nego mu širom rastvori svoju ruku i spremno mu daj što mu nedostaje”, a bolje je da to bude dar nego zajam: “pozajmljujte, a da ništa ne očekujete na trag”. (Luka 6,35)

Tko daje sebe sa svojim darom, hrani trojicu: sebe, svog gladnog susjeda, i mene.

“Ljubite neprijatelje svoje.” (Matej 5,44)

Spasiteljeva pouka: “Ne opirite se zlotvoru” (Matej 5,39) bila je osvetoljubivim Hebrejima tvrda besjeda pa su gundali protiv nje. A Isus još

odlučnije kaže:

“Čuli ste da je rečeno: ‘Ljubi bližnjega svojega i mrzi svoga neprijatelja!’ A ja vam kažem: Ljubite svoje neprijatelje i molite za one koji vas progone, kako biste postali sinovi svoga Oca nebeskog, koji čini da njegovo sunce izlazi nad zlima i dobrima, i da kiša pada pravednima i nepravednima.” (Matej 5,43-45)

To je bio pravi duh Zakona koji su rabini pogrešno tumačili kao hladnu i krutu zbirku pretjeranih zahtjeva. Smatrali su se boljima od ostalih ljudi i vjerovali da kao rođeni Izraelci imaju pravo na osobitu Božju naklonost. Međutim, Isus im je ukazao na duh praštanja iz ljubavi kao dokaz da su njihove pobude uzvišenije od pobuda carinika i grijешnika koje su prezirali.

Upozorio je svoje slušatelje na Vladara svemira, pod novim imenom – “naš Otac”. Nastojao je da shvate kako Božje srce nježno čezne za njima. Učio ih je da se Bog skrbi o svakoj izgubljenoj duši i da, “kako se otac smiluje dječici, tako se Jahve smiluje onima što ga se boje”. (Psalam 103,13) Nijedna religija, osim biblijske, nikad svijetu nije pružila takvu predodžbu o Bogu. Mnogoboštvo uči da je vrhovno biće prije izvor straha nego ljubavi – zloćudno božanstvo koje treba umilostiviti žrtvama, a ne Otac koji na djecu izlijeva darove svoje ljubavi. Čak je i

izraelski narod postao toliko slijep za dragocjena učenja prorokâ o Bogu da je ta objava Njegove očinske ljubavi i njima bila nešto sasvim novo, kao novi dar svijetu.

Hebreji su smatrali da Bog ljubi one koji Mu služe – po njihovom mišljenju, one koji ispunjavaju zahtjeve rabinâ – a da na sav ostali svijet izlijeva gnjev i prokletstvo. Ali Isus je rekao da nije tako: cijeli svijet, i zle i dobre, obasjava sunčana svjetlost Njegove ljubavi. Toj istini trebala ih je naučiti i sama priroda, jer Bog “čini da njegovo sunce izlazi nad zlima i dobrima, i da kiša pada pravednima i nepravednima”. (Matej 5,45)

*Nijedna religija,
osim biblijske,
nikad svijetu
nije pružila
predodžbu o
Bogu kao
milostivom Ocu.*

Zemlja iz godine u godinu rađa obiljem i nastavlja svoj put oko Sunca, ali to ne čini silom koja je u njoj samoj. Božja ruka upravlja planetima i održava ih na njihovim točno utvrđenim stazama u svemiru. Božjom silom pravilno se smjenjuju ljeto i zima, sjetva i žetva, dan i noć. Božjom Riječju buja bilje, pojavljuje se lišće i cvjeta cvijeće. Svaki dobar dar koji imamo, svaka sunčana zraka, svaki pljusak kiše, svaki zalo-

gaj hrane, svaki trenutak života, sve je to dar ljubavi.

Dok smo još bili bez ljubavi i imali neuglađen karakter, "... odurni i mrzitelji jedni drugih", naš nebeski Otac nam se smilovao. "Ali kad se očitova dobrota Boga, našega Spasitelja, i njegova ljubav prema ljudima, tada nas – ne zbog pravednih djela koja smo mi učinili, već po milosrđu – spasi kupelju ponovnog rađanja, obnove koju čini Duh Sveti..." (Titu 3,4-5) Ako primimo Njegovu ljubav, i mi ćemo postati ljubazni i nježni ne samo prema onima koji nam se sviđaju, nego i prema najlošijima, zalutalima i grješnima.

Božja djeca su oni koji imaju udjela u Njegovoj naravi. Ni zemaljski položaj, ni rođenje, ni narodnost, ni vjerske prednosti ne dokazuju da smo pripadnici Božje obitelji. To čini ljubav, ljubav koja obuhvaća cijelo čovječanstvo. Čak će i grješnici, čija srca nisu potpuno zatvorena za djelovanje Božjega Duha, uzvratiti ljubaznost. Iako će možda na mržnju uzvratiti mržnjom, na ljubav će odgovoriti ljubavlju. Ali samo Božji Duh i na mržnju uzvraća ljubavlju. Biti ljubazan prema nezahvalnima i zlima, činiti dobro ne očekujući zauzvat ništa, to su znakovi pripadnosti vladarskoj obitelji Neba, siguran znak kojim djeca Najvišega otkrivaju svoj visoki položaj.

“Dakle: budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!” (Matej 5,48)

Riječ “dakle” upućuje na zaključak utemeljen na onome što je prije rečeno. Isus je svojim slušateljima opisivao neiscrpnu Božju milost i ljubav i zato im, dakle, nalaže da budu savršeni. Budući da je vaš nebeski Otac “dobar prema nezahvalnima i zlima” (Luka 6,35), budući da se sagnuo da bi vas uzdignuo, dakle – kaže Isus – možete Mu postati slični po karakteru i stajati bez mane i pred ljudima i pred anđelima.

Uvjeti za vječni život po milosti potpuno su isti kao u Edenu – savršena pravednost, sklad s Bogom, savršena usklađenost s načelima Njegova Zakona. Isti ideal karaktera prikazan je u Starom i u Novom zavjetu. Taj ideal nije takav da ga ne bismo mogli postići. U svakoj zapovijedi ili nalogu koji Bog daje postoji i obećanje, najpouzdanije obećanje, koje se krije u zapovijedi. Bog se pobrinuo da Mu možemo postati slični. To će i postići sa svima koji svojom izopačenom voljom ne ometu djelovanje Njegove milosti.

Bog nas je ljubio neizrecivom ljubavlju, a naša se ljubav prema Njemu budi kad donekle shvatimo dužinu, širinu, visinu i dubinu te ljubavi koja nadmašuje svaki um. Otkrivajući privlačnu Kristovu ljepotu, upoznajući Njegovu ljubav po-

kazanu prema nama dok smo još bili grješnici, tvrdo srce se smekšava i postaje krotko, a grješnik se preobražava i postaje dijete Neba. Bog ne upotrebljuje nasilne mjere: ljubav je sredstvo kojim se služi da bi odagnao grijeh iz srca. Njome pretvara oholost u poniznost, a neprijateljstvo i nevjerovanje u ljubav i vjeru.

Hebreji su silno nastojali dostići savršenstvo vlastitim naporima, ali nisu uspjeli. Krist im je već objasnio da ih njihova pravednost nikad neće odvesti u nebesko kraljevstvo. Sad im otkriva narav pravednosti koju moraju imati svi koji će ući u Nebo. U cijelom govoru na Gori opisivao je njezine rodove, a sad im u jednoj rečenici otkriva njezin izvor i njezinu narav: budite savršeni kao što je Bog savršen. Zakon je samo preslika Božjega karaktera. U svojem nebeskom Ocu gledajte savršen prikaz načelâ koja su temelj Njegove vladavine.

Bog je ljubav. Kao što sunce šalje zrake svjetlosti, tako se ljubav, svjetlost i radost šire od Njega na sva Njegova stvorenja. U Njegovoj je prirodi davanje. Sâm Njegov život je izlivanje nesebične ljubavi.

*Njegova je slava u dobru njegove djece;
Njegova radost u njezinom očinstvu.*

Bog nam kaže da budemo savršeni kao što je On sâm, na isti način. U svojem malom krugu moramo biti središta svjetlosti i blagoslova, kao što je to Bog u svemiru. Nemamo ništa u sebi, ali svjetlost Njegove ljubavi pada na nas, a mi trebamo odražavati njezin sjaj. Zahvaljujući dobroti koju nam Bog posuđuje, možemo biti savršeni u svojem krugu kao što je On savršen u svojem.

Isus je kazao: “Dakle: budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!” Ako ste Božja djeca, onda imate udjela u Njegovoj naravi i morate Mu biti slični. Svako dijete živi životom dobivenim od oca. Ako ste

Božja djeca, rođena Njegovim Duhom, živite životom koji ste dobili od Boga. U Kristu “stanuje sva punina božanstva” (Kološanima 2,9), a Isusov život se “očituje na našem smrtnom tijelu” (2. Korinćanima 4,11). Taj život u vama izgradit će isti karakter i činit će ista djela kakva je činio i preko Krista. Tako ćete biti u skladu sa svakim propisom Božjega Zakona, jer “savršen

Ideal nije takav da ga ne bismo mogli postići. U svakoj zapovijedi ili nalogu koji Bog daje postoji i obećanje, najpouzdanije obećanje...

je Zakon Jahvin – dušu krijepi” (Psalam 19,8). Uz pomoć ljubavi ispunit će se “u nama, koji ne živimo po tijelu, nego po Duhu... pravedni zahtjev Zakona”. (Rimljanima 8,4)

Služba iz istinskih pobuda

“Pazite da ne vršite svoje pravednosti pred ljudima da vas oni vide!” (Matej 6,1)

Kristove riječi na Gori bile su izraz onoga što je On bez riječi učio svojim životom, ali što su ljudi propustili uočiti. Nisu mogli shvatiti zašto se On, iako ima tako veliku moć, ne služi njome da bi sebi pribavio ono što su oni smatrali najvišim dobrom. Njihov duh, njihove pobude i metode bili su suprotni Njegovima. Dok su se prikazivali kao revnitelji za čast Zakona, vlastita slava bila je pravi cilj kojemu su težili. Zato im je Krist i nastojao predočiti da je samoljubiv čovjek prijestupnik Zakona.

Međutim, pravila kojih su se farizeji držali osobitost su ljudskoga roda u svim stoljećima. Duh farizejstva jest osobina ljudske naravi. Budući da je Spasitelj pokazao suprotnost između svojega duha i duha rabinâ te između svojih i njihovih metoda, Njegovo učenje se može primijeniti na ljude svih razdoblja.

U Kristove dane farizeji su neprestano nastojali zadobiti naklonost Neba da bi osigurali zemaljsku čast i blagostanje, koje su smatrali nagradom za vrlinu. Istodobno su se pred narodom razmetali djelima milosrđa da bi privukli njegovu pozornost i stekli ugled zbog svoje svetosti.

Isus ih je ukorio zbog razmetanja kazavši da Bog ne priznaje takvu službu i da su im laskanja i divljenje naroda, za kojima su toliko čeznuli, jedina nagrada koju će ikad primiti.

“Kad ti daješ milostinju”, rekao je, “neka ti ne zna ljevica što ti čini desnica, kako bi tvoja milostinja bila tajna. Otac tvoj, koji vidi u tajnosti, uzvratit će ti.” (Matej 6,3.4)

Tim riječima Isus nije kazao da djela dobročinstva uvijek moraju ostati tajna. Pišući pod utjecajem Svetoga Duha, apostol Pavao nije zatajio plemenitu požrtvovnost makedonskih kršćana, već je govorio o milosti kojom ih je Krist preporodio, pa su se tako i drugi ispunili tim duhom. Tako piše i Crkvi u Korintu: “I vaša je revnost potaknula ostale mnoge.” (2. Korinćanima 9,3)

Kristove riječi jasno otkrivaju Njegovu misao da djela milosrđa ne smijemo činiti da bi nas ljudi hvalili i poštivali. Prava pobožnost nikad ne navodi na razmetanje. Oni što čeznu za riječima pohvale i laskanja i hrane se njima kao poslasticom, kršćani su samo po imenu.

Svojim dobrim djelima Kristovi sljedbenici ne slave sebe, već Onoga čijom su milošću i silom to učinili. Svako dobro djelo učinjeno je pod utjecajem Svetoga Duha koji je dan da proslavi Darovatelja, a ne primatelja. Kad Kristova svjetlost obasjava dušu, s usana se izlijevaju riječi kojima se iskazuje slava i zahvalnost Bogu. Vaše molitve, vaše ispunjavanje dužnosti, vaša dobročinstva, vaše samoodricanje neće biti tema vaših misli ili razgovora. Isus će biti veličan, “ja” će nestati, a Krist će postati sve u svemu.

Trebamo davati iskrena srca – ne zato da bismo se razmetali svojim dobrim djelima, već iz milosti i ljubavi prema potrebitima. Iskrena nakana, istinska dobrota srca, to je pobuda koju Nebo cijeni. Duša koja je iskrena u svojoj ljubavi i predaje se Bogu svim srcem, mnogo je dragocjenija u Božjim očima od zlatne šipke iz Ofira.

Ne smijemo misliti o nagradi, već o službi, ali dobrota pokazana u takvom duhu neće ostati bez nagrade. “Otac tvoj, koji vidi u tajnosti, uz-

*Kad Kristova
svjetlost
obasjava dušu,
s usana se
izlijevaju riječi
kojima se
iskazuje slava
i zahvalnost
Bogu.*

vratit će ti.” Iako je sâm Bog zapravo ta velika Nagrada u kojoj su sjedinjene sve ostale nagrade, duša će Ga primiti i radovati Mu se samo onda kad Mu postane slična po karakteru. Samo se slični mogu međusobno cijeniti. Ako Mu se predamo da bismo služili čovječanstvu, Bog nam se daje.

Tko dopusti da kroz njegovo srce i život teče rijeka Božjih blagoslova na druge, i sâm će biti bogato nagrađen. Obronci i ravnice kojima protječu planinski potoci na putu prema moru time ništa ne gube. Ono što daju, stostruko im se vraća. Potok koji teče žuboreći, ostavlja za sobom dar bujnog zelenila i plodnosti. Na njegovim obalama trava je zelenija, drveće je bujnije, a cvijeće bogatije. Kad zemlja leži gola i spaljena od ljetne žege, vrpca zelenila obilježava riječni tok, a ravnica, koja je otvorila svoje grudi da ponese blago planina prema moru, odjevena je svježinom i ljepotom, kao svjedok nagrade koju Božja milost daruje svima koji dragovoljno postaju kanali kojima se ona izliva u svijet.

Takav blagoslov primaju oni koji su milostivi prema siromašnima. Prorok Izaija kaže: “... podijeliti kruh svoj s gladnima, uvesti pod krov svoj beskućnike, odjenuti onog koga vidiš gola, i ne kriti se od onog tko je tvoje krvi. Tad će sinut

poput zore tvoja svjetlost, i zdravlje će tvoje brzo procvasti... Jahve će te vodit bez prestanka, sitit će te u sušnim krajevima... i bit ćeš kao vrt zaljeven, kao studenac kojem voda nikad ne presuši." (Izaija 58,7-11)

Djelo milosrđa izvor je dvostrukih blagoslova. Onaj tko daje nevoljnima, služi im na blagoslov, ali je i sâm blagoslovljeniji. Kristova milost u duši razvija karakterne osobine suprotne sebičnosti, koje će očistiti, oplemeniti i obogatiti život. Dobra djela, učinjena u tajnosti, čvrsto će povezati srca i još ih bliže dovesti srcu Onoga od koga potječe svaka plemenita pobuda. Male pažnje, mala djela ljubavi i požrtvornosti kojima život zrači neprimjetno, kao što se miris neprimjetno širi iz cvijeća, čine velik dio životnih blagoslova i sreće. Na kraju će biti utvrđeno da se samoodricanje za dobro i sreću drugih, iako se na ovome svijetu malo cijeni i ne preporučuje, na Nebu priznaje kao znak našega jedinstva s Kristom, Kraljem slave, koji je bio bogat, a radi nas je osiromašio.

Kristova milost u duši razvija karakterne osobine suprotne sebičnosti, koje će očistiti, oplemeniti i obogatiti život.

Djela milosrda mogu biti učinjena u tajnosti, ali se ne može skriti njihov utjecaj na karakter onoga tko ih je učinio. Kad budemo cijelim srcem radili kao Kristovi sljedbenici, srce će biti tijesno povezano s Bogom; kad Božji Duh bude djelovao na naš duh, u duši će, kao odgovor na božanski dodir, nastati sveti sklad.

Tko zarađene talente daje onima što su se mudro koristili povjerenim darovima, radosno prima službu svojega vjernog naroda u Ljubljeno-me, čijom su je milošću i silom oni obavili. Oni koji su nastojali razviti i usavršiti kršćanski karakter, poboljšavajući svoje sposobnosti dobrim djelima, požnjet će u budućem svijetu ono što su sijali. Djelo započeto na Zemlji bit će završeno u uzvišenijem i svetijem životu, koji će trajati cijelu vječnost.

“Kad molite, ne budite kao licemjeri...”
(Matej 6,5)

Farizeji su imali određene sate za molitvu. Kad bi se, kako se to često događalo, u dogovoreno vrijeme našli izvan kuće, zaustavljali bi se bilo gdje – na ulici ili na tržnici, usred užurbano-g mnoštva – i glasno ponavljali svoje uobičajene molitve. Takvo moljenje, obavljano jedino radi samohvale, izazvalo je Isusov strogi ukor.

Ipak, On nije podcjenjivao javne molitve, jer se i sâm, zajedno sa svojim učenicima, molio u nazočnosti mnoštva. Ali Isus uči da osobnu molitvu ne treba iznositi javno. Naše molbe na bogoslužju u sobi trebaju stići samo do uha Boga koji ih sluša. Nijedno radoznalo uho ne treba čuti sadržaj takvih molitava.

“A ti kad moliš, uđi u svoju sobu!” Imajte određeno mjesto za tajnu molitvu. Isus je birao osobita mjesta za razgovor s Bogom, a tako i mi trebamo činiti. Trebali bismo se često povlačiti na neko mjesto, koliko god bilo skromno, gdje možemo biti sami s Bogom.

“A ti kad moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata te se pomoli Ocu svom u tajnosti, pa će ti platiti Otac tvoj, koji vidi u tajnosti!” (Matej 6,6) S

djetinjskim povjerenjem možemo doći pred Boga u Isusovo ime. Nijedan čovjek nije nam potreban kao posrednik. Preko Isusa možemo otvoriti svoje srce Bogu kao Onome tko nas poznaje i voli.

Na osamljenom mjestu molitve, gdje nas može vidjeti samo Božje oko i čuti samo Njegovo

*Nijedan čovjek
nije nam
potreban kao
posrednik. Preko
Isusa možemo
otvoriti svoje
srce Bogu kao
Onome tko nas
poznaje i voli.*

uho, možemo izlijevati sve svoje najskrivenije želje i čežnje Ocu, punom neizmjerne milosti. Dok duša u miru i spokoju čeka, glas koji nikad nije propustio odgovoriti na vapaj nevoljnika, progovorit će i našim srcima.

“Jer Gospodin je pun samilosti i milosrđa.” (Jakov 5,11) On čeka s neumornom ljubavlju da čuje priznanje zalutalih i da prihvati njihovo pokajanje. On traži neki znak zahvalnosti od nas, kao što majka očekuje osmijeh priznanja voljenog djeteta. Bog bi htio da shvatimo koliko iskreno i nježno Njegovo srce čezne za nama. Poziva nas da povjerimo svoje nevolje Njegovoj sućuti, tuge Njegovoj ljubavi, rane Njegovom liječenju, svoju slabost Njegovoj snazi, prazninu Njegovoj punini. Nitko tko je došao k Njemu nije se razočarao. “U njega gledajte i razveselite se, da se ne postide lica vaša.” (Psalam 34,6)

Oni koji se u osami obraćaju Bogu iznoseći Mu svoje potrebe i tražeći pomoć, neće se moliti uzalud: “... pa će ti platiti Otac tvoj koji vidi u tajnosti.” Ako Krist bude svakodnevno s nama, osjetit ćemo da nas okružuje sila nevidljivog svijeta. Gledanjem u Isusa preobrazit ćemo se u Njegovo obličje. Promatranjem se mijenjamo. Karakter postaje nježan, ugladen i oplemenjen za nebesko kraljevstvo. Sigurna posljedica naših razgovora i zajednice s Gospodinom bit će

napredovanje u pobožnosti, čistoći i revnosti. Postajat ćemo sve razboritiji u svojim molitvama. Primamo božanski odgoj, i to se pokazuje u životu punom marljivosti i revnosti.

Duša koja se obraća Bogu tražeći pomoć, potporu i snagu svakodnevnom, usrdnom molitvom, imat će plemenite težnje, jasno shvaćanje istine i dužnosti, uzvišene pobude za rad. Ne prestano će biti gladna i žedna pravednosti. Održavajući vezu s Bogom, moći ćemo na bližnje prenositi svjetlost, mir i vedrinu što vladaju u našem srcu. Snaga koju smo stekli moleći se Bogu, sjedinjena s us-

trajnim naporima da postanemo promišljeniji i brižljiviji, priprema nas za svakodnevne dužnosti i održava spokoj duha u svim okolnostima.

Ako Mu se približimo, Bog će u naša usta staviti riječi kojima ćemo svjedočiti o Njemu i slaviti Njegovo ime. Učit će nas melodijama anđeoskih pjesama i zahvalnosti nebeskom Ocu. Sva-

Duša koja se obraća Bogu za pomoć, potporu i snagu svakodnevnom, usrdnom molitvom, imat će plemenite težnje, jasno shvaćanje istine i dužnosti, uzvišene pobude za rad.

ki postupak u našem životu otkrivat će svjetlost i ljubav Spasitelja koji boravi u nama. Izvanjske nevolje ne mogu ugroziti život koji se živi vjerom u Božjega Sina.

“Kad se molite, ne izgovarajte isprazne riječi kao pogani, koji umišljaju da će biti uslišani zbog svoga nabranjanja.” (Matej 6,7)

Neznabošci su smatrali da se molitvom može zaslužiti oprost grijeha. Što je molitva duža, smatrali su, to je zasluga veća. Kad bi mogli postati sveti vlastitim naporima, imali bi u sebi nešto u čemu bi mogli uživati, opravdanje za hvalisavost. Takvo poimanje molitve razrada je učenja o samoispaštanju, koje je ugrađeno u temelje svih sustava lažnih religija. Farizeji su prihvatili to neznabožačko poimanje, a ono nije nestalo ni u naše doba, čak ni među onima koji se smatraju istinskim kršćanima. Ponavljanje ustaljenih, uobičajenih fraza, dok srce ne osjeća potrebu za Bogom, isto je što i umnožavanje ispraznih riječi pogana.

Molitva nije ispaštanje za grijeh. Sama po sebi nije ni vrijednost ni zasluga. Sve ukrasne riječi kojima raspolažemo nisu ravne jednoj svetoj želji. Najrječitije molitve samo su isprazne riječi

ako ne izražavaju prave osjećaje srca. Kad molitva dolazi iz iskrenog srca i izražava jednostavne potrebe duše, kao da molimo nekog zemaljskog prijatelja za uslugu očekujući da nam je učini, to je molitva vjere. Bog ne želi naše ceremonijalne izraze štovanja, ali neizrečeni vapaj srca, koje je skrušeno i slomljeno osjećajem vlastitog grijeha i posvemašnje slabosti, nalazi svoj put do Oca svake milosti.

“Kad postite, ne budite mrki poput licemjera, koji izobliče lice da ih zapaze ljudi kako poste.” (Matej 6,16)

Post što ga zahtijeva Božja Riječ više je od forme. Ne čini ga samo odbijanje hrane, nošenje kostrijeti i posipanje glave pepelom. Onaj tko posti i stvarno žali zbog grijeha, nikad se neće time razmetati.

Svrha posta na koji nas Bog poziva nije mučenje tijela zbog grijeha duše, nego pomoć da bismo shvatili strašnu narav grijeha, ponizili srce pred Bogom i primili Njegov milostivi oprost. Božja zapovijed Izraelu glasila je: “Razderite srca, a ne halje svoje! Vratite se Jahvi, Bogu svome, jer on je nježnost sama i milosrđe, spor na ljutnju, a bogat dobrotom, on se nad zlom ražali.” (Joel 2,13)

Neće nam biti ni od kakve koristi ako činimo pokoru ili sebi laskamo da ćemo vlastitim djelima zaslužiti ili kupiti nasljedstvo među svetima. Kad su Ga upitali: “Što da činimo... da radimo djela koja Bog hoće?”, Krist je odgovorio: “Ovo djelo Bog hoće... da vjerujete u onoga koga je on poslao.” (Ivan 6,28.29) Pokajanje je okretanje od sebe prema Kristu. A kad primimo Krista tako da On vjerom može živjeti svoj život u nama, vidjet će se i dobra djela.

Isus kaže: “A ti kad postiš, namaži glavu i umij lice da te ne vide ljudi gdje postiš, nego Otac tvoj, koji je u tajnosti.” (Matej 6,17.18) Što god činili Bogu na slavu, trebamo činiti radosno, a ne žalosno i turobno. U Kristovoj religiji nema ničega sumornog. Ako svojim turobnim izgledom ostavljaju dojam da su se razočarali u Gospodina, kršćani lažno prikazuju Njegov karakter i stavljaju dokaze u usta Njegovih neprijatelja. Iako riječima možda kažu da im je Bog Otac, svojom sumornošću i tugom pružaju svijetu sliku siročadi.

Krist želi da službu Njemu prikažemo privlačnom, kakva ona i jest. Otkrijmo svoja samoodricanja i tajne kušnje srca Spasitelju, punom sućuti. Ostavimo terete u podnožju križa i produžimo svojim putom radujući se u ljubavi Onoga koji je prvi ljubio nas. Ljudi možda nikad neće saznati što se u tajnosti događalo između duše i

Boga, ali će posljedice djelovanja Duha na srce postati vidljive svima, jer “će ti platiti Otac tvoj, koji vidi u tajnosti”.

“Ne sabirajte sebi blago na zemlji...”

(Matej 6,19)

Blago sabrano na Zemlji nije trajno: izgrizaju ga moljac i hrđa, lopovi prokopavaju zidove i krađu ga, vatra i oluje odnose vaš imetak. A “gdje ti je blago, tu će ti biti i srce”. (Matej 6,20.21) Blago sabrano na Zemlji toliko će obuzeti um da u njemu neće biti mjesta za ono što je nebesko.

Ljubav prema novcu bila je vladajuća strast Hebreja Isusovog doba. Svjetovnost je prisvojila mjesto koje Bog i religija trebaju zauzimati u duši, a tako je i danas. Pohlepna žudnja za bogatstvom toliko očarava i opčinja ljude svojim utjecajem da se njihova plemenitost izopačuje, a čovjekoljublje kvari, sve dok ne budu izgubljeni. Služba Sotoni puna je briga, neprilika i zamornog rada, a blago koje ljudi s mukom skupljaju na Zemlji traje samo neko vrijeme.

Isus je kazao: “Nego sabirajte sebi blago na Nebu, gdje ga ni moljac ni hrđa ne izgriza, gdje lopovi ne prokopavaju zidova i ne krađu! Jer gdje ti je blago, tu će ti biti i srce.” (Matej 6,20.21)

Nalog glasi: "Sabirajte sebi blago na Nebu!" Vama je na korist da sebi osigurate nebesko blago. Jedino je ono, od svega što imate, doista vaše. Blago sabrano na Nebu je nepropadljivo. Ni vatra ni voda ne mogu ga uništiti, lopov ga ne može oteti, moljac ili hrđa ne mogu ga izgristi, jer ga čuva sâm Bog.

To blago, što ga Krist smatra dragocjenijim od svakog drugog blaga, jest "bogatstvo slave (koje) krije njegova baština među svetima". (Efežanima 1,18) Kristovi učenici su nazvani Njegovim draguljima, Njegovim dragocjenim i osobitim blagom, "kao drago kamenje krune oni će blistat u zemlji njegovoj". "Rjeđi će biti čovjek neg' zlato žeženo, rjeđi samrtnik od zlata ofirskog." (Zaharija 9,16; Izaija 13,12) Krist, veliko Središte iz kojega zrači sva slava, vidi u svojem narodu, očišćenom i usavršenom, nagradu za sve svoje patnje, svoja poniženja i svoju ljubav, vidi dopunu svoje slave.

Dopušteno nam je sjediniti se s Njim u velikom djelu otkupljenja i s Njim dijeliti bogatstva koja je On stekao svojom smrću i patnjom. Apostol Pavao je pisao kršćanima u Solunu: "Pa tko je naša nada, naša radost, naša kruna kojom ćemo se ponositi pred našim Gospodinom Isusom o njegovu dolasku, ako ne vi? Jest, vi ste naša slava i naša radost." (1. Solunjanima 2,19.20) To je bla-

go za koje nam Krist nalaže da se trudimo. Karakter je velika žetva života. A svaka riječ i svako djelo koje Kristovom milošću razgori u samo jednoj duši želju da dosegne nebesko, svaki napor usmjeren na oblikovanje karaktera sličnog Kristovom znači sabiranje blaga na Nebu.

Gdje ti je blago, tu će ti biti i srce. Kad god nastojimo drugima činiti dobro, tada činimo dobro i samima sebi. Tko žrtvuje novac ili vrijeme za širenje Radosne vijesti, ulaže svoje zanimanje i molitve u djelo i u duše koje će njime biti obraćene. Njegovi su osjećaji posvećeni bližnjima pa je potaknut na veću odanost Bogu da bi mogao biti osposobljen učiniti im i najveće dobro.

Tko žrtvuje novac ili vrijeme za širenje Radosne vijesti, ulaže svoje zanimanje i molitve u djelo i u duše koje će njime biti obraćene.

A kad dode posljednji dan, kad zemaljsko blago bude propadalo, onaj tko je sabirao blago na Nebu, ugledat će ono što je stjecao svojim životom. Ako sad pazimo na Kristove riječi, u trenutku kad se okupimo oko velikoga bijelog prijestolja, ugledat ćemo duše spašene našim trudom

i saznati da su one spasile druge, a ove opet druge – veliko mnoštvo dovedeno je tako u luku mira našim radom da bi tu položilo svoje krune pred Isusove noge i hvalilo Ga kroz beskrajne vjekove vječnosti. S kakvom će samo radošću Kristov suradnik promatrati te otkupljene koji sudjeluju u Otkupiteljevoj slavi! Kako će Nebo biti dragocjeno onima koji su bili vjerni u radu na spašavanju duša!

“Dakle, ako ste uskrsnuli s Kristom, tražite ono što je gore, gdje se nalazi Krist sjedeći Bogu s desne strane!” (Kološanima 3,1)

“Okolo je svjetiljka tijelu. Zato, bude li ti oko zdravo, čitavo će ti tijelo biti u svjetlu.” (Matej 6,22)

Zdrave nakane i svesrdna predanost Bogu uvjeti su na koje upozoravaju Spasiteljeve riječi. Budite iskreni i nepokolebljivi u svojem nastojanju spoznavanja istine i pokorite joj se bez obzira na cijenu, pa ćete primiti božansko prosvjetljenje. Prava pobožnost počinje tamo gdje prestaje svako pogađanje s grijehom. Tada će i naše srce progovoriti zajedno s apostolom Pavlom: “Ali kažem samo jedno: zaboravljajući što je nazad, ispružajući se prema onome što je naprijed, trčim prema cilju da postignem nagradu –

nebesko stanje u koje nas je Bog pozvao po Isusu Kristu ... Štoviše, sve sada gubi u mojoj cijeni svoju vrijednost zbog najveće prednosti: spoznaje Krista Isusa, moga Gospodina. Radi njega sam sve žrtvovao, i sve smatram blatom, da Krista dobijem.” (Filipljanima 3,13.14.8)

Ako je oko zaslijepjeno samoljubljem, postoji samo tama. “Ali ako ti je oko bolesno, čitavo će ti tijelo biti u tami.” Upravo je ta užasna tama obavijala Hebreje u njihovom upornom nevjerstvu sprječavajući ih da cijene karakter i poslanje Onoga koji ih je došao izbaviti od njihovih grijeha.

Popuštanje kušnji počinje onoga trenutka kad dopustite razumu da se koleba, da bude nepostojan u svojem pouzdanju u Boga. Ne odlučimo li se potpuno predati Bogu, u tami smo. Kad bilo što zadržimo za sebe, ostavljamo otvorena vrata kroz koja Sotona može ući da bi nas zavodio svojim kušnjama. Zna on: uspije li zamračiti našu viziju tako da oko vjere ne može

Budite iskreni i nepokolebljivi u svojem nastojanju spoznavanja istine i pokorite joj se bez obzira na cijenu, pa ćete primiti božansko prosvjetljenje.

vidjeti Boga, više neće biti nikakve zapreke za grijeh.

Kad bilo koja grješna želja uzme maha, to pokazuje da je duša prevarena. Svako popuštanje toj želji jača neprijateljstvo duše prema Bogu. Koračamo li stazom koju je Sotona izabrao, okruženi smo sjenama zla, a svaki sljedeći korak vodi u još dublju tamu i povećava zaslijepljenost srca.

U duhovnom svijetu vlada isti zakon kao u svijetu prirode. Tko živi u mraku, izgubit će najzad osjetilo vida. Okružen je tamom mračnijom od ponoćne. Ni najblistavije zrake podnevnog sunca ne donose mu svjetla. "On živi u tami i ne zna kamo ide, jer mu je tama zaslijepila oči." (1. Ivanova 2,11) Uporno gajeći zlo i tvrdoglavo odbijajući pozive božanske ljubavi, grješnik gubi ljubav prema dobru, težnju za Bogom, pa i samu sposobnost primanja nebeske svjetlosti. Poziv milosti i dalje je pun ljubavi, svjetlost blista isto tako jasno kao i onda kad mu je prvi put zasjala u duši, ali glas dopire do gluhih ušiju, svjetlost pada na zaslijepjene oči.

Bog nikad ne ostavlja nijednu dušu niti je prepušta njezinim putovima sve dok postoji i najmanja nada za njezino spasenje. "Čovjek se odvrća od Boga, a ne Bog od njega." Naš nebeski Otac upućuje nam svoje pozive, opomene i

uvjeravanja u svoju milost dokle god se ne iscrpe sve prigode i prednosti. Odgovornost počiva na grješniku. Odupirući se Božjem Duhu danas, on priprema put da se svjetlosti ponovno suprotstavi kad zasja još većom silom. Tako grješnik prelazi od jedne faze otpora do druge, dok na kraju svjetlost ne izgubi svaki utjecaj i on potpuno ne prestane odgovarati na pozive Božjega Duha. I tako "svjetlo što je u tebi" postaje tama. I sama istina koju smo poznavali postaje tako izopačena da povećava zaslijepljenost duše.

"Nitko ne može služiti dvojici gospodara..." (Matej 6,24)

Krist nije rekao da čovjek neće htjeti ili da neće smjeti, već da neće moći služiti dvojici gospodara. Božji i Sotonini interesi nemaju nikakvog zajedništva ni srodnosti. Ondje gdje savjest opominje kršćanina da se suzdrži, odrekne sebe i zastane, tjelesan čovjek prekoračuje granice da bi popustio svojim sebičnim sklonostima. S jedne strane granice stoji Kristov samoprijegorni sljedbenik, a s druge strane ljubitelj svijeta, koji ugada svojim sklonostima, povodi se za modom, ponaša se lakomisleno i srlja u zabranjena zadovoljstva. Na tu stranu granice kršćanin ne može prijeći.

Nitko ne može zastupati neutralno gledište. Ne postoji srednja vrsta ljudi koja ne ljubi Boga, ali ne služi ni neprijatelju pravednosti. Krist treba živjeti u ljudskim oruđima, služiti se njihovim darovima i koristiti se njihovim sposobnostima. Njihova volja mora biti podčinjena Njegovoj volji, a oni moraju raditi u Njegovu Duhu. Tada više i ne žive, nego u njima živi Krist. Onaj tko se potpuno ne preda Bogu, pod vlasti je druge sile i sluša glas čiji su savjeti sasvim drukčije naravi. Polovična služba stavlja ljudsko oruđe na neprijateljevu stranu i čini ga uspješnim saveznikom četâ tame. Kad ljudi, koji tvrde da su Kristovi borci, stupe na stranu Sotoninog saveza i pomažu toj strani, dokazuju da su Kristovi neprijatelji. Iznevjerili su sveto povjerenje. Postali su spona između Sotone i pravih boraca i preko njih neprijatelj stalno nastoji zavesti srca Kristovih ratnika.

Najsnažnije uporište poroka na ovome svijetu nije razvratan život pokvarenog grješnika ili prezrene propalice. To je život koji inače izgleda besprijekoran, častan i plemenit, a u njemu se gaji neki grijeh, popušta se nekom poroku! Za dušu koja se u tajnosti bori protiv neke velike kušnje i dršće na samom rubu ponora, takav primjer je jedan od najsnažnijih poticaja na grijeh. Onaj tko je obdaren najuzvišenijim shvaćanjima o ži-

votu, istini i časti, a ipak namjerno prestupa jedan propis svetog Božjeg Zakona, izopačuje sve plemenite darove koje je primio od Boga i pretvara ih u mamac na grijeh. Genijalnost, talent, suosjećajnost, čak i velikodušno i ljubazno postupanje mogu postati Sotonin mamac da i druge duše gurne u ponor propasti za ovaj i za buduću život.

“Nemojte ljubiti ni svijeta ni onoga što je u svijetu! Ako tko ljubi svijet, u njemu nema ljubavi Očeve, jer ništa od onoga što je u svijetu – požuda tijela požuda očiju, oholost zbog imetka – ne dolazi od Oca, nego dolazi od svijeta.” (1. Ivanova 2,15.16)

“Zato vam velim: Ne brinite se tjeskobno za svoj život: što ćete jesti ili piti; niti za svoje tijelo: u što ćete se obući! Zar nije život vredniji od hrane, a tijelo od odijela?” (Matej 6,25)

Onaj tko vam je podario život, zna da vam je za njegovo održavanje potrebna hrana. Onaj tko je stvorio tijelo, ne zaboravlja da vam je potrebna odjeća. Neće li Onaj tko je dao veći dar, dati i ono što je potrebno da ga upotpuni?

Isus je svojim slušateljima pokazao ptice koje su, neopterećene brižnim mislima, veselo pje-

vale svoje hvalospjeve, i za čije se potrebe, iako “ne siju, niti žanju”, veliki Otac ipak brine. A zatim ih je upitao: “Zar vi niste mnogo vredniji od njih?”

*On se brine o svakom vrapcu koji pada,
On zna svaku poniženu dušu;
Jer On je s nama posvuda,
Bilježi svaku gorku suzu koja se slijeva.
I On neće nikada, nikada, nikada
Zaboraviti dušu koja Mu se ikad povjerila.*

Obronci i ravnice bili su posuti cvijećem. Pokazujući na cvijeće u rosnoj svježini jutra, Isus je rekao: “Promotrite poljske ljiljane kako rastu!” (Matej 6,28) Vješta ljudska ruka može naslikati skladne oblike i nježne preljeve boja biljaka i cvijeća, ali čiji dodir može podariti život jednom jedinom cvijetu ili vlati trave? Svaki cvjetić pokraj puta duguje svoje postojanje istoj sili koja je postavila i zvjezdane svjetove na visini. U svemu stvorenome kuca životno bilo velikog Božjeg srca. Njegova ruka odijeva poljsko cvijeće ras-košnije od najraskošnijih haljina kojima su se ikad krasili zemaljski vladari. “Pa ako tako Bog odijeva poljsku travu koja danas jest, a već se sutra baca u peć, zar neće mnogo radije vas, malovjerni?” (Matej 6,30)

Onaj tko je stvorio cvijeće i dao vrapcu njegovu pjesmu, kaže: “Pogledajte ptice nebeske! ... Promotrite poljske ljiljane kako rastu!” Ljepote prirode mogu vas naučiti mnogo više o Božjoj mudrosti nego ljudi znanosti. Na laticama ljiljana Bog je napisao poruku za tebe, pisanu jezikom koji će tvoje srce moći čitati tek kad zaboravi na nepovjerenje, sebičnost i brigu koja izjeda. Zašto vam je Bog dao raspjevane ptice i ljupko cvijeće da vam razvedre i razvesele životnu stazu – ako ne iz silne ljubavi očinskog srca? Sve što vam je potrebno za održavanje života imali biste i bez cvijeća i ptica, ali Bogu nije bilo dovoljno da vam pruži samo ono što je nužno za sâm opstanak. Ispunio je zemlju, zrak i nebo odsjajima ljepote da bi vam kazao kako s ljubavlju misli na vas. Ljepota svega stvorenog samo je zraka sjaja Njegove slave. Ako je uporabio tako neograničenu umješnost na djelima u prirodi da bi vas usrećio i obradovao, zar možete sumnjati da će vam dati svaki blagoslov koji vam je potreban?

*Onaj tko je
podario takvu
ljepotu cvijeću
mnogo više želi
ukrasiti dušu
ljepotom
Kristova
karaktera.*

“Promotrite poljske ljiljane kako rastu!” Dok otvara latice sunčanim zrakama, svaki cvijet se pokorava onim istim velikim zakonima koji upravljaju zvijezdama. A kako je jednostavan, lijep i mio život cvijeta! Preko cvijeća Bog nam želi obratiti pozornost na privlačnost karaktera sličnog Kristovom. Onaj tko je podario takvu ljepotu cvijeću mnogo više želi ukrasiti dušu ljepotom Kristova karaktera.

Promotrite, kaže Isus, poljske ljiljane kako rastu, kako se, kad niknu iz hladne, mračne zemlje ili mulja rječnog korita, razvijaju u cvjetove pune ljepote i mirisa! Tko bi pomislio u kakav se lijep cvijet može razviti gruba, smeđa lukovica ljiljana! Ali kad se život od Boga, skriven u njoj, razvije na Njegov poziv preko kiše i sunca, ljudi se dive gledajući slavu i ljepotu. Tako će se razviti i život od Boga u svakoj ljudskoj duši koja prihvaća službu Njegove milosti, koja se obilno, kao kiša i sunce, spušta svojim blagoslovom na sve. Božja Riječ je sila koja stvara cvijeće, a ta ista riječ razvit će i u vama vrline Njegova Duha.

Božji Zakon je zakon ljubavi. Bog vas je okružio ljepotom da bi vas poučio kako niste došli na Zemlju da biste samo istraživali za sebe, kopali i gradili, naporno radili i preli, nego da biste Kristovom ljubavlju učinili život vedrim, rados-

nim i lijepim – da biste, slično cvijeću, uljepšali život drugima službom ljubavi.

Očevi i majke, neka se vaša djeca pouče od cvijeća! Povedite ih sa sobom u vrt, u polje i pod lisnato drveće i učite ih da u prirodi čitaju poruke Božje ljubavi. Kad razmišljate o Bogu, povežite to s pticom, cvijetom i drvetom. Pomozite djeci da u svemu ugodnom i lijepom vide izraze Božje ljubavi prema njima. Preporučite im religiju s njezine ugodne strane. Neka zakon dobre upravlja vašim usnama.

Poučite djecu da i njihova narav, zahvaljujući velikoj Božjoj ljubavi, može biti izmijenjena i uskladena s božanskom naravi. Učite ih da Bog želi učiniti njihov život lijepim kao što je cvijeće lijepo. Dok beru ljupko cvijeće, učite ih da je Onaj tko je stvorio cvjetove još mnogo ljepši od njih. Tako će se nježne loze njihovih srca priviti uz Boga. Onaj koji je “sav od ljupkosti” postat će njihov stalni Suputnik i obiteljski Prijatelj, a život će im se preobraziti u obličje Njegove neokaljanosti.

“Zato najprije tražite kraljevstvo Božje i njegovu pravednost...” (Matej 6,33)

Narod koji je slušao Kristove riječi željno je očekivao da bude proglašeno zemaljsko kra-

ljevstvo. Dok im je Isus otvarao riznice Neba, misli mnogih bile su zaokupljene pitanjem: kako će veza s Njim popraviti mogućnosti našega napredovanja u svijetu? Isus im je pokazao da su slični okolnim neznabožačkim narodima, jer najveću pozornost poklanjaju onome što je zemaljsko i ponašaju se kao da nema Boga koji se nježno skrbi o svojim stvorenjima.

“Zato ne tražite što ćete jesti ili popiti; ne uznemirujte se – to sve traže pogani ovoga svijeta – jer vaš Otac zna da vam je to potrebno! Zato najprije tražite kraljevstvo Božje i njegovu pravednost, a to će vam se nadodati!” (Luka 12, 29-30; Matej 6,33) Došao sam vam otvoriti vrata kraljevstva ljubavi, pravednosti i mira, kaže Isus. Otvorite svoje srce da biste primili to kraljevstvo i neka vam služba njemu bude važnija od svega. Iako je narav toga kraljevstva duhovna, nemojte se bojati da će vam zato potrebe ovozemaljskoga života ostati nezadovoljene. Ako se posvetite Božjoj službi, Onaj koji ima svu vlast na Nebu i na Zemlji pobrinut će se za vaše potrebe.

Isus nas ne oslobađa ulaganja potrebnih napa, ali nas uči da nam On mora biti prvi, posljednji i najbolji u svemu. Ne smijemo se upuštati u poslove koji bi ometali izražavanje Njegove pravednosti preko našega karaktera i života, niti se smijemo baviti takvim zanimanjem i tražiti takva

zadovoljstva. Što god činimo, treba biti učinjeno od srca, kao da činimo Gospodinu.

Dok je živio na Zemlji, Isus je dao pravu vrijednost cjelokupnom životu time što je uzdignuo Božju čast pred ljudima i sve pokorio Očevoj volji. Ako Ga prihvatimo kao svoj uzor, Isus nam obećava da će nam se “nadodati” sve što nam je potrebno u ovome životu. Siromaštvo ili bogatstvo, bolest ili zdravlje, jednostavnost ili mudrost – na sve je On mislio kad nam je obećao svoju milost.

Vječna Božja ruka ispružena je nad dušom koja Mu se obraća za pomoć, koliko god ta duša bila nemoćna. Nestat će dragocjeni ukrasi brežuljaka, ali duša koja živi za Boga obitavat će s Njim. “A svijet sa svojom požudom prolazi; a tko vrši volju Božju, ostaje zauvijek.” (1. Ivanova 2,17) Božji grad otvorit će svoja zlatna vrata da bi primio onoga tko se, dok je bio na Zemlji, usred gubitaka i nedaća, naučio obraćati Bogu za vodstvo i mudrost, za utjehu i nadu. Anđeli će mu svojim pjesmama poželjeti

*Iako je narav
toga kraljevstva
duhovna,
nemojte se
bojati da će
vam zato
potrebe
ovozemaljskoga
života ostati
nezadovoljene.*

dobrodošlicu, a drvo života za njega će rađati svoj rod. “Nek se pokrenu planine i potresu brijezi, al se ljubav moja neće odmać od tebe, nit će se pokolebati moj Savez mira, kaže Jahve koji ti se smilovao.” (Izaija 54,10)

“Dakle: Ne brinite se tjeskobno za sutrašnji dan... Svakom je danu dosta njegove muke.” (Matej 6,34)

Ako ste se predali Bogu da biste obavljali Njegovo djelo, ne morate se brinuti za sutrašnji dan. Onaj čiji ste sluga, zna kraj još od samog početka. Događaji sutrašnjega dana, skriveni od vašega pogleda, otkriveni su očima Onoga koji je svemoćan.

Kad preuzmemo upravljanje poslovima koji su nam povjereni i, oslanjajući se na svoju mudrost, želimo postići uspjeh, preuzimamo teret koji nam Bog nije dao pa ga pokušavamo nositi bez Njegove pomoći. Preuzimamo na sebe odgovornost koja pripada Bogu i tako se zapravo stavljam na Njegovo mjesto. Tada s pravom možemo biti zabrinuti i očekivati opasnosti i gubitke, jer će nas oni sigurno pogoditi. Ali ako stvarno vjerujemo da nas Bog ljubi i da nam želi dobro, prestat ćemo se brinuti za budućnost. Pouzdat ćemo se u Boga kao što se dijete uzda u voljenoga

roditelja. Prestat će brige i muke, jer se naša volja potpuno sjedinila s Božjom voljom.

Krist nam nije obećao da će nam danas pomoći nositi sutrašnje terete. Rekao je: “Dosta ti je moja milost...” (2. Korinćanima 12,9) Ali, kao i mana u pustinji, Njegova milost izlijeva se svakoga dana za potrebe toga dana. Kao Izraelove čete za svojega putničkog života, i mi možemo, iz jutra u jutro, nalaziti nebeski kruh za podmirenje potreba toga dana.

*Krist nam nije
obećao da će
nam danas
pomoći nositi
sutrašnje terete.*

Pripada nam samo jedan jedini dan i tijekom tog dana trebamo živjeti za Boga. Sve svoje nakane i planove za taj jedan dan trebamo predati u Kristove ruke, u svečanu službu, prebaciti sve svoje brige na Njega, jer se On skrbi o nama. “Jer ja znam svoje naume koje s vama namjeravam – riječ je Jahvina – naume mira, a ne nesreće: da vam dadnem budućnost i nadu.” “Mir i obraćenje – spas vam je, u smirenu uzdanju snaga je vaša.” (Jeremija 29,11; Izaija 30.15)

Budete li tražili Gospodina i svakodnevno doživljavali obraćenje, budete li po vlastitom duhovnom izboru slobodni i radosni u Bogu, oda-

zovete li se radosna srca Njegovom milostivom pozivu da ponesete Kristov jaram – jaram poslušnosti i službe – utihnut će sva vaša prigovaranja, bit će uklonjene sve vaše poteškoće, bit će riješeni svi zamršeni problemi s kojima se sad suočavate.

Gospodnja molitva

“Stoga vi molite ovako...” (Matej 6,9)

Naš Spasitelj je dvaput objavio Gospodnju molitvu: prvi put mnoštvu u govoru na Gori, i ponovno, nekoliko mjeseci nakon toga, samo učenicima. Učenici su nakratko bili odvojeni od svojega Gospodina, a kad su se vratili, našli su Ga zadubljenog u razgovor s Bogom. Kao da ne primjećuje njihovu nazočnost, nastavio je glasno moliti. Lice Mu je zračilo nebeskim sjajem. Činilo se da je u samoj nazočnosti Nevidljivoga, a iz Njegovih riječi izbijala je živa sila Božjega Sugovornika.

Dok su Ga slušali, srca učenika su bila duboko ganuta. Primijetili su da Krist često provodi duge sate u samoći razgovarajući sa svojim Ocem. Dani su Mu prolazili u službi mnoštvu što se guralo oko Njega i u razotkrivanju lažnog mudrovanja rabinâ, pa Ga je taj neprekidni rad često toliko iscrpljivao da su se Njegova majka, braća, pa čak i sami učenici pribojavali da će Ga to stajati života. Ali kad bi se vratio nakon sati provedenih u molitvi, kojima je završavao naporan

dan, zapažali su izraz smirenosti na Njegovu licu, a On je zračio svježinom. Upravo nakon tih sati provedenih s Bogom Krist je svakoga jutra donosio ljudima nebesku svjetlost. Učenici su shvatili da postoji veza između sati provedenih u molitvi i sile Njegovih riječi i djela. Sad, dok su slušali Njegovu molitvu, srca su im bila ispunjena strahopoštovanjem i poniznošću. Kad je završio molitvu, uskliknuli su, svjesni svoje duboke potrebe: "Gospodine, nauči nas moliti, kao što je Ivan naučio svoje učenike!" (Luka 11,1)

Isus im nije otkrio nikakav novi oblik molitve. Samo im je ponovio ono što ih je već učio, kao da im je time htio reći: Morate shvatiti ono što sam vam već otkrio! U tome se krije duboki smisao u koji još niste proniknuli!

Spasitelj nas nije ograničio da rabimo samo te riječi. Znajući potrebe čovječanstva, On iznosi svoju osobnu uzor-molitvu, riječi tako jednostavne da ih može prihvatiti i malo dijete, a ipak tako sadržajne da njihovo značenje neće nikad moći potpuno dokučiti ni najveći umovi. Spasitelj nas uči da dodemo Bogu sa svojim darom zahvalnosti, da Mu iznesemo svoje potrebe, da Mu priznamo svoje grijehе i zatražimo Njegovu milost oslanjajući se na Njegovu obećanje.

“Kad molite – reče im – govorite: Oče, neka se sveti ime tvoje! Neka dođe kraljevstvo tvoje!” (Luka 11,2)

Isus nas uči da Njegovog Oca nazivamo svojim Ocem. Ne stidi se nazvati nas svojom braćom. (Hebrejima 2,11) Spasiteljevo srce toliko je spremno i željno poželjeti nam, kao članovima božanske obitelji, dobrodošlicu, da već u prve riječi, kojima se trebamo služiti kad pristupamo Bogu, stavlja dokaz našega srodstva s Bogom: “Oče naš”.

To je objavljivanje one divne istine, pune ohrabrenja i utjehe, da nas Bog ljubi kao što ljubi svojega Sina. To je ono što je Isus rekao u svojoj posljednjoj molitvi za svoje učenike: “... da svijet upozna... da si njih ljubio kao što si mene ljubio.” (Ivan 17,23)

Svijet koji je Sotona smatrao svojim i kojim je gospodario kao okrutni tiranin, Božji Sin okružio je velikim podvigom, svojom ljubavi, i ponovno ga povezoao s Gospodnjim prijestoljem. Kerubini, serafini i bezbrojno mnoštvo svih bezgrješnih svjetova klicali su hvalospjeve Bogu i Janjetu kad je ta pobjeda osigurana. Radovali su se što je pronađen put za spasenje paloga roda i što će Zemlja biti otkupljena od prokletstva grijeha. Koliko bi se više trebali radovati oni koji su predmet te čudesne ljubavi!

Kako onda možemo ikad posumnjati, biti u neizvjesnosti i osjećati se kao siročad? Za dobro onih koji su prestupili Zakon Isus je uzeo ljudsku prirodu. Postao nam je sličan da bismo mogli imati vječni mir i sigurnost. Imamo Zastupnika na Nebu: tko god Ga primi kao svojega Spasitelja, neće biti ostavljen da sâm, kao siročče, nosi teret svojih grijeha.

“Ljubljeni, sada smo djeca Božja...” “Ako smo djeca, onda smo i baštinici: baštinici Božji, a su-baštinici Kristovi – ako zbilja (kao što jest) trpimo s njim – da s njim budemo i proslavljeni.” “... A što ćemo biti, još se nije očitovalo. Ali znamo: kad se to očituje, bit ćemo mu slični, jer ćemo ga vidjeti onakva kakav jest.” (1. Ivanova 3,2; Rimljanima 8,17)

Prvi korak u pristupanju Bogu jest upoznati ljubav koju On ima u nama i vjerovati u nju (1. Ivanova 4,16), jer nas privlačna sila Njegove ljubavi navodi da dodemo k Njemu.

Prihvaćanje Božje ljubavi izaziva odbacivanje sebičnosti. Nazivajući Boga svojim Ocem, priznajemo da su sva Njegova djeca naša braća. Svi smo djelići velikoga tkiva čovječanstva, svi smo članovi iste obitelji. Osim za sebe, trebamo moliti i za svoje bližnje. Nitko se ne moli pravilno ako traži blagoslov samo za sebe.

Beskonačni Bog, kaže Isus, pruža vam prednost da Mu se približite nazivajući Ga Ocem. Pokušajte shvatiti što je sve time obuhvaćeno! Nijedan zemaljski roditelj nije se nikad tako ozbiljno zalagao za svoje zalutalo dijete kao što se Stvoritelj zalaže za prijestupnika. Nijedna ljudska ljubav nije upućivala tako nježne pozive nepokajano. Bog stanuje u svakom ljudskom boravištu, čuje svaku izgovorenu riječ, sluša svaku prinesenu molitvu, osjeća tuge i razočaranja svake duše i promatra kako se ponašamo prema ocu, majci, sestri, prijatelju i susjedu. Pomaže nam u našim nevoljama, a Njegova ljubav, milost i milosrđe neprestano se izljevaju da zadovolje naše potrebe.

*Osim za sebe,
trebamo moliti i
za svoje bližnje.
Nitko se ne moli
pravilno ako
traži blagoslov
samo za sebe.*

Ako Boga nazivate svojim Ocem, priznavat ćete se Njegovom djecom koju treba voditi Njegova mudrost i koja Mu moraju biti u svemu poslušna znajući da je Njegova ljubav nepromjenjiva. Usmjeravat ćete se prema Njegovom planu, a kao Božjoj djeci najvažniji će vam biti Njegova čast, Njegov karakter, Njegova obitelj i Njegovo djelo. Bit ćete radosni priznavajući i poštujući svoj

odnos prema svom Ocu i prema svakom članu Njegove obitelji. Radovat ćete se pridonoseći, makar skromno, Njegovoj slavi i blagostanju svojih srodnika.

“... Koji jesi na nebesima.” Onaj koga po Kristovoj zapovijedi trebamo smatrati svojim Ocem “naš je Bog na nebesima, sve što mu se sviđa, to učini”. Pod Njegovom zaštitom možemo sigurno počivati i reći: “Svevišnji, kad me strah spopadne, u te ću se uzdati.” (Psalam 115,3; 56,3)

“Sveti se ime tvoje!” (Matej 6,9)

Svetiti ime Gospodnje znači sa strahopoštovanjem izgovarati riječi koje se odnose na Vrhovno Biće: “... sveto je i časno ime njegovo!” (Psalam 111,9) Nikad ne smijemo olako izgovarati titule i imena Božanstva. U molitvi stupamo u prijamnu dvoranu Najvišega. Pred Njega moramo izići sa svetim strahopoštovanjem. Anđeli zaklanjaju svoja lica u Njegovoj nazočnosti. Kerubini i blistavi, sveti serafini pristupaju Njegovu prijestolju sa svetim štovanjem. S koliko tek strahopoštovanja trebamo izlaziti mi, smrtna i grješna bića, pred Gospodina, svojega Stvoritelja!

Svetiti ime Gospodnje znači mnogo više od toga. Kao Hebreji u Kristove dane možemo poka-

živati najveće štovanje prema Bogu, a ipak stalno vrijedati Njegovo ime. “Jahve se spusti u liku oblaka, a on stade preda nj i zazva Ime: ‘Jahve!’ Jahve prođe ispred njega te se javi: ‘Jahve! Jahve! Bog milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću, iskazuje milost tisućama, podnosi opačinu, grijeh i prijestup...” (Izlazak 34,5-7). O Kristovoj Cr-

kvi je zapisano: “A grad će se zvati: Jahve, Pravda naša.” (Jeremija 33,16) To ime se daje svakom Kristovom sljedbeniku.

Ono je baština Božjega djeteta. Obitelj se naziva po ocu. U doba bolne tjeskobe i muke Izraela prorok Jeremija se molio: “Ta ti si među nama,

o Jahve, mi se tvojim zovemo imenom – nemoj nas ostaviti!” (Jeremija 14,9)

To ime uzdižu anđeli na Nebu i stanovnici bezgrješnih svjetova. Kad se molite: “Sveti se ime Tvoje”, tada tražite da se ono proslavlja u ovome svijetu, da se proslavlja u vama. Bog vas je pred ljudima i anđelima priznao za svoju djecu. Molite se da ne obeščastite to “lijepo ime koje nosite”. (Jakov 2,7) Bog vas šalje u svijet kao svoje pred-

Bog vas šalje u svijet kao svoje predstavnike. Svakim postupkom u životu trebate objavljivati Božje ime.

stavnike. Svakim postupkom u životu trebate objavljivati Božje ime. Ta molba zahtijeva da imate Njegov karakter. Ne možete svetiti Njegovo ime, ne možete Ga prikazivati svijetu sve dok svojim životom i karakterom ne prikažete sâm Božji život i karakter. To možete postići samo prihvaćanjem Kristove milosti i pravednosti.

“Dodi kraljevstvo tvoje!” (Matej 6,10)

Bog je naš Otac koji nas voli i skrbi se o nama kao o svojoj djeci; On je i veliki Kralj svemira. Interesi Njegova kraljevstva su i naši interesi i zato smo dužni raditi na njegovoj izgradnji.

Kristovi učenici su očekivali skori dolazak kraljevstva Njegove slave, ali ih je Isus ovom molitvom poučio da kraljevstvo neće tada biti uspostavljeno. Trebaju se moliti za Njegov dolazak kao za događaj koji će se odigrati tek u budućnosti. Ali u toj molbi se krilo i obećanje. Iako neće ugledati dolazak toga kraljevstva tijekom svojega života, činjenica da im je Isus naložio da se za njega mole dokaz je da će ono, kad to Bog bude odredio, pouzdano doći.

Kraljevstvo Božje milosti sad se temelji na tome što se srca, dosad ispunjena grijehom i pobunom, iz dana u dan pokoravaju vrhovnoj upravi

Njegove ljubavi. Ali potpuno uspostavljanje kraljevstva Njegove slave ostvarit će se tek prigodom drugog Kristovog dolaska na ovaj svijet. “A kraljevstvo, vlast i veličanstvo pod svim nebesima dat će se puku svetaca Svevišnjega.” (Daniel 7,27) Oni će naslijediti kraljevstvo pripremljeno za njih “od postanka svijeta” (Matej 25,34), a Krist će preuzeti svoju veliku vlast i zavladatai.

Ponovno će se uzdignuti nebeska vrata, a naš Spasitelj će doći s deset tisuća puta deset tisuća i tisućama tisuća svetih, kao Kralj nad kraljevima i Gospodar nad gospodarima. “U onaj dan žive će vode poteći iz Jeruzalema, pola k

moru istočnom, pola k moru zapadnom. Bit će tako ljeti i zimi. I Jahve će biti kralj nad svom zemljom.” “... Sveti grad – novi Jeruzalem” bit će stan Božji među ljudima. “On će stanovati s njima: oni će biti njegov narod, i on sam, Bog bit će s njima.” (Zaharija 14,8-9; Otkrivenje 21,2)

Ali prije toga dolaska, kazao je Isus, “ova Radosna vijest propovijedat će se o kraljevstvu po svemu svijetu, svim narodima za svjedočan-

*Njegovo
kraljevstvo neće
doći sve dok se
Radosna vijest o
Njegovoj milosti
ne raznese po
svim krajevima
Zemlje.*

stvo...” (Matej 24,14) Njegovo kraljevstvo neće doći sve dok se Radosna vijest o Njegovoj milosti ne raznese po svim krajevima Zemlje. Ako se, dakle, predamo Bogu i pridobijemo druge duše za Njega, ubrzavamo dolazak Njegova kraljevstva. Jedino oni koji se posvećuju Njegovoj službi da bi otvarali oči slijepima, obraćali ljude “od tame k svjetlu, od sotonine vlasti k Bogu, da vjerom u me postignu oprostjenje grijeha i baštinu posvećenima” (Djela 26,18) govoreći: “Evo me, mene pošalji” (Izaija 6,8) – jedino se oni iskreno mole: “Dodi kraljevstvo tvoje!”.

“Budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji!” (Matej 6,10)

Božja volja je izražena u propisima Njegova svetog Zakona, a načela Zakona su nebeska načela. Nebeski anđeli ne postižu nikakvo uzvišenije znanje nego što je poznavanje Božje volje, a ispunjavanje Njegove volje je najuzvišenija služba kojoj mogu posvetiti svoje sposobnosti.

Ali na Nebu se služba ne obavlja da bi se udovoljilo Zakonu. Kad se Sotona pobunio protiv Gospodnjeg Zakona, misao da postoji Zakon bila je anđelima iznenadno suočavanje s činjenicom o kojoj dotad nisu razmišljali. Anđeli ne obavljaju svoju službu kao sluge, već kao sino-

vi. Između njih i njihova Stvoritelja postoji savršeno jedinstvo. Poslušnost im nije teret. Ljubav prema Bogu čini njihovu službu radosnom. Tako i u svakoj duši, u kojoj boravi Krist, Nada slave, ponovno odjekuju Njegove riječi: “Milje mi je, Bože moj, vršit volju tvoju, Zakon tvoj duboko u srcu ja nosim.” (Psalam 40,8)

Molba “budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji” molitva je da se vladavina zla na ovoj Zemlji okonča, da se grijeh zauvijek uništi i da se uspostavi kraljevstvo pravednosti. Tada će i na Zemlji, kako je na Nebu, biti ispunjene sve dobre želje Božje dobrote. (2. Solunjanima 1,11)

“Kruh naš svagdanji daj nam danas!”
(Matej 6,11)

Prvi dio molitve kojoj nas je Isus naučio odnosi se na Božje ime, kraljevstvo i volju – da se sveti Njegovo ime, da dođe Njegovo kraljevstvo i da se ispuni Njegova volja. Ako vam je služba Bogu postala najvažnija, možete s povjerenjem tražiti da Bog zadovolji i vaše osobne potrebe. Ako ste se odrekli sebe i predali se Kristu, postali ste članovi Božje obitelji, pa vam je na raspolaganju sve što se nalazi u Očevoj kući. Otvorene su vam sve Božje riznice u sadašnjem i u budućem svijetu. Služba anđelâ, dar Njego-

va Duha, trud Njegovih slugâ – sve vam je na raspolaganju. Svijet, sa svime što je u njemu, vaš je sve dok vam to može služiti na dobro. Čak će se i neprijateljstvo zlih pretvoriti u blagoslov usavršavajući vas za Nebo. Ako “ste Kristovi”, onda “je sve vaše”. (1. Korinćanima 3,23.21)

Slični ste djetetu kojemu još nije prepušteno upravljati svojim nasljedstvom. Bog vam još nije povjerio vaš dragocjeni posjed, da vas Sotona ne bi prevario svojim lukavim vještinama, kao što je učinio s prvim parom u Edenu. Krist ga čuva za vas, ono je izvan kvariteljeva dosegâ. I vi ćete, kao dijete, svakodnevno primiti ono što vam je potrebno za taj dan. Svakodnevno se trebate moliti: “Kruh naš svagdanji daj nam danas!” Nemojte biti obeshrabreni ako nemate dovoljno za sutra. Imate jamstvo u Njegovu obećanju: “U Jahvu se uzdaj i čini dobro, da smiješ stanovati u zemlji i živjeti u miru.” (Psalam 37,3) David kaže: “Bijah mlad i ostarjeh, al’ ne vidjeh pravednika napuštena ili da mu djeca kruha prose.” (Psalam 37,25) Bog, koji je poslao gavrane da hrane Iliju kod potoka Karita, neće zaobići nijedno od svoje vjerne, požrtvovne djece. O onome tko hodi u pravdi stoji napisano: “... imat će dosta kruha i vode će mu svagda dotjecati.” “Neće se postidjeti u vrijeme nevolje, bit će siti u dani ma gladi.” “On koji čak nije poštedio vlastitog

Sina, već ga predao za sve nas, kako nam neće dati sve ostalo s njime?” (Izaija 33,16; Psalam 37, 19; Rimljanima 8,32) Onaj koji je olakšavao brige i terete svoje majke udovice i pomagao joj zadovoljiti potrebe kućanstva u Nazaretu, suosjeća sa svakom majkom u njezinoj borbi da svojoj djeci osigura hranu. Onaj koji se sažalio nad mnoštvom zato što “bijahu satrveni i zapušteni” (Matej 9, 36), i sad ima sažaljenja prema izmučenom siromahu. Njegova je ruka ispružena prema njima da ih blagoslovi; i u samoj molitvi koju je objavio svojim učenicima, On nas uči da se sjećamo siromašnih.

Bog, koji je poslao gavrane da hrane Iliju kod potoka Karita, neće zaobići nijedno od svoje vjerne, požrtvovne djece.

Kad se molimo: “Kruh naš svagdanji daj nam danas”, tražimo i za druge kao za sebe. Priznajemo da ono što nam Bog daruje nije samo za nas. Bog nam daje s povjerenjem, da možemo hraniti gladne. Po svojoj dobroti pobrinuo se za siromašne. (Psalam 68,11) Bog kaže: “Kada daješ objed ili večeru, ne pozivaj ni svojih prijatelja, ni svoje braće, ni svoje rodbine, ni bogatih susjeda... Nego, kad priređuješ gozbu, pozivaj siro-

mahe, sakate, hrome, slijepi! Tada će ti biti blàgo, jer ti nemaju čim uzvratiti! To će ti se uzvratiti o uskrsnuću pravednikâ.” (Luka 14,12-14)

“A Bog može tako obilato izliti na vas svaku vrstu milosti, da možete imati uvijek i u svemu sasvim dovoljno svega i još imati viška za koje mu drago dobro djelo.” “Ovo velim: tko škrtio sije, škrtio će i žeti; tko obilato sije, obilato će i žeti.” (2. Korinćanima 9,8.6)

Molitva za svakodnevni kruh ne obuhvaća samo hranu za održavanje tijela, već i duhovni kruh koji hrani dušu za vječni život. Isus nam zapovijeda: “Nastojte sebi pribaviti ne propadljivu hranu, već hranu koja ima trajnost za život vječni i koju će vam dati Sin Čovječji...” (Ivan 6,27) Kaže nam: “Ja sam živi kruh koji je sišao s neba. Ako tko jede od ovoga kruha, živjet će zauvijek.” (Ivan 6,51) Naš Spasitelj je kruh života. Promatrajući Njegovu ljubav i primajući je u dušu, hranimo se kruhom koji je sišao s Neba.

Primamo Krista preko Njegove Riječi, a Sveti Duh je dan da bi nam Božju Riječ učinio razumljivom i da bi usadio njezine istine u naša srca. Dok svakodnevno čitamo Njegovu Riječ, moramo se moliti da nam Bog pošalje svojega Duha da nam otkrije istine koje će našoj duši darovati snagu potrebnu za taj dan.

Učeći nas da svakoga dana tražimo ono što nam je potrebno – i zemaljske i duhovne blagoslove – Bog ima na umu naše dobro. On želi da uvidimo svoju ovisnost o Njegovoj stalnoj skrbi, jer nas nastoji privući u zajednicu sa sobom. U toj zajednici s Kristom, molitvom i proučavanjem velikih i dragocjenih istina Njegove Riječi bit ćemo, kao gladne i žedne duše, nahranjeni i osvježeni na izvoru života.

“Oprosti nam grijehе naše, jer i mi opraštamo dužnicima svojim!” (Luka 11,4)

Isus nas uči da od Boga možemo dobiti oprost jedino ako i sami opraštamo drugima. Božja ljubav nas privlači k Njemu. Kad dirne naše srce, u njemu se mora probuditi ljubav prema našoj braći.

Kad je izgovorio Gospodnju molitvu, Isus je dodao: “Da, ako vi oprostite ljudima njihove pogreške, oprostit će i vama vaš Otac nebeski. Ako li vi ne oprostite ljudima njihovih pogrešaka, ni vaš Otac neće vama oprostiti vaših.” (Matej 6,14. 15) Tko nije spreman oprostiti, zatvara jedini dotok kroz koji i sâm može primiti milost od Boga. Ne smijemo ni pomisliti da imamo pravo uskratiti oprost onima koji su nas povrijedili zato što nam

nisu priznali svoju krivnju. Bez sumnje, njihova je dužnost poniziti srca u pokajanju i priznanju, ali mi moramo pokazati sažaljiv duh prema onima koji su se ogriješili o nas, bez obzira na to jesu li nam priznali svoje pogreške. Koliko god da su nas bolno ranili, ne smijemo tugovati i sažalijevati sami sebe zbog uvreda koje su nam nanesene. Kao što očekujemo da Bog nama oprostí uvrede koje smo Mu nanijeli, i mi moramo oprostí svima koji su nam učinili neko zlo.

Oproštenje ima mnogo šire značenje nego što to mnogi misle. Kad nam obećava da će obilno oprostí, Bog dodaje, smatrajući da smisao toga obećanja nadmašuje moć našega shvaćanja: "Jer misli vaše nisu moje misli i puti moji nisu vaši puti, riječ je Jahvina. Visoko je iznad zemlje nebo, tako su puti moji iznad vaših putova, i misli moje iznad vaših misli." (Izaija 55,8-9) Oprost koji Bog daje nije samo čin kojim nas oslobađa osude. To nije samo opraštanje grijeha, nego oslobođanje od grijeha. To je izlivanje spasonosne ljubavi koja preobražava srce. David je pravilno shvatio opraštanje kad se molio: "Čisto srce stvori mi, Bože, i duh postojan obnovi u meni!" "Kako je istok daleko od zapada, tako udaljuje od nas bezakonja naša." (Psalam 51,12; 103,12)

Bog je u Kristu dao sebe za naše grijehе. Pretrpio je okrutnu smrt na križu, nosio je umje-

sto nas breme krivnje, “pravednik za nepravednike”, da bi nam otkrio svoju ljubav i privukao nas k sebi. I On kaže: “... budite jedan prema drugom prijazni, puni milosrđa! Praštajte jedan drugome, kao što je i Bog vama oprostio u Kristu!” (Efežanima 4,32) Neka Krist, božanski Život, boravi u vama i preko vas otkriva nebesku ljubav koja će uliti nadu onima koji su je izgubili i donijeti nebeski mir srcu što ga je ranio grijeh. Kad dolazimo k Bogu, već na pragu nam se postavlja uvjet da, primajući Njegovu milost, moramo pristati pokazati Njegovo milosrđe prema drugima.

Kad osjetimo da smo grješni i da se ne možemo moliti, upravo je to trenutak za molitvu.

Da bismo mogli primiti i drugima pružiti Božju ljubav koja prašta, vrlo je važno poznavati i vjerovati u ljubav koju Bog ima prema nama. (1. Ivanova 4,16) Sotona nas nastoji prevariti na sve moguće načine da bi nas onesposobio za spoznaju te ljubavi. Navodit će nas na pomisao da su naše pogreške i prijestupi tako ozbiljni da se Gospodin neće odazvati na naše molitve i da nas neće blagosloviti ni spasiti. U sebi ne možemo vidjeti ništa osim slabosti, ništa što bi nas preporučilo Bogu, pa nam

Sotona govori da su sva naša nastojanja beskorisna, jer ne možemo popraviti mane svojega karaktera. Kad pokušamo doći k Bogu, neprijatelj će došapnuti: Molitva ti nema nikakve svrhe. Zar se ne sjećaš da si učinio ono zlo djelo? Zar nisi zgriješio Bogu i radio protiv vlastite savjesti? Ali s pravom možemo odgovoriti neprijatelju da nas "krv njegova Sina, Isusa, čisti od svakoga grijeha". (1. Ivanova 1,7) Kad osjetimo da smo grješni i da se ne možemo moliti, upravo je to trenutak za molitvu. Kad smo postidjeni ili duboko ojađeni, ipak se moramo moliti i vjerovati. "Sigurna je riječ i zaslužuje punu vjeru: Krist Isus dođe na svijet da spasi grešnike. Od njih sam prvi ja." (1. Timoteju 1,15) Oprost i pomirba s Bogom ne dolaze kao nagrada za naša djela. Ne daje se oprost zbog zasluga grješnih ljudi, nego je to dar koji se temelji na Kristovoj besprijekornoj pravednosti.

Ne pokušavajmo umanjiti svoju krivnju tražeći izliku za grijeh. Moramo prihvatiti Božju ocjenu grijeha, a ona je doista teška. Jedino nam Golgota može otkriti strahovitu odurnost grijeha. Kad bismo morali sami nositi svoje krivnje, to bi nas slomilo. Međutim, Bezgrješni je zauzeo naše mjesto: iako nevin, ponio je naše nepravde. "Ako priznajemo svoje grijeha, vjeran je on i pravedan: oprostit će nam grijeha i očistiti nas od svake

nepravednosti”. (1. Ivanova 1,9) Kakva veličanstvena istina – pravedan prema vlastitom Zakonu, a ipak opravdava sve koji vjeruju u Isusa! “Tko je Bog kao ti koji prašta krivnju, koji grijeh oprašta i prelazi preko prekršaja Ostatka baštine svoje, koji ne ustraje dovijeka u svome gnjevu, nego uživa u pomilovanju?” (Mihej 7,18)

“I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla!” (Matej 6,13)

Napast je mamljenje na grijeh, a to ne potječe od Boga, nego od Sotone ili od zloće našega srca. “Bog naime ne može biti napastovan na zlo, a niti sâm nikoga ne napastuje.” (Jakov 1,13)

Sotona nas nastoji dovesti u kušnju da bi se zloća našega karaktera otkrila pred ljudima i anđelima i da bi mogao polagati pravo na nas kao na svoje vlasništvo. U simboličkom Zaharijinom proročanstvu Sotona je prikazan kako stoji zdesna Gospodnjem Anđelu i optužuje velikog svećenika Jošuu, odjevenoga u prljave haljine, ometajući tako djelo koje je Anđeo želio obaviti za njega. To je prikaz Sotoninog ponašanja prema svakoj duši koju Krist želi privući k sebi. Sotona nas navodi na grijeh, a onda nas pred cijelim svemirom optužuje da nismo dostojni Božje ljubavi. Ali “Anđeo Jahvin reče Satanu: ‘Suzbio te

Jahve, Satane! Suzbio te Jahve koji izabra Jeruzalem! Nije li on glavnja iz ognja izvučena?" A Jošui kaže: "Evo, skidam s tebe tvoju krivicu i odijevam te u dragocjenu haljinu!" (Zaharija 3,2.4)

U svojoj velikoj ljubavi Bog nastoji razviti u nama dragocjene vrline svojega Duha. Dopušta da se suočimo sa zaprekama, progonstvom i tegobama – ne kao s prokletstvom, već kao s najvećim blagoslovom u životu. Svaka svladana kušnja, svaka nevolja koju hrabro prebrodimo daje nam novo iskustvo i unaprjeđuje nas u djelu izgradnje karaktera. Duša koja se božanskom silom odupire kušnji, očituje svijetu i cijelom svemiru djelotvornost Kristove milosti.

Iako ne smijemo biti obeshrabreni nevoljama, koliko god bile gorke, moramo se moliti Bogu da ne dopusti da upadnemo u okolnosti u kojima bi nas vodile želje našega zlog srca. Kad upućujemo molitvu koju nam je Krist objavio, podčinjavamo se Božjem vodstvu i molimo Ga da nas vodi sigurnom stazom. Ne možemo iskreno izgovarati tu molitvu i istodobno odlučiti ići putom koji smo sami izabrali. Trebamo čekati Njegovu ruku da nas vodi i slušati Njegov glas koji govori: "To je put, njime idite..." (Izaija 30,21)

Opasno je ako zastanemo razmišljajući o tome kakve ćemo prednosti steći prihvatimo li Sotonine prijedloge. Grijeh donosi sramotu i propast

svakoj duši koja mu popušta, ali ima nešto u nje-mu što zasljepljuje i vara te nas tako primamljuje lažnim prikazivanjem. Ako se usudimo stupiti na Sotonino tlo, nije nam obećana zaštita od nje-gove sile. Koliko možemo, trebamo zatvoriti svaki prilaz kojim bi kušać mogao doprijeti do nas.

Molitva “Ne uvedi nas u napast” sama po sebi je i obećanje. Ako Mu se predate, Bog vas uvjerava da “neće dopu-stiti da budete kušani preko vaših snaga, nego će vam zajedno s kuš-njom dati sretan ishod, da je možete podnijeti”. (1. Korinćanima 10,13)

Jedina zaštita protiv zla jest da se Krist nastani u srcu vjerom u Nje-govu pravednost. Kušnja ima moć nad nama upra-

vo zato što u našem srcu postoji sebičnost. Ali kad promatramo veliku Božju ljubav, sebičnost nam je tako odurna i mrska da je želimo izbaciti iz duše. Dok Sveti Duh veliča Krista, naše srce se smekšava i postaje pokorno, kušnja gubi moć, a Kristova milost preobražava karakter.

Krist nikad neće napustiti dušu za koju je umro. Čovjek Ga može ostaviti i podleći kušnji,

*Duša koja se
božanskom
silom odupire
kušnji, očituje
svijetu i cijelom
svemiru
djelotvornost
Kristove milosti.*

ali se Krist nikad ne može okrenuti od onoga za koga je platio otkupninu svojim životom. Kad bi naš duhovni vid bio izoštriji, uočili bismo duše pognute pod teretom tjeskobe, shrvane tugom, opterećene kao kola puna snopova, blizu smrti zbog obeshrabrenosti. Vidjeli bismo anđele kako brzo lete u pomoć onima koji su u kušnji i na samom rubu propasti. Nebeski anđeli potiskuju vojske zla koje opkoljavaju te duše i pomažu im stati na siguran temelj. Bitke koje se vode između tih dviju vojskâ isto su tako stvarne kao i bitke među vojskama ovoga svijeta. O ishodu toga duhovnog sukoba ovisi vječna sudbina.

I na nas se odnose riječi upućene Petru: "... sotona je dobio dopuštenje da vas može rešetati kao pšenicu, ali ja sam molio za te da tvoja vjera ne malakše." (Luka 22,31.32) Bogu hvala, nismo ostavljeni sami. "Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni" (Ivan 3,16) i neće nas napustiti u borbi s neprijateljem Boga i ljudi. "Eto, dao sam vam vlast da bez pogibli gazite zmije i štipavce, i moć nad svakom neprijateljskom silom, te vam sigurno ništa neće moći nauditi." (Luka 10,19)

Živite u zajednici sa živim Kristom. Rukom koja nikad ne ispušta On će čvrsto držati vašu ruku. Upoznajte Božju ljubav prema nama, vje-

rujte u nju i bit ćete sigurni. Ta ljubav je neosvojiva tvrđava za sve Sotonine napade i obmane. “Tvrda je kula ime Jahvino: njemu se pravednik utječe i nalazi utočišta.” (Izreke 18,10)

“Jer je tvoje kraljevstvo, i sila, i slava zauvijek! Amen!” (Matej 6,13)*

Posljednja rečenica Gospodnje molitve, kao i prva, otkriva našega Oca kao onoga tko je iznad svake sile, vlasti i svakog imena. Spasitelj je sad gledao godine koje predstoje Njegovim učenicima: neće biti onakve kakvima su ih oni zamišljali, obasjane sunčanom svjetlošću blagostanja i počasti u svijetu, nego će ih zamračiti oluje ljudske mržnje i sotonskog gnjeva. Usred nacionalnih razdora i propadanja svojega naroda učenici će na svakom koraku biti okruženi opasnostima, a srca će im često biti ispunjena strahom. Vidjet će razoren Jeruzalem, uništen Hram, zauvijek ukinutu službu u njemu, a Izraela raspršenoga po svim zemljama, poput olupinâ broda na pustoj obali. Isus je rekao: “Čut ćete za ratove i glasine o ratovima ... Dići će se narod protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva. Bit će gladi i potresa zemlje u raznim mjestima. To je tek

---

* Prijevod Ivana Vrtarića, Riječi iskrene, 1998.

početak strašnih bolova.” (Matej 24,6-8) Ipak, Kristovi sljedbenici nisu se smjeli plašiti da je njihova nada izgubljena i da je Bog zaboravio Zemlju. Sila i slava pripadaju Onome čije uzvišene nakane nezadrživo krče put k ostvarenju. U molitvi kojom su obuhvaćene njihove svakodnevne potrebe Kristovi učenici bili su upućeni gledati iznad svih sila i vlasti zla, prema Gospodinu, svom Bogu, čije kraljevstvo upravlja svime i koji je njihov Otac i vječni Prijatelj.

Uništenje Jeruzalema simbol je konačnog uništenja kojemu će biti izložen svijet. Proročanstva koja su se samo djelomice ispunila prigodom razorenja Jeruzalema mnogo se neposrednije odnose na posljednje dane. Stojimo na pragu velikih i svečanih događaja. Pred nama je kriza kroz kakvu svijet još nikad nije prošao. Ali i nama, kao i prvim učenicima, umilno zvuči izjava da je Božje kraljevstvo nad svime. Redosljed nailaženja budućih događaja u rukama je našega Stvoritelja. Veličanstvo Neba upravlja sudbinom svih naroda i skrbi se o potrebama svoje Crkve. Svakom oruđu za ispunjenje Njegovih planova božanski Učitelj kaže isto što je rekao Kiru: “Iako me ne poznaš, naoružah te.” (Izaija 45,5)

U viđenju proroka Ezekielja jedna ruka se pojavila pod krilima kerubina. To treba poučiti Božje sluge da im božanska sila osigurava uspjeh. Oni

koje Bog upotrebljuje kao svoje vjesnike ne trebaju smatrati da Njegovo djelo ovisi o njima. Takav teret odgovornosti nije prepušten smrtnim bićima. Onaj tko ne drijema i tko neprestano radi na ostvarenju svojih planova, nastaviti će djelo. Osujećivat će naume zlih ljudi i unositi će zabunu u planove onih koji su se urotili protiv Njegova naroda. On, koji je kralj, Jahve nad vojskama, koji sjedi među kerubinima, usred svih nemira i sukoba naroda i dalje čuva svoju djecu. Naš spasitelj vlada na nebesima, procjenjuje svaku kušnju i nadgleda užarenu peć u kojoj se mora okušati svaka duša.

Kad budu rušene tvrđave vladara, kad strijele gnjeva budu probadale srca Njegovih neprijatelja, Njegov narod bit će siguran u Njegovim rukama.

“Tvoja je, Jahve, veličina, sila, slava, sjaj i veličanstvo, jer je tvoje sve što je na nebu i na zemlji... u tvojoj je ruci sila i moć, u tvojoj je vlasti da učiniš velikim i jakim sve.” (1. Ljetopisa 29,11.12)

*Posljednja
rečenica
Gospodnje
molitve, kao i
prva, otkriva
našega Oca kao
onoga tko je
iznad svake sile,
vlasti i svakog
imena.*

Ne suditi, nego pomagati

“Nemojte suditi, da ne budete suđeni!”
(Matej 7,1)

Napor da se spasenje zasluži vlastitim djelima sigurno navodi ljude da gomilaju ljudske zabrane kao branu protiv grijeha. Uvidjevši da nisu sposobni držati Zakon, nastoje izmisliti svoja pravila i propise da bi se prisilili na poslušnost. Sve to im odvraća misli od Boga i nagoni ih da se bave sobom. Božanska ljubav u njihovim srcima se gasi, a s njom nestaje i ljubav prema bližnjima. Sustav ljudskih izmišljotina, s mnogobrojnim strogim zahtjevima, navodi svoje zastupnike da osuđuju svakoga tko ne uspijeva ispuniti propisana ljudska mjerila. Ozračje sebičnog, uskogrudnog kriticizma guši plemenite i velikodušne osjećaje i pretvara ljude u samožive suce i uhode dostojne prijezira.

Farizeji su pripadali takvim ljudima. S bogoslužja se nisu vraćali puni poniznosti i osjećaja vlastite slabosti, niti su bili zahvalni na velikim prednostima koje im je Bog dao. Vraćali su se

ispunjeni oholim duhom, a predmet njihovih razgovora bio je “ja, moji osjećaji, moje znanje, moji putovi”. Njihova dostignuća postajala su mjerilo po kojemu su sudili drugima. Odjeveni u odjeću vlastitog dostojanstva, sjedali su na sudski stolic da bi kritizirali i osuđivali.

Većina ljudi bila je ispunjena istim duhom i miješala se u slobodu savjesti sudeći jedni drugima i za ono što se ticalo jedino te duše i Boga. Ukazujući na takav duh i takve postupke, Isus je rekao: “Nemojte suditi, da ne budete suđeni!” To znači, ne postavljaj sebe kao mjerilo. Nemoj

Napor da se spasenje zasluži vlastitim djelima navodi ljude da gomilaju ljudske zabrane kao branu protiv grijeha.

drugima nametati svoja mišljenja, gledišta o dužnosti i tumačenja Svetog pisma kao pravilo i u srcu ih osuđivati ako ne mogu dostići tvoj ideal. Nemojte kritizirati druge nagađajući o njihovim pobudama i ne izričite nad njima presudu.

“Zato ne sudite prerano, prije nego dođe Gospodin! On će osvjetliti što je sakriveno u tami i objaviti nakane srdaca...” (1. Korinćanima 4,5) Mi ne možemo čitati srca. Budući da smo i sami nesavršeni, nedostaje nam sposobnosti da bi-

smo sudili drugima. Smrtni ljudi mogu suditi samo po vanjštini. Samo Onome koji poznaje tajne pobude djela i koji postupa nježno i sažaljivo, dano je pravo odlučivanja o svakoj duši.

“Zato nemaš isprike – tko god ti bio – o čovječe koji sudiš, jer u čem sudiš drugom, ti samog sebe osuđuješ, budući da ti, suče, običavaš činiti isto.” (Rimljanima 2,1) Oni što osuđuju i kritiziraju druge, proglašavaju tako sebe krivima, jer i sami čine isto. Osuđujući druge, izriču presudu sebi, a Bog izjavljuje da je ta presuda pravedna i prihvaća osudu koju su izrekli sami sebi.

*Tim nespretnim stopama, koje su još u
glibu,*

Mi idemo kršeći cvijeće bez kraja;

Tim grubim, dobronamjernim rukama,

Mi kidamo strune srca prijatelja.

**“Što imaš gledati trun u oku brata
svojega, a brvna u svom oku ne
zapažlaš!” (Matej 7,3)**

Čak ni rečenicom “... o čovječe koji sudiš, jer u čem sudiš drugom, ti samog sebe osuđuješ, budući da ti, suče, običavaš činiti isto”, nije potpuno izražena sva veličina grijeha onoga tko

se usuđuje kritizirati i osuđivati svojega brata. Isus je rekao: "Što imaš gledati trun u oku brata svojega, a brvna u svom oku ne zapažaš!"

Njegove riječi opisuju onoga tko brzo zapaži mane kod drugih. Kad misli da je u nečijem karakteru ili životu otkrio kakvu manu, takav je s pretjeranom revnošću objelodanjuje. Ali Isus kaže da je takva karak-

terna osobina, koja se razvila tim nimalo kršćanskim postupcima, u usporedbi s pogreškom koja se kritizira isto što i brvno prema trunu. Takvome nedostaje duha snošljivosti i ljubavi, pa od mušice pravi slona. Oni koji nikad nisu iskusili poniznost kakva se

Krist je jedino pravo mjerilo karaktera, a onaj tko ističe sebe kao mjerilo za druge, stavlja se na Njegovo mjesto.

steže potpunom predanosti Kristu, ne mogu otkriti dobročiniteljski utjecaj Spasiteljeve ljubavi. Pogrešno predočavaju nježni i uslužni duh evanđelja i ranjavaju dragocjene duše za koje je Krist umro. Prema slici koju je naš Spasitelj uporabio, čovjek koji gaji kritičarski duh mnogo je grješniji od onoga koga optužuje, jer ne samo što čini isti grijeh, nego grijehu dodaje svoju umišljenost i duh grubog kritiziranja.

Krist je jedino pravo mjerilo karaktera, a onaj tko ističe sebe kao mjerilo za druge, stavlja se na Kristovo mjesto. Budući da je Otac “sav sud dao Sinu” (Ivan 5,22), tko god se usuđuje suditi pobudama drugih, ponovno prisvaja sebi pravo koje pripada Božjemu Sinu. Ti samozvani suci i kritizeri stavljaju se na stranu Antikrista, onoga “koji sam sebe oholo uzdiže protiv svega što ljudi nazivaju Bogom ili drže za sveto, tako da sjedne u Božji hram pokazujući sebe kao da je Bog”. (2. Solunjanima 2,4)

Hladni, osuđivački, nepomirljivi duh farizejstva grijeh je koji donosi najkobnije posljedice. Ako vjersko iskustvo nije prožeto ljubavlju, tu nema Krista, svjetlost Njegove nazočnosti tu ne prebiva. Taj nedostatak ne može nadoknaditi nikakva živa aktivnost ni revnost bez Kristova duha. Netko može imati osobitu oštrinu zapažanja manâ drugih, ali svakome tko gaji takav duh Isus kaže: “Licemjere, najprije izvadi brvno iz svoga oka pa ćeš tada jasno vidjeti kako da izvadiš trun iz oka bratova.” (Matej 7,5) Onaj tko čini zlo, najbrže će osumnjičiti za zlo. Osuđujući drugoga, pokušava skriti ili opravdati zloću u vlastitom srcu. Ljudi su preko grijeha spoznali zlo. Čim su zgriješili, prvi ljudi su počeli optuživati jedno drugo. To će ljudska narav činiti uvijek kad njome ne upravlja Kristova milost.

Kad ljudi njeguju taj optuživački duh, ne zadovoljavaju se samo time što ukazuju na ono što kod svojega brata smatraju pogreškom. Ako ga blažim sredstvima ne uspiju privoljeti da učini ono što bi, po njihovom mišljenju, trebalo činiti, pribjegavaju prinudi. Koliko god budu mogli, primoravat će druge da se slože s njihovim shvaćanjima o tome što je ispravno. To su činili Hebreji u Kristove dane, to je otad činila i Crkva kad god bi izgubila Kristovu milost. Shvaćajući da je izgubila silu ljubavi, posezala je za moćnom rukom države da bi silom nametnula svoje dogme i ostvarila svoje odluke.

Tu leži tajna svih vjerskih zakona koji su ikad bili doneseni, ali i tajna svih progona od Abelovih dana do našega doba.

Krist ne primorava, nego privlači ljude k sebi. Prinuda ljubavlju jedina je prinuda kojom se služi. Čim Crkva počne težiti za potporom svjetovne vlasti, očito je izgubila Kristovu silu – prinudu božanske ljubavi.

Problem je u pojedinačnim vjernicima Crkve, i baš tu mora početi liječenje. Isus nalaže

Ako vjersko iskustvo nije prožeto ljubavlju, tu nema Krista, svjetlost Njegove nazočnosti tu ne prebiva.

optuživaču da najprije izvadi brvno iz vlastitog oka, da se oslobodi kritizerskog duha, da prizna i ostavi svoj grijeh, pa tek onda pokuša popraviti druge. “Nema dobra stabla koje rodi zlim rododrom niti zla stabla koje rodi dobrim rododrom.” (Luka 6,43) Optuživački duh koji gajite zao je plod. Pokazuje da je i drvo zlo. Uzalud se ogrćete vlastitom pravednošću. Potrebna vam je promjena srca. Morate steći to iskustvo prije nego što budete sposobni ispravljati druge, jer “usta govore onim čega je srce prepuno”. (Matej 12,34)

Kad u životu duše nastupi kriza pa joj pokušate pomoći savjetom ili opomenom, vaše će riječi utjecati samo onoliko koliko ste vi sami stekli svojim primjerom i duhom. Morate biti dobri da biste mogli činiti dobro. Ne možete širiti utjecaj koji će mijenjati druge dok vaše vlastito srce Kristova milost ne učini poniznim, plemenitim i nježnim. Kad se ta promjena dogodi u vama, bit će vam prirodno živjeti na blagoslov drugima kao što je prirodno da na grmu ruže cvjetaju mirišljavi cvjetovi ili da vinova loza rađa purpurne grozdove.

Ako je u vama Krist, “nada slave”, nećete imati sklonost vrebati druge da biste objelodanili njihove pogreške. Umjesto želje za optuživanjem i osuđivanjem, vaš će cilj biti pomaganje, blagoslivljanje i spašavanje. U postupcima s onima koji

griješe slušat ćete nalog: "I pazi na samoga sebe da i ti ne budeš iskušan!" (Galaćanima 6,1) Sjetit ćete se koliko ste puta i vi zalutali i kako je bilo teško naći pravi put kad ste ga jednom napustili. Nećete gurati svojega brata u još veću tamu, nego ćete mu, srcem punim sažaljenja, govoriti o opasnosti koja mu prijeti.

Tko često usmjerava pogled prema križu na Golgoti, svjestan da su i njegovi grijesi odveli Spasitelja onamo, nikad neće pokušati procijeniti stupanj svoje krivnje uspoređujući ga sa stupnjem krivnje drugih. Neće se penjati na sudski stolac da bi optužio druge. U onima koji hode u sjeni križa na Golgoti, ne može biti duha kritizma ili samouzvišenja.

Tek kad osjetite da možete žrtvovati i svoje dostojanstvo, čak i sâm život, da biste spasili zalutaloga brata, izbacili ste brvno iz vlastitog oka i tako se pripremili da mu pomognete. Tad mu se možete približiti i dirnuti njegovo srce. Nitko nikad nije bio vraćen s pogrešnog puta osudom i prijekorom, ali su mnogi tako bili odgurnuti

Ne možete širiti utjecaj koji će mijenjati druge dok vaše vlastito srce Kristova milost ne učini poniznim, plemenitim i nježnim.

od Krista i navedeni da zatvore svoja srca za svako dokazivanje. Nježan duh i obzirno, privlačno ponašanje mogu spasiti zalutaloga i pokriti mnoštvo grijeha. Otkrivanje Krista u vašemu karakteru moći će preobraziti sve s kojima dolazite u dodir. Neka se Krist svakoga dana vidi u vama pa će preko vas otkrivati stvaralačku silu svoje riječi – blag, uvjerljiv i snažan utjecaj koji će preobraziti duše u ljepotu Gospodina, našega Boga.

“Ne dajte svetinje psima!” (Matej 7,6)

Krist ovdje govori o ljudima koji se ne žele osloboditi ropstva grijehu. Uživanjem u pokvarenosti i zlu njihova se narav toliko srozala da su prionuli zlu i ne žele se odvojiti od njega. Kristove sluge ne smiju dopustiti da ih ometaju oni koji od evanđelja čine predmet prepirki i podsmijeha.

Spasitelj nikad nije zaobišao nijednu dušu, koliko god ona ogrezla u grijeh, ako je bila voljna primiti dragocjene istine Neba. Carinicima i bludnicama Njegove su riječi bile početak novoga života. Marija Magdalena, iz koje je Krist istjerao sedam zlih duhova, bila je posljednja na Njegovu grobu i prva koju je pozdravio u jutro svojega uskrsnuća. Savao iz Tarza, jedan od najgorčnijih

protivnika evanđelja, postao je Pavao, odani Kristov sluga. Možda se pod maskom mržnje i prijezira, čak zločina i izopačenosti, skriva duša koju će Kristova milost izbaviti da blista kao dragulj u Otkupiteljevoj kruni.

“Molite, i dat će vam se! Tražite, i naći ćete; kucajte, i otvorit će vam se!” (Matej 7,7)

Da ne bi dao nikakvog razloga za nevjerovanje, pogrešno shvaćanje i pogrešno tumačenje svojih riječi, Gospodin nam triput ponavlja to obećanje: želi da oni koji traže svemoćnog Boga vjeruju u Njega. Zato dodaje: “Jer svaki koji moli, prima; tko traži, nalazi, i tko kuca, otvorit će mu se.”

Gospodin ne postavlja nikakve uvjete osim da budete gladni Njegove milosti, da želite Njegov savjet i da čeznete za Njegovom ljubavi. “Tražite!” To traženje pokazuje da ste svjesni svoje potrebe. Budete li tražili u vjeri, primit ćete. Gospodin je dao svoju riječ, a ona ne može iznevjeriti. Kad Mu se približite s pravom skrušenošću, ne trebate misliti da ste drski ako tražite ono što je obećao. Kad tražite blagoslove koji su vam potrebni za usavršavanje karaktera po uzoru na Krista, Gospodin vas uvjerava da je vaša

molba u skladu s obećanjem i da će biti ispunjena. To što osjećate i znate da ste grješni dovoljan je razlog da tražite Njegovu milost i suosjećanje. Uvjet da možete doći k Bogu nije da budete sveti, nego želja da vas On očisti od svakoga grijeha i opere od svih bezakonja. Naša velika potreba, naše stanje potpune bespomoćnosti, koje čini prijeko porebnima Boga i Njegovu spasonosnu silu, i sad i uvijek nam daje pravo da se molimo.

“Tražite!” Nemojte željeti samo Njegov blagoslov, nego i Njega samoga. “S Bogom ti se sprijatelji i pomiri i vraćena će ti opet biti sreća.” (Job 22,21) Tražite i naći ćete! Bog vas traži, a sama želja da dođete k Njemu nastaje pod utjecajem privlačne sile Njegova Duha. Pokorite joj se. Krist se zauzima za iskušane, zalutale i malovjerne. Želi ih podignuti u zajednicu sa sobom: “... ako ga budeš tražio, dat će ti se da ga nađeš.” (1. Ljetopisa 28,9)

“Kucajte!” Dolazimo k Bogu po osobitom pozivu, a On nas čeka da bi nam poželio dobrodošlicu u svojoj prijamnoj dvorani. Prve učenike koji su pošli za Isusom nije mogao zadovoljiti kratak usputni razgovor s Njim, pa su Mu se zato obratili riječima: “Rabbi... gdje boraviš?... Odoše, dakle, da vide te ostadoše kod njega onaj dan.” (Ivan 1,38.39) Tako i mi možemo biti primljeni

u najuži krug zajednice s Bogom. “Ti što prebivaš pod zaštitom Višnjega, što počivaš u sjeni Svemogućega...” (Psalam 91,1) Oni što čeznu za Božjim blagoslovom neka zakucaju i zatim pričekaju pred vratima milosti govoreći s čvrstom uvjerenosti: Ti si, Gospodine, kazao: “Jer svaki koji moli, prima; tko traži, nalazi, i tko kuca, otvara mu se.” (Matej 7,8)

Isus je pogledao na one koji su se okupili da bi slušali Njegove riječi. Iz svega srca je zaželio da to mnoštvo spozna Božju milost i dobrotu. Da bi im slikovito objasnio njihovu potrebu, ali i Božju spremnost da je zadovolji, upozorio ih je na gladno dijete koje od

Gospodin ne postavlja nikakve uvjete osim da budete gladni Njegove milosti, da želite Njegov savjet i da čeznete za Njegovom ljubavi.

svojih zemaljskih roditelja traži kruha. “Ili, ima li tko među vama”, rekao im je, “da bi svome sinu, ako bi ga zamolio kruha, pružio kamen, ili, ako bi ga zamolio ribu, pružio mu zmiju?” Pozivajući se na nježnu, prirodnu ljubav roditelja prema djetetu, Krist nastavlja: “Dakle: ako vi, premda ste zli, možete davati djeci svojoj dobre darove, koliko će više Otac vaš nebeski dati do-

bra onima koji ga mole?” (Matej 7,9.11) Nijedan čovjek očinskoga srca ne bi mogao odbiti svojega gladnog sina koji traži kruha. Zar su mogli i pomisliti da bi neki otac mogao zbijati šalu sa svojim djetetom, mučiti ga dajući mu praznu nadu i na kraju ga razočarati? Zar bi mu mogao prvo obećati zdravu, dobru hranu, a onda mu pružiti kamen? Kako se onda netko usudi pokazati nepoštovanje prema Bogu pretpostavljajući da On neće htjeti odgovoriti na pozive svoje djece?

“Dakle: ako vi, premda ste zli, možete davati svojoj djeci dobre darove, koliko će više Otac nebeski dati Duha Svetoga onima koji ga mole!” (Luka 11,13) Sveti Duh, Kristov predstavnik, najveći je od svih darova. Svi “dobri darovi” sadržani su u Njemu. Sâm Stvoritelj nam ne može dati ništa veće ni bolje. Kad usrdno molimo da nam se smiluje u našoj tjeskobi i da nas vodi svojim Svetim Duhom, Gospodin nikad neće odbiti tu molbu. Može se dogoditi da roditelj i zaboravi svoje gladno dijete, ali naš Bog nikad neće odbiti vapaj koji Mu srce čeznutljivo upućuje u nevolji. S kakvom je nježnošću Bog opisao svoju ljubav! To je poruka Očevog srca onima koji u mračnim danima misle da je Bog ravnodušan prema njima: “Sion reče: Jahve me ostavi, Gospod me zaboravi. Može li žena zaboravit svoje dojenče, ne imat sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi

koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću. Gle, u dlanove sam te svoje urezao, zidovi tvoji svagda su mi pred očima.” (Izaija 49,14-16)

Svako obećanje u Božjoj Riječi može biti tema naših molitava, jer je svaka Gospodnja riječ siguran zalog. Koji god nam duhovni blagoslov bio potreban, naša je prednost što ga možemo tražiti preko Isusa. Dječ-

jom jednostavnošću možemo iznijeti Gospodinu točno ono što nam treba, svoje zemaljske potrebe, moliti Ga za kruh i odijelo, kao što tražimo kruh života i odjeću Kristove pravednosti. Vaš nebeski Otac zna da vam je sve to potrebno

Svako obećanje u Božjoj Riječi može biti tema naših molitava, jer je svaka Gospodnja riječ siguran zalog.

i poziva vas da to tražite od Njega. Sve se prima u Kristovo ime. Bog će proslaviti to ime i zadovoljiti vaše potrebe iz obilja svoje darežljivosti.

Nipošto nemojte zaboraviti da, dolazeći k Bogu kao k Ocu, priznajete da ste Njegova djeca. Ne uzdate se samo u Njegovu dobrotu, nego se u svemu pokoravate Njegovoj volji znajući da je Njegova ljubav nepromjenjiva. Pristajete raditi Njegov posao. Onima kojima je zapovjedio da najprije traže kraljevstvo Božje i Njegovu praved-

nost, Isus je i obećao: “Molite i primit ćete da vaša radost bude potpuna!” (Ivan 16,24)

Dragocjeni darovi Onoga koji ima svu vlast na Nebu i na Zemlji pripremljeni su za Božju djecu. Dobivamo ih zahvaljujući skupocjenoj žrtvi Otkupiteljeve krvi. Darove koji će zadovoljiti najdublju čežnju srca, trajne kao vječnost, mogu primiti i uživati svi koji iziđu pred Boga kao mala djeca. Prihvatite Božja obećanja kao da su upućena vama, iznesite ih pred Isusa kao riječi koje je On izgovorio i primit ćete punu mjeru radosti!

“Sve što želite da ljudi čine vama, činite i vi njima!” (Matej 7,12)

Nakon uvjeravanja u Božju ljubav prema nama, Isus naređuje da ljubimo jedni druge objavivši lako shvatljivo načelo koje obuhvaća sve odnose u ljudskoj zajednici.

Hebreji su mislili samo na ono što su trebali primiti. Bilo im je najvažnije osigurati sebi onaj dio vlasti, poštovanja i službe koji im je, po njihovom mišljenju, pripadao. Ali Krist nas uči da se ne brinemo o tome koliko trebamo primiti, nego koliko možemo dati. Mjerilo naše dužnosti prema drugima upravo je ono što smatramo njihovom dužnosti prema nama.

U ophođenju s drugima prenesite se uvijek u njihov položaj. Nastojte shvatiti njihove osjećaje i poteškoće, njihova razočaranja, radosti i tuge. Poistovjetite se i postupajte s njima onako kako biste željeli da oni postupaju s vama da ste na njihovu mjestu. To je pravi zakon časti izražen drugim riječima: "Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!" (Matej 22,39) A to je bit učenja prorokâ. To je načelo Neba koje će biti izgrađeno u svima koji su se pripremili za nebesku svetu zajednicu.

Zlatno pravilo je temelj prave uslužnosti, a najvjernije je prikazano u Isusovom životu i karakteru. Kakvom je samo blagosti i ljepotom zračilo svakodnevno življenje našega Spasitelja! Kakvu je ugodu širila sama Njegova nazočnost! Isti duh pokazat će se i u Njegovoj djeci. Oni u kojima prebiva Isus, bit će okruženi božanskim ozračjem. Njihove bijele haljine čistoće odišu mirisom iz Gospodnjega vrta. Lica im odražavaju Njegovu svjetlost obasjavajući stazu nesigurnoj i umornoj nozi.

U ophođenju s drugima prenesite se uvijek u njihov položaj. Nastojte shvatiti njihove osjećaje, poteškoće, razočaranja, radosti i tuge.

Nitko tko ima ispravnu predodžbu o tome što čini savršen karakter, neće propustiti očitovati Kristovu suosjećajnost i nježnost. Milost smekšava srce, oplemenjuje i čisti osjećaje darujući nam nebesku profinjenost i osjećaj pristojnosti.

To zlatno pravilo ima i dublje značenje. Svako tko je postavljen za slugu mnogostruke milosti Božje, pozvan je objaviti dušama u neznanju i tami ono što bi, da je na njihovu mjestu, želio da one objave njemu. Apostol Pavao je rekao: "Ja sam dužnik i Grcima i barbarima, i mudrima i nerazumnima." (Rimljanima 1,14) Od svega što ste doznali o Božjoj ljubavi, od svih bogatih darova Njegove milosti koje ste primili, od svega čime ste darovani više od najneukije i najponiženije duše na Zemlji, dužni ste dati dio toj duši.

To se odnosi i na darove i blagoslove ovoga života: sve ono čega imate više od svojih bližnjih obavezuje vas da podijelite svima koji su manje blagoslovljeni. Ako imamo bogatstvo ili udobnost, onda imamo i najsvečaniju obvezu skrbiti se o bolesnicima, udovicama i siročadi isto onako kako bismo željeli da se oni skrbе o nama kad bismo se našli u njihovu položaju.

Zlatno pravilo proglašava smisao iste istine koja je proglašena na drugom mjestu u propovijedi na Gori: "Kojom mjerom mjerite, onom

će vam se mjeriti...” (Marko 4,24) Ono što činimo drugima, bilo dobro ili zlo, sigurno će nam se vratiti – kao blagoslov ili kao prokletstvo. Što god dajemo, ponovno ćemo primiti. Zemaljski blagoslovi koje pružamo drugima mogu biti, a često i jesu, vraćeni na isti način. Ono što dajemo često nam se, baš kad nam je najpotrebnije, vraća četverostruko u kraljevskoj moneti. Osim toga, svi se darovi još jednom vraćaju već u ovome životu obilnijim izlivanjem Božje ljubavi koja je zbroj cjelokupne nebeske slave i svih nebeskih blaga. Ali i učinjeno zlo se vraća. Svatko tko se usudi osuđivati i obeshrabrivati, morat

Ono što dajemo često nam se, baš kad nam je najpotrebnije, vraća četverostruko u kraljevskoj moneti.

će i sâm u vlastitom životu proći istim područjem kojim su drugi morali proći zbog njega. Doživjet će iste patnje koje su i oni doživjeli zato što nije imao sućuti ni smilovanja.

To je odredila Božja ljubav prema nama. Bog nas želi navesti da se postidimo tvrdoće svojega srca i da ga otvorimo Isusu da u njemu boravi. Tako će se zlo pretvoriti u dobro, a ono što je izgledalo kao prokletstvo postat će blagoslov.

Mjerilo zlatnog pravila mjerilo je kršćanstva. Sve što je manje od toga, prijevara je. Lažna je religija koja navodi ljude da malo cijene ljudska bića – a Krist ih je toliko cijenio da je dao život za njih – i da budemo nemarni prema ljudskim potrebama, patnjama ili pravima. Omalovažavajući prava siromašnih, patnika i grješnika, pokazujemo da smo izdali Krista. Kršćanstvo u svijetu ima tako malo sile zato što ljudi samo nose Kristovo ime, a životom se odriču Njegova karaktera. Zbog toga se i huli na Gospodnje ime.

O apostolskoj Crkvi, kad ju je u onim svijetlim danima obasjavala slava uskrsloga Krista, napisano je da “nitko nije nazivao svojim ono što mu je pripadalo ... Među njima, dakako, nitko nije oskudijevao... Apostoli su vrlo odvažno svjedočili za uskrsnuće Gospodina Isusa, i velika je milost bila nad svima njima.” “Kao što su svaki dan postojano – kao po dogovoru – bili u hramu, tako su po kućama lomili kruh i zajedno uzimali hranu vesela i priprosta srca. Hvalili su Boga i zato uživali naklonost svega naroda. A Gospodin je svaki dan pripajao Crkvi one koji se spasavaju.” (Djela 4,32.34.33; 2,46.47)

Pretražite Nebo i Zemlju, ali nećete naći da se ijedna istina otkrila tako silno kao istina objavljena djelima milosrđa prema onima kojima je potrebno suosjećanje i pomoć. To je istina kakva

je u Isusu. Kad nositelji Kristova imena odjelotvorne načela zlatnoga pravila, otkrit će se ista sila koja je pratila djelo evanđelja u doba apostola.

“Kako su uska vrata i tijesan put koji vodi u život...” (Matej 7,14)

Stanovništvo Palestine u Kristovo doba živjelo je u utvrđenim gradovima koji su većinom bili podignuti na brežuljcima i gorama. Vratima koja su se zatvarala pri zalasku sunca, prilazilo se strmim, kamenitim putovima. Putnik koji bi se u smiraj dana vraćao kući, često je morao ubrzati korak i žurno se uspeti uz veliku uzbrdicu da bi stigao do vrata prije mraka. Tko bi zakašnjo, ostao bi izvan zidova.

Uzak, strm put koji vodi domu i odmoru, poslužio je Isusu kao dojmljiva slika kršćanskoga puta. Tijesan je put koji sam vam pokazao, rekao je, a kroz vrata je teško proći jer zlatno pravilo isključuje uznositost i samoživost. Postoji, istina, i prostran put, ali on završava propašću. Ako se želite penjati putom duhovnog života, morat ćete se stalno uspinjati. Taj put vodi naviše. Morat ćete ići s manjinom, jer će većina izabrati put koji vodi naniže.

Putom smrti može ići svaki pripadnik ljudskoga roda sa svom svojom svjetovnošću, sebičnoš-

ću, ohološću, nepoštenjem i moralnom pokvarenosti. Na njemu ima mjesta za sva ljudska mišljenja i učenja i dovoljno prostora da se svatko povodi za svojim sklonostima čineći sve što mu nalaže njegovo samoljublje. Da bi krenuo u propast, čovjek ne mora tražiti put, jer su vrata široka, a i put je prostran, pa noga sama skreće na stazu koja završava smrću.

Ali tijesan je put koji vodi u život, a vrata su tijesna. Ako ste prionuli uz neki grijeh, uvidjet ćete da je put pretijesan da biste prošli. Želite li krenuti Gospodnjim putom, morate odbaciti svoje putove, svoju volju i svoje zle navike i običaje. Tko hoće služiti Kristu, ne može slijediti shvaćanja ovoga svijeta niti udovoljavati svjetovnim mjerilima. Put prema Nebu tijesan je za ugledne i bogate da se njime svečano voze, preuzak je za igre samoživih ambicija, prestrm i neravan da se njime uspinju oni koji vole udobnost. Kristov dio bio je naporan rad, strpljenje, požrtvornost, poniženje, siromaštvo, protivljenje grješnika, a to mora biti i naš dio želimo li stupiti u Božji raj.

Ipak, iz toga ne smijemo zaključiti da je put što vodi nagore mučan, a onaj što vodi nadolje lagan. Duž cijeloga puta što vodi u smrt bol je i patnja, ima tuge i razočaranja, stoje upozorenja da se ne ide dalje. Božja ljubav otežava ne-

poslušnima i samovoljnima da se sami unište. Istina, čini se sve da bi se Sotonina staza prikazala privlačnom, ali to je prijevara. Na putu zla ima gorkog kajanja i razornih briga. Možemo pomisliti da je povodenje za ohološću i svjetovnim ambicijama ugodno, ali kraj im je bol i jad. Sebični planovi mogu davati laskava obećanja i buditi nadu u uživanje, ali ćemo ustvrditi da nam je sreća zatrovana, a život zagorčan nadama u čijemu središtu smo mi sami. Vrata puta nadalje mogu biti okićena cvijećem, ali je put trnovit. Svjetlost nade, koja sja na njegovu početku, gubi se u tami očaja, a duša koja ide tim putom spušta se u sjenu beskrajne tame.

*Put prema Nebu
tijesan je za
ugledne i bogate
da se njime
svečano voze,
preuzak je za
igre samoživih
ambicija,
prestrm i
neravan da se
njime uspinju
oni koji vole
udobnost.*

“Uvid u dobro pribavlja milost, a put bezakonika hrapav je”, ali su putovi mudrosti “putovi miline, i sve su njene staze pune spokoja”. (Izreke 13,15; 3,17) Svako djelo poslušnosti Kristu i samoodricanja radi Njega, svaka hrabro podnese-

na nevolja i svaka pobjeda nad kušnjom koraci su na putu prema slavi i konačnoj pobjedi. Izaberemo li Ga za svojega Vodiča, Krist će nas pouzdano voditi. Ni najveći grješnik ne mora zalutati. Nijedna duša koja drščući traži ne mora promašiti put obasjan čistim i svetim svjetlom. Iako je put tako uzak i svet da se na njemu ne može trpjeti grijeh, pristup na nj omogućen je svima, da nitko tko sumnja i strepi ne treba reći: "Bog ne mari za mene."

Put može biti neravan, a uspon strm. Može biti provalija s desne i s lijeve strane. Možda ćemo na svojem putu morati podnositi teške napore. Kad se umorimo i poželimo predahnuti, možda ćemo morati s naporom ići dalje. Možda ćemo se morati boriti kad izgubimo snagu, a kad budemo obeshrabreni, morat ćemo se i dalje nadati. Ali s Kristom, svojim Vodičem, ipak ćemo konačno stići u željenu luku. Sâm Krist prošao je prije nas tim mučnim putom i poravnao stazu našim nogama.

Uzduž cijelog strmoga puta što vodi u vječni život izvori su radosti za osvježavanje umornih. Oni što idu putovima mudrosti neizmjereno su radosni i u nevolji, jer Onaj koga njihova duša ljubi, iako nevidljiv, ide pokraj njih. Pri svakom koraku naviše sve jasnije osjećaju dodir Njegove ruke, blistavije zrake slave Nevidljivoga padaju

na njihov put pri svakom koraku, a njihove pjesme hvale dostižu sve više tonove da bi se sjedinile s pjesmama anđela pred prijestoljem. “A pravednička je staza kao svjetlost svanuća, koja je sve jasnija do potpunog dana.” (Izreke 4,18)

“Trudite se – reče im – da uđete na tijesna vrata...” (Luka 13,24)

Zakašnjeli putnik, u žurbi da stigne na gradska vrata prije zalaska sunca, nije smio skretati s puta ni zbog kakvih usputnih privlačnosti. Sve njegove misli bile su usmjerene k jedinom cilju: proći kroz vrata. Ista usredotočenost na cilj, kaže Isus, zahtijeva se i u kršćanskom životu. Otkrio sam vam slavu karaktera. To je prava slava mojega kraljevstva koje ne obećava zemaljske posjede, a ipak je vrijedno vaših najusrdnijih čežnji i napa. Nisam vas pozvao da se borite za vrhovnu vlast nekog velikoga svjetskog kraljevstva, ali nemojte iz toga zaključiti da neće biti bitaka u kojima ćete se boriti ni pobjeda koje ćete morati postići. Nalažem vam da se trudite, da se borite kako biste ušli u moje duhovno kraljevstvo.

Kršćanski život je bitka i napredovanje. Ali pobjeda koju treba izvojevati ne postiže se ljudskom snagom. Poprište sukoba je područje srca. Bitka koju moramo voditi – najveća koju je čovjek

ikad vodio – to je pokoravanje Božjoj volji, podčinjavanje srca vrhovnoj vlasti ljubavi. Stara narav, rođena od krvi i tjelesne volje, ne može naslijediti Božje kraljevstvo. Naslijedene sklonosti i stečene navike moraju biti odbačene.

Tko odluči ući u duhovno kraljevstvo, uvidjet će da su se sve sile i strasti njegove nepreporedene naravi, potpomognute silama kraljevstva tame, okrenule protiv njega. Sebičnost i oholost ustat će protiv svega što bi ih prikazivalo kao grješne. Ne možemo sami po sebi pobijediti zle želje i navike koje se bore za prevlast niti možemo svladati moćnoga neprijatelja koji nas drži u ropstvu. Jedino nam Bog može osigurati pobjedu. On želi da upravljamo sobom, svojom voljom i svojim putovima, ali ne može djelovati u nama bez našega pristanka i suradnje. Božanski Duh djeluje preko sposobnosti i sila danih čovjeku. Svojim snagama trebamo surađivati s Bogom.

Pobjeda se ne može postići bez usrdne molitve i stalne poniznosti. Nitko ne smije prisiljavati našu volju da surađuje s božanskim oruđima, nego se ona mora dragovoljno podčiniti. Kad bi vam se utjecaj Božjega Duha mogao nametnuti u stostruko većoj mjeri, to vas ne bi učinilo kršćanima, dostojnim podanicima Neba. Sotonino uporište ne bi bilo razoreno. Volja mora biti stavljena na stranu Božje volje. Sami po sebi niste

sposobni pokoriti Božjoj volji svoje naume, želje i sklonosti, ali ako “želite željeti”, Bog će obaviti to djelo umjesto vas rušeći pomisli i svaku visinu što se podižu protiv “priznanja Boga” i zarobljavajući “svaku misao na poslušnost Kristu”. (2. Korinćanima 10,4.5)

Gradit ćete svoje spasenje sa strahom i drhtanjem. “Bog je, naime, onaj koji proizvodi u vama i htjenje i djelovanje da mu se možete svidjeti.” (Filipljanima 2,12.13)

Mnogi su privučeni Kristovom ljepotom i nebeskom slavom, ali ustuknu kad doznaju uvjete pod kojima sve to može postati njihovo. Na ši-

rokom putu nisu potpuno zadovoljni stazom kojom idu. Čeznu za oslobađanjem robovanja grijehu i nastoje se vlastitom snagom suprotstaviti svojim grješnim navikama. Pogledavaju prema tijesnom putu i uskim vratima, ali sebična zadovoljstva, ljubav prema svijetu, oholost i neposvećena ambicija podižu zapreku između njih i Spasitelja. Odreći se svoje volje, predmetâ ljubavi što su ih sami izabrali ili za kojima teže, zahtijeva

Bog želi da upravljamo sobom, svojom voljom i svojim putovima, ali ne može djelovati u nama bez našega pristanka i suradnje.

žrtvu pred kojom oklijevaju, zastaju i vraćaju se natrag, "... jer će mnogi... tražiti da uđu, ali neće moći". (Luka 13,24) Oni žele dobro, ulažu i određen napor da ga steknu, ali ga nisu izabrali. Nisu ga čvrsto nakanili steći po svaku cijenu.

Želimo li pobijediti, jedina nada nam je sjediniti svoju volju s Božjom voljom i raditi u suradnji s Bogom, iz trenutka u trenutak i iz dana u dan. Ne možemo ostati onakvi kakvi jesmo, a ipak ući u Božje kraljevstvo. Ako ikad postignemo svetost, to će biti kad se odreknemo sebe i prihvatimo Kristov um. Oholost i samodostatnost moraju biti razapete. Jesmo li voljni platiti cijenu koja se od nas traži? Jesmo li spremni svoju volju potpuno uskladiti s Božjom voljom? Sve dok to ne budemo htjeli, preobražavajuća Božja milost neće se pokazati u nama.

Moramo se upustiti u borbu "koja snažno očituje svoju silu u meni". "Zato se i trudim i borim", rekao je apostol Pavao, "prema njegovoj djelotvornosti..." (Kološanima 1,29)

U odlučujućem trenutku svojega života Jakov se povukao na molitvu. Bio je ispunjen samo jednom mišlju – izmoliti preobražaj karaktera. Dok je iznosio svoje potrebe Bogu, neki neprijatelj, kako je on pretpostavljao, stavio je ruku na njega i on se čitavu noć hrvao boreći se za život. Ali težnja njegove duše nije se izmijenila ni usred

životne opasnosti. Kad mu je snaga već bila na izmaku, Andeo je uporabio svoju božansku moć. Po tome dodiru Jakov je prepoznao Onoga s kime se borio. Ranjen i bespomoćan, pao je na Spasiteljeve grudi moleći blagoslov. Nije se dao odbiti niti je prestajao moliti, a Krist je uslišao molbu njegove bespomoćne, pokajničke duše, kako je i obećao: “Ili u moje nek dođe okrilje, neka sklopi mir sa mnom, mir neka sklopi sa mnom.” (Izaija 27,5) Jakov je odlučno zahtijevao: “Neću te pustiti dok me ne blagosloviš.” (Postanak 32,26) Onaj s kojim se patrijarh hrvao nadahnuo ga je duhom ustrajnosti, On mu je dao i pobjedu i promijenio mu ime Jakov u Izrael: “Više se nećeš zvati Jakov, nego Izrael, jer si se hrabro borio i s Bogom i s ljudima, i nadvladao si.” (Postanak 32,29) Ono što je uzalud nastojao postići vlastitom snagom, stekao je predanošću i čvrstom vjerom. “Vi ste, dječice, od Boga i vi ste ih pobijedili, jer je veći onaj koji je u vama nego onaj koji je u svijetu.” (1. Ivanova 5,4)

U odlučujućem trenutku svojega života Jakov se povukao na molitvu. Bio je ispunjen samo jednom mišlju – izmoliti preobražaj karaktera.

“Čuvajte se lažnih proroka...” (Matej 7,15)

Pojavit će se lažni proroci koji će vas nastojati odvući s tijesnog puta i od uskih vrata. Čuvajte ih se! Iako dolaze u ovčjem runu, unutra su grabežljivi vuci! Isus daje znak po kojemu se lažni učitelji razlikuju od pravih: “Prepoznat ćete ih po njihovim rodovima. Zar se s trnja bere grožđe ili s drače smokve?” (Matej 7,16)

Nije nam naloženo prosuđivati ih po njihovim slatkorječivim govorima i zvučnim izjavama. Treba ih prosuđivati Božjom Riječju. “Uza Zakon! Uza svjedočanstvo! Tko ne rekne tako, zoru neće dočekati.” “Prestani, sine moj, slušati naputke koji odvođe od riječi spoznaje!” (Izaija 8,20; Izreke 19,27) Kakvu vijest donose ti proroci? Navodi li vas ta vijest da štujete Boga i da Ga se bojite? Je li vas ponukala da pokažete ljubav prema Bogu vjernošću Njegovim zapovijedima? Ako ne uviđaju važnost moralnog Zakona, ako se olako odnose prema božanskim propisima, ako prestupaju jednu od Njegovih najmanjih zapovijedi i tako uče ljude, bit će bezvrijedni u očima Neba. Sigurno nemaju nikakvih prava na svoje zvanje. Samo nastavljaju isto djelo koje je otpočeo knez tame, Božji neprijatelj.

Ne pripadaju Kristu svi koji se hvale Njegovim imenom i nose Njegov znak. Mnogi koji su

učili u moje ime, kaže Isus, bit će na kraju pronađeni lakima. “Mnogi će mi reći u onaj dan: ‘Gospodine! Gospodine, zar nismo pomoću tvoga imena prorokovali, pomoću tvoga imena izgonili zle duhove, pomoću tvoga imena čudesa činili?’ Tada ću im kazati: ‘Nikad vas nisam poznavao. Odlazite od mene, zlotvori!’” (Matej 7,22.23)

Neki ljudi vjeruju da imaju pravo i kad ga nemaju. Dok Krista proglašavaju svojim Gospodinom i u Njegovo ime, po vlastitoj izjavi, čine velika djela, zapravo su sluge nepravde. “I hrle k tebi kao na zbor narodni; i narod moj sjeda preda te i sluša tvoje riječi, ali ih ne izvršuje: naslađuju se njima u ustima, a srce im ide za nepravednim dobitkom.” Onaj koji objavljuje Božju riječ njima je “kao slatka pjesma uz glazbu otpjevana glasom umilnim: riječi ti slušaju, ali ih ne izvršuju”. (Ezekiel 33,31.32)

*Kad se u
našemu životu
otkrivaju
dobrohotnost,
ljubaznost,
nježnost i
suosjećanje, kad
se naše srce
ispunjava
radošću što
činimo dobro,
kad uzdižemo
Krista, a ne
sebe – možemo
znati da je naša
vjera prava.*

Sama tvrdnja da smo Kristovi učenici nema nikakve vrijednosti. Vjera u Krista, koja spašava dušu, nije ono što mnogi tvrde da jest. “Vjerujte, vjerujte”, kažu, “i ne trebate držati Zakon!” Ali vjerovanje koje nas ne vodi poslušnosti samo je privid. Apostol Ivan kaže: “Tko tvrdi: ‘Poznajem ga’, a ne vrši njegovih zapovijedi, lažac je, i u njemu nema istine.” (1. Ivanova 2,4) Neka nitko ne misli da osobite više sile ili čudesne pojave trebaju biti dokaz vjerodostojnosti njihova rada ili ideja koje zastupaju. Kad netko s podcjenjivanjem govori o Božjoj Riječi, a svoje dojmove, osjećaje i iskustva stavlja iznad božanskog mjera, možemo biti sigurni da u njemu nema svjetlosti.

Poslušnost je dokaz da smo Kristovi učenici. Držanje zapovijedi pokazuje iskrenost ljubavi koju ispovijedamo. Ako učenje koje prihvatimo uništava grijeh u srcu, čisti dušu od prljavštine i rađa rodove svetosti, možemo znati da je to Božja istina. Kad se u našem životu otkrivaju dobrohotnost, ljubaznost, nježnost i suosjećanje, kad se naše srce ispunjava radošću što činimo dobro, kad uzdižemo Krista, a ne sebe – možemo znati da je naša vjera prava. “Ako vršimo njegove zapovijedi, po tom znamo da ga poznajemo.” (1. Ivanova 2,3)

“Udari pljusak, navališe potoci, dunuše vjetrovi i jurnuše na kuću, ali ona se ne sruši, jer je sagrađena na litici.” (Matej 7,25)

Ljudi su bili ganuti Kristovim riječima. Privukla ih je božanska ljepota načela istine. Slušali su Kristove ozbiljne opomene kao glas Boga koji ispituje srca. Njegove riječi su udarile u sâm korijen njihovih zamisli i mišljenja. Pokoriti se Njegovu učenju značilo je potpuno izmijeniti način razmišljanja i djelovanja. To bi ih sukobilo s njihovim vjerskim učiteljima, jer bi prouzročilo rušenje cijeloga zdanja što su ga podizali naraštaji rabinâ. Iako su Kristove riječi našle mjesta u srcima ljudi, samo su ih rijetki bili spremni prihvatiti kao vodič u životu.

Isus je završio svoju propovijed na Gori slikom kojom je dojmljivo upozorio na važnost sprovođenja u djelo Njegovih riječi. U mnoštvu koje se tiskalo oko Spasitelja bilo je mnogih koji su cijeli svoj život proveli u blizini Galilejskog jezera. Dok su sjedili na obronku Gore slušajući Kristove riječi, mogli su vidjeti doline i tjesnace kroz koje su planinski potoci pronalazili put do mora. Ljeti bi često sasvim nestali ostavivši samo suho i prašnjavo korito. Ali kad se zimske oluje razbjesne nad bregovima, rijeke se pretva-

raju u divlje i pobješnjele bujice koje ponekad preplavljaju doline odnoseći sve pred sobom. Voda odnosi kolibe što su ih seljaci podignuli u zelenoj ravnici, naizgled izvan dosega opasnosti. Ali visoko na brežuljcima bilo je kuća podignutih na stijeni. U nekim dijelovima zemlje kuće su bile izgrađene od kamena, pa su već više od tisuću godina uspješno odolijevale burama. Bile su podignute napornim radom i uz mnogo poteškoća. Prilaz tim kućama nije bio lak, a njihov je položaj bio neprivlačniji od položaja kuća u zelenoj ravnici. Ali bile su utvrđene na kamenu, pa su vjetrovi, vode i oluje uzalud navaljivali na njih.

Svatko tko sluša ove moje riječi i izvršava ih, može se usporediti s čovjekom koji je sagrađio svoju kuću na litici, rekao im je Isus. Stoljećima prije toga prorok Izaija je pisao: "Sahne trava, vene cvijet, ali riječ Boga našega ostaje do vijeka" (Izaija 40,8), a Petar je mnogo godina nakon propovijedi na Gori, navodeći te riječi proroka Izaije, dodao: "A to je ta riječ koja vam je naviještena kao Radosna vijest." (1. Petrova 1,25) Božja Riječ jedina je stalnost koju naš svijet poznaje i siguran temelj. "Nebo će i zemlja proći", rekao je Isus, "ali riječi moje neće proći." (Matej 24,35)

Velika načela Zakona, velika načela same Božje naravi iznesena su riječima koje je Krist

izgovorio na Gori. Tko gradi na njima, gradi na Kristu, Stijeni vjekova. Primajući Riječ, primamo Krista. Samo oni koji tako primaju Njegove riječi, grade na Njemu. “Nitko, naime, ne može postaviti drugoga temelja osim onoga koji je već postavljen, a taj je Isus Krist.” (1. Korinćanima 3,11) “Spasenja nema ni po jednom drugom, jer je pod nebom to jedino ime dano ljudima po kojem nam se treba spasiti.” (Djela 4,12) Krist, Riječ, objava Boga – izraz Njegova karaktera, Njegova Zakona, Njegove ljubavi i Njegova života – jedini je temelj na kojemu se može izgraditi postojan karakter.

Želite li postati Kristovi sljedbenici, a ne znate kako biste počeli? Nalazite li se u tami i ne znate naći svjetlost? Idite za svjetlošću koju već imate. Odlučite u srcu poslušati ono što znate iz Božje Riječi.

Slušajući Njegovu Riječ, gradimo na Kristu. Nije pravedan onaj tko se samo raduje pravdi, nego onaj tko je čini. Svetost nije zanos, nego je posljedica potpunog predavanja Bogu, ispunjavanje volje našega nebeskog Oca. Kad su Izraelova djeca taborovala

na granicama Obećane zemlje, nije im bilo dovoljno nešto znati o Kanaanu ili pjevati pjesme o njemu. Samo to ne bi im omogućilo da zaposjednu vinograde i maslinike u toj dobroj zemlji. Mogla je doista postati njihovo vlasništvo tek kad je osvoje, kad prihvate uvjete, kad pokažu živu vjeru u Boga, kad shvate da se Božja obećanja odnose na njih i kad poslušaju Njegove naredbe.

Religija se sastoji od ispunjavanja Kristovih riječi – ne zato da bismo stekli Božju naklonost, nego zato što smo, iako nezasluženo, primili dar Njegove ljubavi. Krist ne utemeljuje čovjekovo spasenje na njegovim tvrdnjama da vjeruje, nego na vjeri koja se vidi u pravednim djelima. Od Kristovih sljedbenika se očekuje da čine, a ne samo da govore. Karakter se izgrađuje upravo djelima. “Svi su oni koje vodi Božji Duh sinovi Božji.” (Rimljanima 8,14) Sinovi Božji su oni koje vodi Duh, a ne oni čija su srca dirnuta Duhom, ne oni koji se katkad pokoravaju Njegovoj sili.

Želite li postati Kristovi sljedbenici, a ne znate kako biste počeli? Nalazite li se u tami i ne znate naći svjetlost? Idite za svjetlošću koju već imate. Odlučite u srcu poslušati ono što znate iz Božje Riječi. Božja sila i sâm Njegov život nalaze se u Njegovoj Riječi. Ako je primite vjerom, Riječ će vam dati snage da je poslušate. Ako ne

zanemarite svjetlost koju imate, dobit ćete veću svjetlost. Gradite na Božjoj Riječi pa će vam karakter biti izgrađen po uzoru na Kristov karakter.

Krist, pravi temelj, živi je kamen. Njegov život prožima sve koji grade na Njemu “te dopustite da se od vas samih kao živog kamenja sagradi duhovna kuća...” (1. Petrova 2,5) “U njemu sva zgrada, čvrsto povezana, raste u sveti hram u Gospodinu.” (Efežanima 2,21) Kamenje se sjedinjuje s temeljem, jer isti život prožima sve. Takvu građevinu ne može srušiti nikakva oluja, jer:

*Ono što s Bogom dijeli život,
s Njime će i sve nadživjeti.*

Ali past će svaka građevina podignuta na drugom temelju, a ne na Božjoj Riječi. Onaj tko gradi, slično Hebrejima Kristova doba, na temelju ljudskih ideja i mišljenja, formi i obreda koje su ljudi izmislili, ili na bilo kakvim djelima što ih može činiti ne oslanjajući se na Kristovu milost, podiže kuću svojega karaktera na nepostojanom pijesku. Bijesne oluje kušnjâ odnijet će pjeskovitu podlogu i ostaviti kuću kao ruševinu na obali vremena.

“Stog ovako govori Jahve Gospod... I uzet ću pravo za mjeru, a pravdu za tezulju. I tuča

će vam zastrti sklonište od laži, a voda otplaviti skrovište.” (Izaija 28,16.17)

Ali milost se zalaže za grješnika. “Života mi moga – riječ je Jahve Gospoda – nije meni do smrti bezbožnikove, nego da se odvrati od zloga puta svojega i da živi! Obratite se, dakle, obratite se od zloga puta svojega! Zašto da umrete, dome Izraelov?” (Ezekiel 33,11) Glas koji danas poziva nepokajane glas je Onoga koji je nekad, s boli u srcu, uzviknuo gledajući voljeni grad: “Jeruzaleme, Jeruzaleme, što ubijaš proroke i ka-menuješ one koji su ti poslani! Koliko puta htjedoh skupiti tvoju djecu kao što kvočka skuplja svoje piliće pod krila, ali vi ne htjedoste! Evo, vaša će kuća biti prepuštena vama – pusta!” (Matej 23,37.38) Isus je u Jeruzalemu vidio simbol svijeta koji je odbacio i prezreo Njegovu milost. Plakao je, o, tvrdo srce, za tobom! Kad je Isus prolijevao suze na Gori, Jeruzalem se još mogao pokajati i izbjeći svoju sudbinu. Nebeski Dar na trenutak je zastao u nadi da će Ga Jeruzalem ipak primiti. Tako i tebi, o, srce, Krist sad govori glasom punim ljubavi: “Evo stojim na vratima i kucam. Ako tko čuje moj glas i otvori vrata, ući ću k njemu i večerati s njim, i on sa mnom.” (Otkrivenje 3,20) “Uslišah te u najbolje vrijeme, pomogoh ti u dan spasenja.” (2. Korinćanima 6,2)

Tko svoju nadu temelji na sebi, gradi na pijesku. Ali još nije kasno da izbjegnute propast koja vam prijeti. Prije nego što izbije oluja, bježite na sigurno tlo. "Zato ovako govori Jahve Gospod: Evo, postavljam na Sionu kamen odabrani, dragocjen kamen ugaoni, temeljac. Onaj koji u nj vjeruje, neće propasti." "Obratite se k meni da se spasite, svi krajevi zemlje, jer ja sam Bog i nema drugoga!" "Ne boj se, jer ja sam s tobom; ne obaziri se plaho, jer ja sam Bog tvoj. Ja te krijepim i pomažem ti, podupirem te pobjedničkom desnicom." "Nećete se postidjeti i nećete poniknuti dovijeka." (Izaija 28,16; 45,22; 41,10; 45,17)

*Božja Riječ
jedina je
stalnost koju
naš svijet
poznaje i
siguran temelj.*

Predmetno kazalo

- ABEL, prvi mučenik 52
- Abraham, razlog Božjeg izbora 55, 64
- Adam i Eva, gledali i razgovarali s Bogom u Edenu 44
izgubili vlast nad svojim kraljevstvom 31
međusobno se počeli optuživati 168
Stvoritelj sjedinio 90
- Aktivnost, ne može nadoknaditi nedostatak ljubavi u vjerskom iskustvu 168
- Anđeli, dobri i zli 160
pri drugom dolasku 147
radovali se Kristovoj pobjedi nad Sotonom 141
ravnaju se po načelima Njegovog zakona 71, 148
služba, za Boga 148, 149
štovanje Boga 144, 145, 146
služba za čovjeka 149, 150, 160
zli, *vidi* đavoli
- Anđeo, zavjeta, Jakov se borio s 24, 88, 190
uporabio svoju božansku moć 191
- Antikrist 168
- BABILON, Daniel i prijatelji u 62
- Bašan 80
- Biblija 35, 42
istine skrivene u 44
riznica Božjeg milosrđa 42
tekstovi, novo značenje 35
Vidi i Božja riječ
- Bilje, buja 103
- Bitka, i napredovanje, kršćanski život je 187
najveća ikad vođena za čovjeka 187
sa Sotonom, Krist nas neće napustiti u 160
- Blago 121-124
- Blago, nebesko 122
- Blagoslov 173, 180
- Blaženstva 9
komentar na 17-66
- Bludnice 172
- Bog, Adam Ga gledao 44
čuje svaku riječ 143

- izlivanje ljubavi 106
 izvor života 86, 130
 je ljubav 106
 karakter, pogrešno pred-
 stavljen od Sotone 41, 156
 Krist, sjaj Očeve slave 27
 ljubavi 67
 na prijestolju svemira 62
 naš Otac 102, 143, 146
 naš vječni prijatelj 162
 ne izgovarati titule olako
 144
 nijednu dušu nije ostavio
 126
 oganj koji sažiže 88
 osjeća tugu i razočaranja
 143
 pogansko razumijevanje
 102
 pogrešno protumačen od
 Sotone 41, 155
 predodžba o 102
 priroda 10
 proslavljen čovjekovim ot-
 kupljenjem 10
 središte svjetlosti i blago-
 slova 107
 stanuje u svakom boravi-
 štu 143
 Stvoritelj 43
 svemoćan 136
 štovanje, sveti anđeli 144,
 145
 uvjeti kad dolazimo k 115,
 141-144, 155, 156
- vječna ruka 135
 želi spasiti 37
 Bogatstvo, zemaljsko 46
 Bol, čaša 26
 duboka 25
 Bol, život 24
 Bolesni, dužnost da skrbimo
 za 180
 Bolest, On je mislio na nas
 135
 Borba 190
 Božanska promisao 43
 Božja mudrost 131
 Božja riječ, jedina stalnost ko-
 ju svijet poznaje 196
 obećanje, siguran залог
 177
 primamo Krista preko 152
 prosuđivati lažne učitelje
 pomoću 192
 proučavanje velikih i dra-
 gocjenih istina 153
 razvija u nama vrline 132
 stvaralačka sila 172
 Sveti Duh čini razumlji-
 vom 152
Vidi i Sveto pismo
 Braća, sva su Božja djeca 142
 Isus se ne stidi nazvati nas
 141
 poteškoće između 84
 Brak 89-92
 zakon, prvobitni 89, 90
 Briga, za ono što trebamo
 primiti 178

- Brige 136, 137
 Brvno u oku 167, 170
- CARINICI 172
 Carinik, molitva 19
 Carska palača 53
 Ceremonije 12
 Crkva 162
     Krist glava 91
     otkrivati Boga ljudima 61
     otpala 169
     sljedbenicima povjerio službu u svijetu 63
     u Filipi 55
 Cvijeće 112, 130-133
- ČAST 179
 Čaša, blagoslova 18
     hladne vode 39
 Čistoća, osobna 116, 117
     srca 40, 41
     Vidi i Obredna čistoća
 Čovjek, Božje pravo na sva-
     koga 81, 82
     i otkupljenje 10
     Vidi i Ljudi
 Čuda, Kristova 18
 Čudesne pojave 194
- DANIEL 28, 62
 Darovi, dragovoljni 84
 David, bijeg 23
     pjesnik Izraelov 66
     psalmi što ih je napisao 65, 66, 72, 150, 154
- Dekapolis 15
 Deset zapovijedi 74
     treća zapovijed, hebrejsko razumijevanje 93
     šesta zapovijed, krši se nje-
     govanjem mržnje 81
     zapovijed o zakletvi 93, 94
     Vidi i Božji Zakon
 Djeca Božja 150
     čuvana usred nemira i su-
     koba naroda 163
     što znači biti nazvan 143
     tko su 104, 107, 197, 198
 Djela, ljubavi, mala 113
     milosrđa 110, 111
     ne praveći razlike, svima koji traže 101
 Djela, dobra 111
     pobuda koju Nebo cijeni kod 111
     napor da se zasluži spase-
     nje 164
     ne možemo zaslužiti ili ku-
     piti nasljedstvo 120
     posljedica primanja Krista 120
     spasenje utemeljeno na
     vjeri koja vodi k 198
 Dobar glas, kleveta može na-
     škoditi 50
 Dobro 170, 181
 Dobrota, posljedice 111-113
     treba pokazati zlima 104
     zakon 133

- Događaji, budući 162
 Dom 31
 Dragulji, učenici nazvani 122
   u Spasiteljevoj kruni 173
 Drugi Kristov dolazak 146-148
   evanđelje će se propovijedati u svijetu 147, 148
   kako će na zle utjecati 42
   kraljevstvo slave uspostavljeno prigodom 147
 Društvo, umjetne razlike 63, 64
 Drveće 133
 Duh, Božji, *vidi* Sveti Duh
 Duhovni svijet 126
 Duša, gladna i žedna 33
   nema sile koja bi mogla ukaljati 50
- ĐAVAO, *vidi* Sotona
 Đavoli, vojska 160
   sedam, istjeranih iz Marije Magdalene 172
- EDEN, Adam i Eva u 31, 44, 90
   ponovno će procvjetati na Zemlji 74
- Egipat 67
   Josip u 62
- Energija, životvorna 56
 Eva 96, 168
 Evanđelje, djelo, odgovornost 163
- o kraljevstvu cijelome svijetu prije drugog dolaska 63-66, 146-148
- FARAON 88, 89
 Farizej, molitva 17, 18
 Farizeji, djelovanje religije 56, 57
   Mesijanske nade 16
   molitve 114
   nastojali steći Božju naklonost 110
   odbacili Krista 79
   odjeveni u vlastito dostojanstvo 165
   optuživali Krista i Njegove učenike 77
   pitali Krista o rastavi 89
   privukli pozornost i stekli ugled 110
   razmetali se djelima milosrda 110
   religija 56, 57
   tvrda i kruta pravovjernost 77
   usvojili pogansko poimanje o molitvi 118
- Farizejstvo, bît 78, 79
   duh 168
   je duh ljudske naravi 109
- Filipi, Pavao i Sila u 54, 55
 Filipljanima, poslanica 55
- GALILEJA, jezero (jezero Genezaret) 59, 195

- Krist je otpočeo službu u
13
opis okoline 195, 196
propovijed na Gori u bli-
zini 11
rimaska vojska u 97
- Galilejci, opis 97
- Gavrani 150
- Genezaret, *vidi* Galileja, je-
zero
- Genijalnost može postati So-
tonin mamac 129
- Gerizim, gora 11
- Gladne, nahraniti 151
- Gledište, neutralno 128
- Gorčina 85
- Gospodnja molitva 139-163
i za bližnje 142
kraljevstvo slave je buduć-
nost 146
obećanje u 159
otkriva Oca 161
- Govor, jednostavan 96
zakon 94
- Grad na gori 59
- Granice, zemaljske, Krist uki-
da 63
- Grijeh, Bog je oganj koji ga
sažiže 88
buna protiv zakona Božje
vladavine 75
donosi najkobnije poslje-
dice 168
donosi sramotu i propast
158, 159
- jedina nada da pobijedi-
mo 87, 88, 188
ne pokušavajmo tražiti iz-
liku 156
ne uspijeva ispuniti propi-
sana ljudska mjerila 164
odriče Boga 75
otkriven samo na Golgoti
156
ponor 21
primamljuje lažnim prika-
zivanjem 159
ropstvo 172
snažni poticaj na 128
što predstavlja 75
zasljepljuje i vara 159
želja za samouzvisivanjem
31
- Grijesi, skriveni 87, 88
- Grješnik 156
- Grm ruže 170
- HENOK 52
- Hram, drugi, Kristovo proro-
čanstvo o 161
- Hrana, ako nemate dovoljno
za sutra 129, 150
molitva za 150, 176
- Hvalospjeve, pjevali kerubi-
ni i serafini 141
- ILIJA 150
- Ilustracije 112
čaha hladne vode 39
dijete traži kruha 175

- Izrael na granicama Obećane zemlje 197, 198
 palestinski gradovi 183
 planinski potoci 112
 prežaliti ruku ako ugrožava život 86
 priprema kamena za hram 22, 23
 putnik žuri prema gradskim vratima 187
 sol 55-58
 umorni putnik nalazi izvor u pustinji 34
 zgrada na stijeni 199
Vidi i Prispodoba
 Ime, Božje, vrijedati 145, 182
 svetiti predstavljanjem Njegova karaktera 146
 uzdižu anđeli 145
 uzimanje 93
 Imetak 121
 Iskrenost, namjere 111
 tko jedini moli 148
 Iskustva, dragocjena 23
 Ispit za prepoznavanje lažnih učitelja 192
 Isprazni razgovori, osuđeni 96
 Istina, izbjegavanje 95
 ljepota i dragocjenost 44
 zahtijevati 93, 94
 Isus Krist, prije utjelovljenja:
 Anđeo koji se borio s Jakovom 24, 88, 191
 govorio preko Izaije 99
 objavio načela Božjeg zakona 70
 proglasio Zakon na Sinaju 67, 68, 70
 Stvoritelj ljudi 70
 ugledao ga je Daniel 28
 Isus Krist, prve godine života: Janje Božje 12
 očistio hram 12
 pomagao majci 151
 radio u Galileji 13
 rođen u Betlehemu 11
 rukopoložio Dvanaestoricu 14,15
 slava Učitelja 13
 Isus Krist, općenito: braća i majka se bojali za zdravlje 139
 čuda, *vidi* Čuda Kristova dok je živio na Zemlji 135
 došao radi 71
 duhovno kraljevstvo 20
 glava Crkve 91
 Gospodnja molitva 140
 hodio sam 42
 iscrpljen neprekidnim radom 139
 kako Ga se ponovno razapinje 21
 krotkost 27
 kruh života 152
 lice 139
 ljubav i nježnost 69
 ljude držao očaranima 17
 Marija Magdalena i 172

- mi gradimo na 197
molio za svoje krvnike 99
način poučavanja 69
nagrada za patnju i poniženje 122
napadan od protivnika 46, 47
narav 27, 28
naš jamac 20
naš Zastupnik 142
naši grijesi su Ga raspeli na križ 21, 171
neiskazana ljubav na Golgoti u 65
ni traga licemjerstvu u 27
nije htio upotrijebiti nijedno Sotonino oružje 83
nije otkrio novi oblik molitve 140
nije zemaljski kralj 14
nije žalio što je stvorio čovjeka 10
nikad neće napustiti dušu 159
održavao pozornost pomoću prisposoba 58
okrutno oklevetan 50
osebna molitva 139
otkriva se preko čovjeka 61
plakao nad Jeruzalemom 200
pokoravao se Očevoj volji 28
poniznost 27
posrednik za objavu Oca 61
prigodom drugog dolaska 147
prisposobe, *vidi* Kristove prisposobe
razlikovanjem izazvao najogorčenije neprijateljstvo 46
riječi 64
satima se molio 139
sjajnost Očeve slave 27, 72
smirenost 30
smrt 81
spominje Mojsija 70
svjetlo koje obasjava palog čovjeka potječe od 60
treba biti svakodnevno s nama 116
trpio klevete i progonstvo 98
tužan 26
uči nas da Njegovog Oca nazivamo svojim 141
usrdno se trudio 25
utjelovljenje, razlog za 142
živa Riječ 197
živi kamen 199
život 29
Ivan, apostol 71
Ivan Krstitelj 12
na Izaijino proročanstvo 12
Krist govorio preko 64, 99

- Kristove riječi preko 64
 prorok-evangelist 64
 Izdajice, Kristove 182
 Izgubljeni sin 20
 Izmirenje s Bogom 78
 Izrael, Božja namjera u oslo-
 bađanju 62
 čuvari svetih proroštava 63
 duh prave pobožnosti 12
 ime, dano Jakovu 191
 iskvaren robovanjem u
 Egiptu 67
 pogrešno tumačena proro-
 čanstva 12
 propustio ostvariti ideal
 11
 svjetlo, otkriveno narodi-
 ma preko 62
 zaposjeo Kanaan 197, 198
 Izvor svake milosti 37
- JAKOV, borio se s Anđelom
 (Kristom) 24, 88, 191
 Ezav i 88, 89
 faraon i 88, 89
 ime 191
 kriza u životu 24
 nazvan knez Božji 88
- Jamac, Krist 20
 Jaram, Kristov 138
 služenja 30
- Jeruzalem, Kristova proročan-
 stva o 161, 162
 nada u kraljevstvo 16
- Job 38
- Josip 62
 Jošua, sin Nunov 11
 veliki svećenik 157
- KAFARNAUM 85, 97
 Kanaan, Izrael osvojio 198
 Karakter 123
 kleveta i 50
 mjerilo 106, 168
 preobražaj 78, 190
 savršenstvo 22, 113, 155,
 156, 159, 180, 197
 u Božjoj vlasti 50
- Kerubini 163
 kliču hvalospjeve 141
- Kiša, Božji dar 103, 104, 132
- Kleti se, lažno 93
 upute u pogledu 92-96
- Klevetanje, okrutno 50
- Književnici, mesijanska nada
 16
 proglašavali Krista grješni-
 kom 77
- Komplimenti 95
- Korijen gorčine 85
- Kraljevstvo, Božje 188
 Kristovo 134
 milosti, Kristovo duhovno
 20, 146
 Očenaš o 146, 147
 pravednosti 149
 slava, prigodom drugog
 dolaska 146-148
 uvjeti za ulazak 27, 40
- Krist, *vidi* Isus Krist

- Kriticizam 95, 165, 170
Kritizeri na strani antikrista 168
Kritiziranje, duh 167, 170, 171
Krivnja 156, 171
Krivokletstvo 93
Križa, svijet 162
Križ, Kristov 93, 120
stavimo terete u podnožje 22
vrijedanje 47
Krotkost 31, 32
dragocjena vrlina 27
Kristova, djelovanje 31
naučena u školi patnje 27
podnošenje nepravde, nisu cijenili 27
Kršćani, koji tvrde da jesu 128
Kršćanstvo, pravo mjerilo 180, 182
Kruh 151, 152
molimo za 177
života, Krist 152
Kruna, Otkupitelja 173
Krone, pred Isusove noge 124
Kuće, sagrađene na stijeni i pijesku 195-201
Kušac 159
Kušanje, izvori 157-161
mamljenje na grijeh 157
oduprijeti se, božanskom silom 158
otkriva skriveno u srcu 86
otvorena vrata za 125
u tajnosti, borba duše protiv 128
Kušnje, Krist moli za one u 174
zašto ih Bog dopušta 22, 48, 49
Kvasac 77, 78
LASKAVE FRAZE 95, 110
Lažno svjedočenje 84
Lišće, pojavljuje se Božjom riječju 103
Lucifer, *vidi* Sotona
"Ludač" 82
LJILJANI 131, 132
Ljubav, Božja poruka 134
Božja, živi izvor 83
dar koji primamo 103, 104
djelovanje 54, 58, 83, 84, 103-108, 106
istina o 103
izlivena obilno 34
je nepromjenjiva 143, 177
načelo samopožrtvovne 41
nedokučiva 65
opraštajuća, da bismo je primili i pružili 155
pozitivno, djelotvorno načelo 83
prema čovjeku 104

- prinuda 169
 prostrana kao svemir 58
 služba 132
 Sveti Duh daje 104
 tajna Utjelovljene 66
 tvrđava, neosvojiva za Sotonu 161
 u skladu s andeoskom 58
 vjersko iskustvo nije prožeto 168
 zlatne veze 92
 Ljubaznost, odgovor srca na 104
 Ljudi se spašavaju kao pojedinci 56
 Ljudska zajednica 178
   narav 28, 79
 MAKEDONSKI kršćani 110
 Malovjerni, Krist se zauzima za 174
 Mamac, Sotonin 129
 Mana 137
 Marija Magdalena 172
 Marija, Isusova majka 151
 Mesija, i Njegovo djelo, pogrešna shvaćanja o 12, 13
   vladavina 20
 Mesijanske nade, farizeja, ribara i poljodjelaca 16
 Mihej 78
 Milosrdan 37, 38
 Milosrđe, djela 110, 113
   djelo, izvor dvostrukih blagoslova 113
   duh 37
 Milost, Bog dao svoju 55
   kao kiša i sunce 132
   Kristova 43, 44, 137, 180
   razvija karakterne osobine 113, 159
   riznica blaga 42
   savršeno poslušni Zakonu 73
   uvjet vječnog života 105
   zahvalnost, znak 116
 Milost, kraljevstvo 20, 148
 Mir, kako se stječe 29, 30
   Kristov 30
   nebeski 44
   samoljublje uništava 30
   tko postaje sudionikom 44
 Mirotvorac, pravi 45
 Misao, zla 85
 Misija, diljem svijeta 64
 Misli, odbojnost prema nepri-
   stojnim 41
 Mišljenja, unaprijed stvorena 96
 Mnogoboštvo 102
 Mojsije, Krist preko 70
   najkrotkiji čovjek na zemlji 27
 Molitva, Bog čuje svaku 143
   Božja slava otkrivena 42, 43, 68
   carinika 19
   cijelu noć na 14
   farizeja 18, 19, 114
   iskrena 148

- Isus je imao vrijeme i tajna mjesta za 115, 139, 140
Isus zračio svježinom 140
javna 115
Krist nije otkrio novi oblik 140
na osamljenom mjestu 115, 116
nema vrijednost ni zasluga koje bi ispaštale za grijeh 118
neznabožačko shvaćanje 118
osobne naravi 115, 116
pobjeda izvojevana usrdnom 188
ponavljanje fraza u 118
predmet za 177
prijamna dvorana Najvišega 144
priznanje, ponizno 84
sve razboritiji u 117
rezultati svakodnevne 117, 153
snaga u 117
tijelo 82
u zajednici s Kristom 153
vjere, kad dolazi iz iskrenog srca 119
vrijeme za 156
za svagdašnji kruh 151
za vodstvo Svetog Duha 176
Moljenje, radi samohvale 114
- Moneta, kraljevska 181
Moralna izopačenost 55
Mordokaj 62
Mržnja, duh 31, 45, 80, 104
Mučenici za Boga 48
Mučenik, Abel 52
Muž 91
- NACIONALNE predrasude 63
nikoga ne čine Božjim djetetom 104
Nagrada, ne smijemo misliti o 111
spašene duše će ugledati 123, 124
vjernih 54
Nakane, zdrave 124
Napori, ulaganje 134
Narod, Božji 163
Sotona će širiti pogrešne predodžbe o 50
Narodi, usred sukoba 163
sudbina 162
Nasliedene sklonosti 188
Nasljedstvo 150
Navike, grješne 189
Neljubaznost 81
Neoprostivi grijeh 126
Neprijatelji, zaštita od 56, 98
Neprijateljstvo, promijenjeno u ljubav 106
zlih 150
Nevjernički svijet 57
Nevjerovanje, pretvoreno u vjeru 106

- uporno 125
 Nevolje 24
   hrabro podnesene 158
   koje moraju iskušati dušu 163
   Krist ne budi nadu da će biti oslobođeni 46, 47, 48
   Kristovo srce otvoreno za naše 25
   ne trebamo se obeshrabriti 158
   savjeti za one koji se suočavaju s 50, 116, 120, 121
   svakodnevne 25
   zašto Bog dopušta da imamo 22, 23, 48, 49, 66
   životne, Bog se njima služi 22
 Nevoljni, tko im daje 113
 Nezahvalni 104
 Neznabošci, običaji 85
   smatrali da molitvom mogu zaslužiti oprost grijeha 118
   razvrat 85
 Noa 52
 Novac, za širenje evanđelja 123
   ljubav prema 121
 OBEĆANJE, u Očenašu 159
 Obitelj 90
   pripadamo jednoj 144
 Objave, Božje 35
 Obmane 161
 Obraćanje 137
 Obredna čistoća, bezvrijedna 40, 69
   židovski propisi o 40
 Odgoj, božanski 117
 Odgovornost koja pripada Bogu 136
 Odjeća 129, 130, 165, 179
   bijela 20, 21
   vidi i Pravednost, Kristova
 Odreći se, sebe 28, 190
   svoje volje 189
 Ofir, zlatna šipka 111
 Oholost, mora se razapeti 190
   nema mjesta za Isusa 18
   odrekao se 28
   pretvara u poniznost 106
   utječe na ocjenu 95
 Oko, zaslijepljeno samoljubljem 125
 Opraštanje, tko nije spreman 153
 Oprost 19, 37, 38, 153-157
 Optužba, bolje stradati zbog lažne nego se osvećivati 31
   izbjegavajmo uvredljivu osudu 83
 Optuživački duh, posljedice 169
 Osjećaji 165
   milost čisti 180
 Oskvrnuće, židovski strah od 40
 Osuđivanje, drugih 165, 166
   zablude 94, 95

- Osveta, duh 31, 81, 98
  što je Krist rekao o 97
Osvetoljubive misli 81
Ožalošćeni, posebna milost
  26
- PAD, najdublji 82, 172
- Palestina 85
  gradovi u 183
  smještaj na brežuljku 183
  zatvaranje vrata zalaskom
  sunca 183
- Patnja, navela mnoge da upo-
znaju Krista 22
  sudjelovanje s Kristom 26
  život, može razvedriti 24
- Pavao, i Sila 54
  kod kamenovanja Stjepa-
  na 52, 53
  napisao poslanicu Filiplja-
  nima 53
  neprijatelj evanđelja 172,
  173
  poslije obraćenja 172, 173
  utamničenje 53
- Peć, Bog nadgleda 163
  ognjena 48
- Perzija, Mordokaj u 62
- Petar 18
- Pijesak, nepostojan 199-201
- Pjesma nad pjesmama 91
- Pjesme, anđela 187
  nepoznatih pjesnika 101,
  106, 130, 166, 199
  u zahvalnost Ocu 117
- Planeti 103
- Pobjeda nad grijehom 188
- Pobožnost 116, 117, 124
- Pobude, suditi, drugima 168
  u bogoslužju 109
- Podnošenje, blago 27
- Podrugljive riječi 96
- Pogrešan zaključak 95
  lažni učitelji 192-194
- Pogreške, naše 155
- Pohlepna žudnja 121
- Pokajanje 19, 120
  okretanje od sebe 120
- Pokora 120
- Pokoravanje Božjoj volji 188
- Polovična služba 128
- Položaj, uglednih i bogatih
  184
  zemaljski 104
- Pomirba s Bogom 156
- Ponašanje 172
  nepromišljeno 41
- Poniznost 106
- Poniženje 47
- Ponor 128
- Popraviti učinjeno 84
- Poruga 30
  da razdrma umove 52
  gluhi na 30
  nitko nije vraćen s pogre-
  šnog puta 171
  slijep za 30
- Poslovi 134, 135
  u koje se ne trebamo upu-
  štati 134, 135

- Poslušnost, dokaz da smo učeni-
 nici 194
   nije teret anđelima 149
   prava i lažna 68
 Posrednik, nitko od ljudi ne
 treba biti 115
 Post 119
 Posvećenje 57
 Potoci, plitki 34
 Potrebe, Bog skrbi za 143
   ljudske 182
 Potrebiti, milosrdno davati
 111
 Poziv, Božji osobiti 174
 Pozornost za zemaljsko 134
 Požrtvovnost 113
 Požudan pogled 85, 86
 Pravednost, bit će izvor bla-
 goslova 73
   Božja, utjelovljena u Kri-
   stu 32, 33
   gladni i žedni 34
   i Božje kraljevstvo 32, 33
   je ljubav 32
   Kristova 20, 177
   načela 70
   prihvaćanjem Krista 33
   što znači biti 55, 60, 61
   u djelima 198
 Predrasude 96
   nacionalne 63
 Pretjerivanja 95
 Prijestupi 155
 Prijevare, Sotonine 50, 95,
 156
 Prijezir, nedopustivost 81
   riječ 82
 Prinuda, Bog ne upotrebljuje
 nasilne mjere 106
   Krist vrši samo pomoću
   ljubavi 169
   Židovi su pribjegli 169
 Priroda, čitajmo Božju poru-
 ku u 103, 133
   čovjek može naučiti o Bo-
   gu iz 103, 131
   Krist se služio primjerima
   iz 58
   ljepota svega stvorenog
   131
   neograničena umješnost
   na djelima 131
   poučite djecu 133
   zakon i 70
 Prispodoba, o izgubljenom
 sinu 20
   o kućama na stijeni i pije-
   sku 195-201
   vidi i Ilustracije
 Pristanak, Bog ne može djelo-
 vati bez našeg 188
 Pristojnost, osjećaj 180
 Privid, vjera 194
 Priznanje pogrešaka, jedan
 drugome 84, 153, 154
 Prizori, poročni 85
 Progonstvo 46, 47
   plaća na Nebu 54
   pokretačka sila 47
   savjeti onima u 47-51

- spoznaja se širila na sve strane 52
zašto Bog dopušta 158
zašto se radovati u 47
- Promisao 43
pogrešne ideje o dokazu vjerodostojnosti 194
strogost u Božjoj 37
- Propast 87
- Proroci, lažni 192, 193
- Proročanstva, Kristova 162
za posljednje dane 162, 163
- Proroštva, sveta 63
- Prosvjetljenje, božansko 124
- Protivljenje 83,172
- Prvenstvo, želja za 28
- Psalmi, i David 65, 66, 72, 150, 154
- Ptice 129, 130, 133
- Put preuzak za bogate 184
- Putovi, dva 183-187
- RABINI, duh i metode 109
Kristovo učenje i 69
lažno mudrovanje 139
smatrali se boljima od drugih 102
tradicije i zahtjevi 69
zid razdvajanja laskao 69, 70
- Rabinski obredi i običaji 77
- Raj, Božji 184
- Rane, povjerimo Njegovom liječenju 116
- Raspoloženje, osobno 95
- Rastava braka 89-92
- Razbojnik, vijest nade, na samrti 99
- Razgovori 96
- Razmetanje, farizeja 110
ne kod pokajnika 119
- Razumijevanje, kao čaša hladne vode 39
- Religija, bez spasonosne vjere 77
Kristova 120
lažna 118, 182
treba je preporučiti djeci 133
u ispunjavanju Božje volje 198
- Revnost, osobna 117
- Riječ, naglašavanje 95
Bog čuje svaku izgovorenu 143
ljubazna 39
- Riječi, nedolične 41
istinite i čiste 96
prenošenje, svojega brata 84
ukrasne 118
- Rim, nada da će Krist skršiti ponos 98
Pavao u zatočeništvu 53
veliko svjetsko carstvo 16
zastava 97
- Rimljani 80, 81, 85, 97
primoravali hebrejske seljake da nose terete 97

- Rimski, činovnici 85
 vojnici 97
- Roditelj, voljeni 136, 137
- Roditelji, djecu pouče u pri-
 rodi 133
- Rukopolanje 14, 15
- SAMODOSTATNOST** 190
- Samohvala 114
- Samoljublje 109, 125
- Samouzvisivanje 31, 171
- Savez, Anđeo 24, 88
- Savjest 156
 kršćanina 127
- Savršenstvo, Židovi nisu us-
 pjeli svojim naporima ste-
 či 106
- Sažaljenje, prema 38
 pretvara se u Sotonin ma-
 mac 129
- Sebičnost, Krist oslobađa lju-
 de 63
- Serafin 141
- Sinaj, gora 67, 70
- Sinedrij 13
- Sinovi Božji 148, 149
- Siročad, kršćani pružaju sliku
 120
 najsvečanija obveza da skr-
 bimo za 180
- Siromašni, duhom 19
 Krist nas uči da se sjeća-
 mo 151
 milostivi prema 112
 Mojsijev zakon i 101
 omalovažavanje prava 182
 omalovažiti potrebe 182
- Siromaštvo 135
- Sjeme 81
- Sklonosti, zle 46
- Slabost, povjerimo Njegovoj
 snazi 116
 u sebi vidimo samo 155
- Slava, Bogu 111
- Slava, Božja 48
 Kristova 65
 otkrivena Mojsiju 42, 43,
 68
 zemaljska 46
- Sloboda savjesti 52
- Služba, rukopolanja 14, 15
 kršćansku, trebamo prika-
 zati privlačnom 120
 iz istinskih pobuda 109-
 138
- Smilovanje, molitva za 176
 srce puno 171
- Snage, naše 188
- Sol 55-58, 77
- Sotona, gospodari svijetom
 kao tiranin 141
 interesi 127
 knez zla 47
 Krist je porazio 141
 nije mogao svezati ni do-
 taknuti 48
 od pada se služi prijeva-
 rom 50
 optužuje 21, 82
 oružje 83

- prepirao se za Mojsijevo tijelo 82
progonio Božju djecu 48
služba 121
uzročnik Kristove smrti 81
začetnik osvete i mržnje 31, 81
- Sotonino tlo 159
Spasenje 198
Spokoj, vjere 11
Sposobnosti, duhovne 66
Srce, Božja milost omekšava 180
čovjekovo je hladno i bez ljubavi 37
je tamo gdje je blago 123
ljubav izgoni grijeh iz 106
ne možemo čitati 165
oholost zatvara, Kristu 18
pokušava skriti ili opravdati zloću, 168
poprište sukoba 187
- Sreća 30
Stijena 197-201
Stjepan 52, 53
Strast utječe na ocjenu 95
Subota, i brak, ustanove 90
Sud, pokoravanje 100
Sudbina, slavna 87
naroda 162
Suditi, upute o 164-201
Sudska prisega, *vidi* Zakletve
Sukobi, Krist stišava 44, 45
Sumnjičenja, prestalo bi izražavanje 95
zla 45
Sunce, pouke od 59, 64, 103, 132
Sunčana svjetlost 95
Suradnja s Bogom 188
Susjedi i stranci 64
moliti i za 142
Sustav simbola 74
Sutrašnjica, molite kruha za 150
nema potrebe brinuti za 136
teret 136
Suze 24
Svade 31
Sveti Duh 19, 35, 56, 104, 107, 174, 176, 188, 198
dan primatelju 36, 111
dar 149, 150
dobra djela pomoću 111
grijeh protiv, kako se čini 127
Kristov predstavnik 176
najveći od svih darova 176
otkrivao pouke 17, 35, 42, 43, 152
vrline 132
Svetogrđe 93
besmislene izreke graniče sa 94, 95
Svetost 32, 197
Svijeća, nezapaljena 60
Svijet prirode, i prirodni zakoni 70
zakoni u duhovnom i 126

- Svjetiljka, pouke od 60-62
 Svjetlo, ljudski rod nema vlastite 60
   središta 107
   svijetu, Božji narod 58-66
   svjetlonoše 58-62
   tko podcjenjuje nema 194
 Svjetovi, u visini 70
   bezgrješni 145
   klicali hvalospjeve zbog Sotoninog poraza 141
   zvjezdani 130
 Svjetovnost, prisvojila mjesto Boga 121
- ŠADRAK, i drugovi 48
 Šekem, dolina 11
- TAJNA, utjelovljene ljubavi 66
 Talent 129
 Temperament, razdražljiv 31
 Tereti, Bog nas poziva da Mu donesemo 22, 116
 Tjeskoba, pod teretom 160
 Tradicija, duh prave pobožnosti se izgubio 12
   rabinska 69
 Trgovina, obmanjivanje 95
 Trun, čestica, podložna zakonu 70
   u oku 166, 167
 Tuga, svakodnevna 25
   u svakoj ljudskoj je i On 26
 Tugovanje 21, 25, 160
- iskreno, zbog grijeha 21
 Kristovo srce otvoreno za naše 25
 za svijet, zbog grijeha 25
 utješit će se 22
- UČENICI, dokaz da smo 194
 Dvanaestorica, kao članovi Njegove obitelji 14
 Kristovi 139, 140
 očekivali dolazak kraljevstva 146
 prvi 174
 rukopoloženi 14
 spori u shvaćanju 42
 vidjet će razoren Jeruzalem 161
 zavedeni učenjem rabina 14
- Učitelji, lažni 192, 193
 Udobnost, ljubitelji 184
 Udovice 151, 180
 Udoboljiti zakonu 148
 Uhode, dostojne prijezira 164
 Umišljenost 167
 Umovi, trebaju biti uzdrmani 52
 Uslužnost 179
 Utjecaj, drugoga 84
   osobni 56
 Utjeha 21, 22
 Utješitelj 26
 Uzdrmati, ljudske umove 52
 Uzvratanje 31, 82

- VELIKO VIJEĆE 93
 Vinova loza 170
 Vječni život, uvjeti 105
 Vjera, koja nije lakrdija 84
     prava 77, 78
     u Krista 194
 Vjersko, iskustvo lišeno ljubavi 168
     prednost 104
 Vladari 163
 Vlastita pravednost 170
 Vlastita slava, pravi cilj 109
 Vlastito dostojanstvo, odjeća 165
 Volja, Božji plan za našu 88, 188, 189
     griješ se služi našom 87
     pokoriti 87, 128, 188, 189
 Vrabac 131
 Vrata, široka 183-187
 Vrelo života 35
 Vrijeme, sijanja 103
 Vrt, priroda u 132, 133
- ZADOVOLJSTVA 134, 135
 Zahvaljivanje, Bogu 111
     dodimo s darom 140
     dužnost priznanja u vezi sa 84
     je pjesma anđela 117, 118
 Zajednica, molitvom i proučavanjem Biblije 153, 175
 Zakletve 92-96
     zabranjeno uzimanje Božjeg imena 93
- Zaključak, pogrešan 95
 Zakon, Božji, božanska ljubav temelj 72
     Božja volja izražena u 148
     Božje naravi, iznesen u govoru na Gori 196, 197
     anđeli se drže Božjeg 71
     čovjek ne može sam po sebi vršiti 73, 79
     dobrote 133
     duhovna narav 67-108 govora 94
     Izrael nije shvatio duhovnu narav 68
     kad bi ljudima bilo dopušteno zanemariti 75
     Krist može dovesti ljude u sklad sa 73, 74
     Krist optužen da se suproti 70
     ljubavi 132
     ljubavi, u obnovljenom Raju 74
     može se vršiti 72, 73
     načela 74
     neki se prisiljavaju na poslušnost 164
     nepromjenjiv 70-74
     objavljen na Sinaju 67, 71
     objavljen u Edenu 71
     poslušnost 76
     postojao prije stvaranja 70, 71
     preslika Božjeg karaktera 106

- rabini ga pogrešno tumačili 102
 samoljubiv prijestupnik 109
 savršena pravednost 79
 Sotona se pobunio protiv 148
 svet i savršen 73
 što znači držati 79, 80
 što znači ispuniti 71, 72
 u prirodi sve podložno 70
 zemlje, poštovati 100
Vidi i Deset zapovijedi
 Zakoni, Božje vladavine 75
 Mojsijevi 98
 na Sinaju, otkrivanje nebeskog 68
 poslušnost 70
 prirode 132
 vjerski 169
 Zalutale duše 174
 što je potrebno da ih pridobijemo 172
 Zanos, nije svetost 197
 Zapovijedi, Božje 105
 namjerno kršiti jednu 75
Vidi i Zakon, Božji
 Zapreke 158
 Zaslijepljenost srca 126
 Zavist 45
 Zavjet, novi 74
 Zdravlje 135
 Zemlja, nova 32
 obilje 103
 Zid, razdvajanja 63, 69, 70
 Zlatno pravilo 178-183
 Zlo, jedina zaštita protiv 159
 osobe, budimo ljubazni prema 104
 tko čini 168
 učinjeno se vraća 181
 Zloba 81
 Zločin 173
 Znak, Kristov 192
 Znakovi pripadnosti Nebu 104
 Znanje, nedovoljno 96
 o Bogu, prošireno progonoštvom 52
 zlo, preko grijeha 168
 Zvijezde 132
 ŽELJA, grješna 126
 Želje, zle 189
 Žena, muž postavljen kao glava 91
 Žetva života 123
 Židovi, nastojali postići savršenstvo vlastitim naporom 106
 nisu cijenili strpljivost i blagost 27
 ogorčeni Rimljanima 97
 ponosni na svoju moralnost 85
 rastavljali se od žena 89
 religija 77
 smatrali da je svijet izložen prokletstvu 103
 vrijeđali Božje ime 145

---

zahtijevali obrednu čisto- ću 40	Žrtve, mnogobožačke 102
Život, Kristov 199	zalutale, iskušane i jadne 38
nemamo odvojeno od Bo- ga 87, 103, 104	Žrtveni darovi 83

*Kazalo priredio
Hinko Pleško*

Kazalo

<i>Riječ unaprijed</i>	7
<i>Predgovor</i>	9
Na obronku Gore	11
Blaženstva	17
Duhovna narav Zakona	67
Služba iz istinskih pobuda	109
Gospodnja molitva	139
Ne suditi, nego pomagati	164
<i>Predmetno kazalo</i>	203